

QAFQAZ ÜNİVERSİTESİ
Dil Öğretim Koordinatörlüğü
Türkçe Zümre Başkanlığı

hİKAYELER

Toplayan: Bayram Gündoğdu

BAKÜ 2006

HİKAYELER

QAFQAZ ÜNİVERSİTESİ
Dil Öğretim Koordinatörlüğü
Türkçe Zümre Başkanlığı

QAFQAZ ÜNİVERSİTESİ
Dil Öğretim Koordinatörlüğü
Türkçe Zümre Başkanlığı

HİKAYELER

Bakü – 2006

İÇİNDEKİLER

SABIRSIZ KOMUTAN	1
GEÇİNİP GİDİYORUZ.....	2
ADAM OLACAK ÇOCUK	3
DENİZ BİTTİ.....	4
AVCILAR	5
KESTİRME YOL	6
UÇAĞIN MOTORLARI	6
KÖLELERİN DİLEĞİ.....	7
PİŞİMANLIK	8
TREN KAÇTI.....	11
KÖR, YOKSUL, TOPAL.....	12
YILDIZ HİKAYESİ.....	13
DENİZ FENERİ	15
HAVUÇ SUYU	16
SAYIN ŞANTIYE ŞEFİM.....	17
ANLAMAK.....	18
AYAKKABI PAZARLAMACISI	19
MUTSUZ KRAL	20
BİR KARTAL MASALI.....	21
KAYIKÇININ KÜREĞİ.....	23
KRAL ACIKMIŞ.....	23
SEHER.....	24
KİŞİLİK	26

BİR GÜL MASALI.....	27
DOSTLUĞUN ÖYKÜSÜ.....	29
MARANGOZ.....	34
GARİP BİR DAVA	35
ARKADAŞ	37
PARASINI ŞEYTANA ÖDETMİŞSİN.....	38
NE KADAR TALİHLİSİNİZ.....	39
ISINAMADIM	40
ÇOBAN VE AĞAÇ	43
SEVİYORUM TANRIM.....	45
BÜYÜK TAŞLAR KÜÇÜK TAŞLAR.....	48
ÖĞRETMEN	50
HAVUÇ MUYUZ, YUMURTA MI, YOKSA KAHVE Mİ?	53
İKİ KARDEŞ.....	55
ASIL FAKİRLİK.....	56
ACILARI KUMA, İYİLİKLERİ.....	57
TAŞA YAZALIM!.....	57
AFFETMEMENİN DAYANILMAZ AĞIRLIĞI.....	58
ACELE İŞE	59
HER ŞEY GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ DEĞİLDİR.....	62
HER İŞTE BİR HAYIR VARDIR	64
ÇATLAK KOVA.....	66
MİSAFİR	68
BAYRAMLIK ELBİSE.....	70
İNSAN OLUN YAVRULARIM.....	72
FIRINDA ÖLÜMÜ BEKLEYİŞ.....	77
DOKTOR	81

KARŞILIKSIZ AŞK	83
GERCEK SEVGİ... ..	85
SEVGİ AĞACI	87
ÖLÜMDEN KAÇIŞ.....	92
HÜKÜMDAR	93
BEŞ MAYMUN HİKAYESİ.....	96
KÖPEK İLE TAVSAN.....	97
AZİM.....	98
BİZ ADAMI ÇARPARIZ.....	99
MUCİZE	101
İNTİHAR.....	103
HAYALLERİMİZ	105
KUŞ YEMİ	106
GÖZ YAŞI	109
BAHÇE	113
AĞA’NIN YERİ	116
ANZAKLI ÖMER.....	118
ZEHİR	124
SEVGİ YÜKLEME PROGRAMI.....	126
SON DERS.....	128
BORÇ	130
KÜÇÜK BİR TERSLİK.....	131
KINALI ALİ VE DESTANI.....	132
ÇANAKKALE ZAFERİ.....	132
YABAN KAZLARI.....	135
YOLUMUZDAKİ ENGELLER.....	137
86400 SANİYE.....	138

BALON	139
DEĞERİNİZİ BİLİN	141
DOĞRU ZAMAN	142
SİYAH DUVAR	144
ANTİKACI	145
HAYAT	147
DENEYİM	148
HEP KENDİ ELİMİZDEN	148
ANLAŞMANIN SIRRI	149
ANAN YAHŞİ, BABAN YAHŞİ	151
BAYAN MAYMUN	153
NASIL BAKARSAN ÖYLE GÖRÜRSÜN.....	157
DOĞUMDAN SONRA HAYAT VARMI?	158
BAY ÖKÜZ'LE BAY ÖZGÜR.....	160

SABIRSIZ KOMUTAN

(Kişinin başarıya ulaşması, sabretmesine bağlıdır...)

Ülkesi düşman askerlerinin işgaline uğrama tehlikesiyle karşı karşıya olan bir komutan, ordusunu toplayıp büyük bir ovada düşman ordusunun karşısına çıkar.

Komutan, düşman askerlerini yenebilecek bir orduya sahiptir. Komutan, düşman askerlerinin nereden saldıracağını bilememektedir. Bu yüzden oldukça endişelidir. Sabırsızlığıyla tanınan komutan, bir plân yapmadan, endişeleriyle hareket eder.

Merkezde bulunan askerlerin bir kısmını, düşman sağ cepheden saldırabilir endişesiyle ovanın sağ tarafına doğru gönderir. Halbuki düşman askerlerinin sağ tarafında bulunan kuvvetler en zayıf kuvvetlerdir.

Ya sol cepheden saldırırlarsa endişesiyle de merkezdeki kuvvetlerin bir kısmını da ovanın sol tarafına sevk eder. Halbuki düşman askerlerinin önemli bölümü merkezdedir ve sol tarafta düşmanın hiçbir askeri yoktur.

Bu durumu fark eden düşman askerlerinin komutanı, karşılarındaki ordunun merkezinin zayıf kaldığını görünce ordularına merkeze saldırı emri verir. Gereksiz yere ordusunu sağa ve sola gönderen sabırsız komutanı yener ve ülkesini işgal eder.

GEÇİNİP GİDİYORUZ

(Bazen mazeretler, suçlardan daha büyük olur...)

Cinayet davasının sanığı olan kiralık katil, hâkim karşısında suçunu kabul etmiş. Hâkim sormuş:

– Neden işledin bu cinayeti?

– Para için öldürdüm hâkim bey!

Hâkim yine sormuş:

– Peki kaç para aldın?

– Bin dolar, hâkim bey!

– Yahu sen ne biçim adamsın! Bin dolar için adam öldürölür mü?

Kiralık katil, boynunu bükmüş:

– Ne yaparsınız hâkim bey! Üç oradan beş buradan geçinip gidiyoruz işte ...

ADAM OLACAK ÇOCUK

(İnsan, davranışlardan oluşan bir bütündür...)

Çocuk iyi aile çocuğudur da dersleri felâket, hiçbir şeyle ilgilenmiyor... Anne baba da endişe içinde, bu gidişle bunun ne olacağı belli değil diye.

Babası bir test hazırlıyor... Salonda masaya bir 500 frank, bir İncil, bir şişe viski bırakıyor... Küçük de bir not koyuyor...

– Annenle alışverişe çıktık!

Karı koca bir köşeye saklanıyorlar...

Hesapta oğlan, Parayı alırsa iş adamı olacak, İncil'i alırsa kendini dine verecek, Viskiye alırsa ayyaşın biri olacak!

Oğlan masaya ilerliyor... Parayı alıyor, ışığa tutup sahte mi değil mi diye bakıyor, cebine atıyor. İncil'i alıyor bir kaç sayfasını karıştırıyor, cebine koyuyor. Sonra da viskiyi alıyor, bir yudum içiyor, onu da cebine koyup odasına çıkıyor.

Anne şaşkın gözlerle babaya bakıyor....

– Hayatım, peki bu şimdi hangi anlama geliyor; ne olacak bu çocuğun istikbali?

Baba:

Çok da fena değil canım... Belli işte, politikacı olacak!

DENİZ BİTTİ

(Bilgisiz insana güvenilmez...)

Vaktiyle adamın biri gemiyle yolculuk yapıyormuş. Kaptan ile arkadaş olmuş. Kaptan birkaç gece uykusuz kalmış. Adam kaptana uykusuz olduğunu hatırlatarak gemiyi kendisine teslim etmesini, onun da bir süre dinlenmesini söylemiş. Kaptan:

– Nasıl olur? Sen gemi kullanmasını biliyor musun? diye sormuş. Adam, gemi kullanmayı bildiğini söylemiş.

– Hiç merak etme, yat! demiş. Kaptan dümeni adama teslim edip uyumuş. Adam, dümenin başına geçmiş; ama gemi nasıl olduysa karaya doğru yönelmeye başlamış. onunda karaya oturmuş.

Meydana gelen gürültü üzerine kaptan uyanmış. Geminin karaya oturduğunu görünce:

– Aman arkadaş sen ne yaptın? demiş. Bunun üzerine adam şu cevabı vermiş:

– Deniz tükendi, ben bir şey yapmadım.

AVCILAR

(Yanlış hedef, başa belâ olur...)

Tecrübeli avcı, av sezonu açılınca acemi avcılardan üçünü yanına alıp ormana gitmiş. Onlara avcılığın sırlarını, ince-liklerini anlatacakmış.

Küçük bir deliğin yanına gelmişler. Tecrübeli avcı:

– Böyle yerlerde tavşanlar bulunur. Tüfeğin namlusunun ucuyla bu delikleri karıştırın. Sonra içeriden çıkan tavşanı benim gibi avlayın.

Daha sonra küçük bir inin önüne gelmişler. Tecrübeli avcı:

– Bu küçük inlerde tilkiler yaşar. Bu durumda içeriye taş atın. Tilki dışarıya çıkacaktır. Sonra onu böyle avlarsınız.

Az sonra büyükçe bir mağaranın önüne gelirler. Tecrübeli avcı:

– Burada ayı gibi büyük hayvanlar barınır. Bu hayvanlar tehlikelidir. Onları tahrik etmemek gerekir. Bu durumda, mağaranın önüne yatın ve içeriden hayvanın çıkmasını bekleyin.

Bunun üzerine dört arkadaş mağaranın önünde pusuya yatarlar. Ertesi gün gazetelerde garip bir haber manşete çıkar:

“Dört avcıyı tren ezdi!”

Meğer tecrübeli avcı ve arkadaşları ayı ini diye bir tren tünelinin önüne yatmışlar.

KESTİRME YOL

(Bedeli ödenmeden hiçbir başarıya ulaşamaz...)

İki arkadaş sohbet ediyorlar:

– Bizim Temel, yüz metreyi 10 saniyenin altında koşuyor!

Diğeri hemen itiraz etmiş:

– Olmaz öyle şey! Ancak dünya rekortmeni bu kadar hızlı koşabilir.

– Belki ama, bizim Temel kestirme bir yol biliyor.

UÇAĞIN MOTORLARI

(Başarıya giden yolda bütün unsurlar görevini yapmalıdır...)

Temel'le Dursun, dört motorlu bir uçakla Trabzon'dan İstanbul'a uçuyorlardı. Birden Pilot'un anonsu duyuldu:

– Sayın yolcular, bir motorumuz arıza yaptı. Ama paniğe gerek yok. Kalan motorlar bizi götürür. Tabii hızımız biraz azalacak. Dolayısıyla yolculuk da biraz uzayacak.

Az sonra bir motor daha durdu. Pilot yine aynı anonsu yaptı:

– Yolculuk biraz daha uzayacak...

Sonra bir motor daha... Ve aynı anons... Temel, bu durumdan huzursuz oldu:

Ula Tursun, bir motor daha durursa, bütün gece buradayız, demektir...

KÖLELERİN DİLEĞİ

(Çarkın dişleri uyum içinde olursa başarı gelir...)

Kölelik zamanında siyah köleler bir çiftlikten kaçarken sihirli bir lâmba bulmuşlar ve içinde bulunan cini lâmbadan çıkarmışlar. Cin 10 siyah köleye

– Dileyin benden ne dilerseniz. Yalnız birer dilek dileme hakkınız var!” demiş.

1. siyah:

– Beyaz olmak istiyorum. demiş, olmuş.

10. siyah tebessüm etmeye başlamış.

2. siyah da beyaz olmak istediğini söylemiş, olmuş. 10. siyah gülümsemeye devam etmiş.

3. siyah da beyaz olmayı dilemiş ve olmuş... 10. siyah kıkırdamaya başlamış.

4. siyahın da isteği aynı olmuş... 10. siyah gülmeye devam...

5,6,7,8 derken 9. siyah da beyaz olma yönünde dilek hakkını kullanmış.

Sıra 10. siyaha gelmiş; ama adam yerlerde... Gülmekten konuşamıyor. Cin isteğini sormuş ona... Adam nefes almaya fırsat bulduğu bir ara isteğini zorlukla belirtmiş:

– Hepsinin tekrar siyah olmasını istiyorum.

PİŞİMANLIK

(Çok değil sadece bir fırsat verseler hiçbir şeyi boş vermem!)

Kalktığında sekiz dokuzdu. Sınava iki saat vardı. Sinirli sinirli:

– Geç kaldım! diye söyleniyordu. Hemen lavaboya yöneldi. Elini yüzünü yıkarken annesinin:

– Yavrum, kahvaltı hazır! Bir şeyler ye!” sözlerini duydu. Bir yandan hazırlanıyor, bir yandan da kahvaltı yapmaya çalışıyor; bir şeyler atıştırıyordu. Anne babasının:

– Haydi evlâdım, kolay gelsin! Zihnin açık olsun... dilekleriyle evden ayrılmıştı...

Merdivenlerden inerken kalemlerini unuttuğunu fark etti. Hemen dönüp zili çaldı. Onu karşısında gören annesi:

– Ne oldu, yavrum? Niçin döndün? dedi. O da annesinden, masanın üzerinde unuttuğu kalemleri istedi. Çabucak aşağı inip evin hemen önündeki otobüs durağına koştu. Belediye otobüsü az sonra gelmişti. Tam otobüse binecekti ki pasosunu almak için çıkardığı cüzdanında kimliğinin olmadığını gördü.

Kendine:

– Sakin ol! telkininde bulunarak hemen eve koştu. Onu yine karşısında gören annesi:

– Yine ne oldu, çocuğum? dedi.

– Anne hiç sorma! Kimliğim dün giydiğim gömleğin cebinde kalmış, getirir misin? dedi. Annesi:

– Biraz dikkatli olsan ne olur sanki! yakınmasıyla getirdi kimliği.

– Allah’tan okul yakın, dolmuş da yanından geçiyor. diye düşünürken dolmuş gelmişti. Elini cebine attı, ama bu sefer de dolmuşa verecek parası yoktu. Artık telâşlanmaya başlamış,

sınava yetişememe endişesi sarmıştı onu. Sınava ancak taksiyle yetişebileceğine karar vermişti. Bu arada merdiven inip çıkmaktan hem yorulmuş hem de terlemişti. Ama acele etmezse bir yılı boşa gidecekti. Onu tekrar karşısında gören annesi neredeyse fenalık geçirecek duruma gelmişti... Parayı alıp caddeye indi. Çok geçmeden taksi geldi. Durdurup bindi.

– Nereye kardeş? dedi şoför. Sınava gireceği okulun adını söyledikten sonra:

– Sınav neredeyse başlayacak; kestirmeden, ara sokaklardan gitmeliyiz. dedi. Ancak taksici:

– Kardeş, ben bu şehre yeni geldim; ara sokakları çok iyi bilmiyorum. Deyince içinden:

– Bu kadarına da pes yani! Nedense bütün aksilikler beni buluyor. Üstüne üstlük, sınava da dakikalar kalmışken! diye söylendi. Çaresiz duruma katlanacaktı...

Okula geldiklerinde sınav başlamıştı. Hemen sınav sorumlusunu buldu ve sınava girmek istediğini söyledi. Sınav sorumlusu:

– Nerede kaldın evlâdım? Sınav başlayalı beş dakika oldu ... Ama ilk yarım saat içinde gelenleri alıyoruz. Haydi bakalım, bana sınav giriş belgeni ver de seni sınava gireceğin salona götüreyim ...” Dedi.

Sınav sorumlusuna şok olmuş bir şekilde bakarken,

– Giriş kartını nasıl olur da evde unuturum, nasıl bu kadar aptal olabilirim? Düşüncelerini aklından geçiriyor;

– Yeter artık, bu kadarını hak edecek ne yaptım ben? Diye haykırmak, bağırarak geliyordu içinden; ama çaresizlik içinde sorumluya belgenin evde kaldığını söyledi. Sorumlu, belge olmadan onu sınava alamayacağını, eğer evi yakınsa telefon edip babasının taksiyle kısa zamanda getirmesini isteyebileceğini söyledi. Müdür odasından eve telefon edip belgeyi istedi-

ler. Babası hemen yola çıktı. Bu arada o da babasının yarım saat geçmeden belgeyi kendisine ulaştırması için bildiği bütün duaları okuyordu. Sınava alınmasına son bir dakika kala babası belgeyi getirdi ve o da derin bir nefes alarak sınava girdi.

Kendisine en güvendiği ders Türkçe olduğundan bu testi açıp sorularını çözmeye başladı. Sorular ona kolay geliyordu; ama iyi gitmeyen bir şeyler vardı ve hep bir yere kadar gelip takılıyordu. Oysa bu soruların çok benzerlerini öğretmeni derste işlemişti; ancak o bu sırada ya uyuyor ya da başkalarıyla konuşuyor, gülüyor, eğleniyordu...

– Keşke dersleri dinleyip öğretmenlerimin uyarılarına kulak verseydim... Dedi; ama iş işten geçmişti artık. Bütün bu dertler yetmiyormuş gibi bir de karnı ağrımaya başlamıştı.

– Keşke akşam abur cubur yemeseydim de midemi bozmasaydım. Diyordu. Bu düşünceler içindeyken aklına yine sorular geldi. En iyisi mi İngilizceden çözebileceğim sorulara bakayım, dedi; ama nafile... Hiç bu kadar pişman olabileceğini düşünmemişti.

– Elime bir daha böyle fırsat geçse, bana yine imkân verseler, çok değil sadece bir fırsat verseler hiçbir şeyi boş vermem! Çok çalışırım, öğretmenlerimin sözlerini, öğütlerini ve anlattıklarını dinlerim... Diyordu; ama son pişmanlığın faydası yoktu. Ne olurdu bir defa, yalnız bir kez daha bu imkân ona verilseydi.... Bu düşünceler içindeyken bir ses duydu... Tanıdık bir ses:

– Hey! Sen, arkadaki... Uyuyan!... Kendine gel!

Mahmur gözlerle şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Öğretmenini tepesinde görünce garip bir sevinçle:

– Özür dilerim hocam... Bir daha uyumayacağım derste. Artık ders kaynatmaya ve her türlü yaramazlığa da son... Dedi. Öğretmen onun bu garip davranışına bir anlam veremedi ve “pişmanlık” konusunu işlemeye devam etti....

TREN KAÇTI

(Kraldan fazla Kralcı olmak..)

Üç arkadaş tren istasyonuna gitmişler. İçlerinden biri gişeye yaklaşıp bilet almış ve trenin kalkmasına ne kadar zaman olduğunu sormuş.

– Bir saat on beş dakika...

Arkadaşlarına dönmüş:

– Daha çok var, hadi gidip şu karşıki kafede çay içelim...

Oradan buradan derken lâf lâfı açmış... Birden tren düdüğüyle kendilerine gelmişler. Koşarak dışarı fırlamışlar ama, nafile... Tren kaçmış...

Sormuşlar:

– Sonraki tren ne zaman?

– Bir buçuk saat sonra...

Yine dönmüşler kafeye. Yine çay, yine lâf ve derken yine düdük sesi... Koşmuşlar ama bu defa da treni kaçırmışlar. Bir saat sonra bir tren daha varmış. Dönmüşler kafeye... Ama bu kez uyanık duruyorlar. Trenin sesini duyar duymaz kalkmışlar ve koşmaya başlamışlar. İçlerinden ikisi; biri bir vagona, diğeri başka vagona zar zor yetişmiş... Üçüncü ise geride kalmış ve yetişememiş... Bir süre dövündükten sonra başlamış katıla katıla gülmeye.

Durumu gören istasyon memuru dayanamayıp sormuş:

– Hem treni kaçırdın hem gülüyorsun!

– Nasıl gülmeyeyim!... Onlar beni uğurlamaya gelmişti...

KÖR, YOKSUL, TOPAL

(Gereksiz yere kaygılanmak , başarısızlığın nedenlerindendir.)

Bir kör, bir yoksul bir de topal beraber çölde yolculuk yapıyorlarmış.

Yorulmuşlar. Çok da susamışlar. Sonunda küçük bir vaha bulmuşlar. Kendilerini serin sulara bırakmışlar. Doya doya içmişler. Karınları da doyunca suyun kenarındaki ağaçlardan birinin altında uykuya dalmışlar.

Bir süre sonra uykudan uyanan kör ayağa kalkmış. Elini alnına koymuş, ufku süzmeye başlamış ve avazı çıktığı kadar bağırarak :

– Birileri geliyor galiba! demiş. Körün bağırmasıyla kendine gelen yoksul:

– Galiba bizi soyacaklar! demiş. Bütün bunları duyan topal ise taşı tarağı toplayıp:

– Hadi hemen kaçalım... demiş.

YILDIZ HİKAYESİ

**(Atalarımız boşuna:" Söz uçar, yazı kalır." dememişler.
Elbet bir bildikleri vardı...)**

Yatılı bir okulda müdür, koltuğa gömülmüş gazetesini okuyordu. Küçük bir haber dikkatini çekti:

"76 yılda bir Dünya'nın yakınından geçen Halley kuyruklu yıldızı yarın Dünya'ya en yakın noktadan geçecek.

Müdür, başyardımcıyı çağırarak talimat verdi:

– Hocam, 76 yılda bir Dünya'mızın yanı başından geçen Halley kuyruklu yıldızı yarın akşam saat 20.30'da okulumuzun önünden seyredilebilecektir. Yatılı öğrenciler, eşofmanlarıyla bahçeye çıkarılsın. Az görülen bu astronomik olayı onlara anlatacağım. Şayet yağmur yağarsa meydana gelecek olaya ait hiçbir şey görünmeyeceğinden dolayı öğrenciler yemekhanede toplansın ve olay hakkında göstereceğimiz filmi seyretsın.

Başyardımcı emri alır almaz müdür yardımcısına bildirdi:

– Halley isimli kuyruklu yıldız, yarın akşam 20.30'da okulumuzun bulunduğu bölgenin üstünden geçecektir. Şayet yağmur yağarsa yatılı öğrencilere eşofman giydirilecek ve sadece 75 yılda görülen eşsiz olayı seyretmek üzere yemekhaneye götürülecektir.

Müdür yardımcısı da nöbetçi öğretmene:

– Müdür beyin emriyle yarın akşam saat 20.30'da gece kıyafeti giyilecek ve yemekhaneye gelecek olan eşsiz Halley kuyruklu yıldızı seyredilecektir. Okul bölgesinde yağmur yağdığı takdirde 75 yılda bir rastlandığı gibi müdür bey ek bir emir yayınlayacaktır.

Nöbetçi öğretmenden okul başkanı öğrenciye:

– Her 75 yılda bir görüldüğü üzere, yarın akşam 20.30'da müdürümüz, Halley kuyruklu yıldızıyla beraber yemekhaneye gelecektir. Yağmur yağarsa eşofmanıyla müdür bey, kuyruklu yıldız okul bölgesine girme emri ve izni verecektir.

Ve nihayet okul başkanı da yatılı öğrencilere emri tebliğ eder:

– Yarın akşam saat 20.30 civarında yağmur yağdığı sırada, eşofman giymiş olarak, 75 yaşındaki eşsiz Müdür Halley, Müdür beyin eşliğinde, kuyruklu yıldızıyla okulumuzun yemekhanesinden süzülerek geçecektir.

DENİZ FENERİ

Eğitim filosuna verilmiş iki savaş gemisi birkaç gündür kötü hava şartlarında manevra yapıyorlardı.

Ben, en öndeki savaş gemisinde görevliydim ve hava kararırken köprüde nöbetteydim. Yer yer sis vardı ve görüş alanı dardı. Bu nedenle komutan da köprüdeydi, bütün faaliyetleri denetliyordu.

Karanlık bastıktan kısa bir süre sonra köprünün gözetleme yerinde iskele tarafındaki nöbetçi haber verdi:

– Işık! Sancak tarafında!

Komutan seslendi:

– Dümdüz mü ilerliyor, yoksa kıça doğru mu gidiyor?

Nöbetçi:

– Dümdüz ilerliyor, komutanım!

diye cevap verdi. Bu, o gemiyle tehlikeli bir çarpışma rotası üzerinde olduğumuz anlamına geliyordu. Komutan nöbetçiye emir verdi:

– Gemiye mesaj gönder: Çarpışma rotasındayız, rotanızı 20 derece değiştirmenizi öneriyoruz.

Karşıdan şu sinyal geldi:

– Rotanızı 20 derece değiştirmeniz önerilir.

Komutan:

– Mesaj gönder!

dedi,

– Ben komutanım, rotayı 20 derece değiştirin.

Karşıdaki:

– Ben deniz onbaşıyım, rotanızı 20 derece değiştirtseniz iyi olur.

diye mesajı cevapladı. Komutan bu arada iyice öfkelenmişti. Hırsıyla emretti:

– Mesaj gönder! Ben bir savaş gemisiyim. Rotanızı 20 derece değiştirin.

Karşıdaki ışıklarla cevap verdi:

– Ben de bir deniz feneriyim!"

...

Mecburen rotayı değiştirdik.

HAVUÇ SUYU

(Yanlışta ısrar kişiye zarar verir...)

Bir gün bir tavşan eczahaneye gider. Eczacıya:

– Havuç istiyorum.

der. Eczacı:

– Burası eczahane, burada havuç satılmaz, ilâç satılır.

der. Ertesi gün tavşan, aynı eczahaneye gelir ve:

– Havuç var mı, havuç?

diye sorar. Tavşanı yine karşısında gören eczacı:

– Bak kardeşim, dün de söyledim; burada havuç bulamazsın, haydi git şimdi.

der. Tavşanın defalarca aynı eczahaneye gelmesi nedeniyle iyice çileden çıkan eczacı sonunda tavşanı yakalar. Koca bir penseye onun dişlerini söker. Ağzı kanlar içinde oradan ayrılan tavşan, bir sonraki gün eczahanenin kapısında tekrar görülür. Eczacıya sakın ve yavaş adımlarla yaklaşır. Kendinden emin bir şekilde sorar:

– Havus suyu vay mı, havus suyu?

SAYIN ŞANTIYE ŞEFİM

(Planlama ihmal edilirse büyük sorunlar yaşanabilir)

Sayın Şantiye Şefim,

İş kazası tutanağına “plânlama hatası” diye yazmıştım. Bunu yeterli görmeyerek olayı ayrıntılı anlatmamı istemişsiniz. Şu anda hastahanede yatmama neden olan olaylar aynen şöyle olmuştur:

Bildiğiniz gibi ben bir duvar ustasıyım. İnşaatın altıncı katındaki işimi bitirdiğim zaman biraz tuğla artmıştı. 250 kg kadar olduğunu tahmin ettiğim bu tuğlaları aşağıya indirmek gerekiyordu.

Aşağı indim. Bir varil buldum. Ona sağlam bir ip bağladım. Altıncı kata çıktım. İpi bir çıkırıktan geçirip ucunu aşağıya saldı.

Tekrar aşağıya indim ve ipi çekerek varili altıncı kata çıkardım. İpin ucunu sağlam bir yere bağlayıp tekrar yukarı çıktım.

Bütün tuğlaları varile doldurdum. Aşağı indim, bağladığım ipin ucunu çözdüm. İpi çözmemle birlikte kendimi havarlarda buldum.

Nasıl bulmayayım? Ben yaklaşık 70 kiloyum. 250 kg lık varil, hızla aşağıya düşerken beni yukarı çekti. Heyecan ve şaşkınlıktan ipi bırakmayı akıl edemedim. Yolun yarısında dolu varille çarpıştık. Sağ iki kaburgamın bu ırada kırıldığını sanıyorum.

Tam yukarı çıkınca, iki parmağım iple beraber çıkırğa sıkıştı. Parmaklarım da bu sırada kırıldı. Bu esnada yere çarpan varilin dibi çıktı ve tuğlalar etrafa saçıldı.

Varil hafifleyince, bu sefer ben aşağı inmeye başladım, varil ise yukarı çıkmaya başladı ve yolun yarısında varille yine çarpıştık. Sol bacağımın kaval kemiği de bu sırada kırıldı.

Can havliyle ipi bırakmayı akıl ettim. Başımı yukarı kaldırdığımda boş varilin süratle üzerime geldiğini gördüm. Kafatasımın da böyle çatladığını sanıyorum.

Bayılmışım, gözümü hastahanede açtım. Cenabı Hak’tan tüm kullarını böyle görünmez kazalardan korumasını diler, hürmetle ellerinizden öperim.

Duvarcı Ustanız

ANLAMAK

(İnsanlar anladığı şeyi sever, sevdiği şeyi anlamaya çalışır...)

Aristo öğrencilerinden birine bir problemin çözümünü anlattıktan sonra sorar?

- Anladın mı?
- Evet.
- Ama sende anladığını gösteren belirtileri göremiyorum!
- O belirti nedir?
- Gülüyüz... Anlamış olsaydın sevinirdin. Böyle durmazdın.

AYAKKABI PAZARLAMACISI

(Hayata bakış açımız, davranışlarımızı etkiler. İyimserler, başarılı ve mutlu olurlar...)

Ayakkabı üretilip pazarlayan bir şirket, yıllar önce, pazar araştırması yapmaları için Afrika'ya iki elemanını göndermiş.

Birinci eleman, pazar araştırmasını yaptıktan sonra kendisini gönderen patrona bir rapor sunmuş ve demiş ki:

– Afrika'da bizim için hiçbir fırsat yok. Çünkü orada hiç kimse ayakkabı giymiyor.

Aynı yere birkaç ay sonra giden ikinci eleman da pazar araştırmasını yapmış, dönüşte patronuna bir rapor sunmuş ve demiş ki:

– Afrika'da bizim için olağanüstü fırsatlar var. Çünkü orada hiç kimse ayakkabı giymiyor.

MUTSUZ KRAL

(Mutluluk, elimizdekilerle yetinmektir belki de...)

Bundan çok uzun zaman önce mutsuz bir kral varmış. Ne yapsa, ne etse mutlu olamıyormuş.

Derken ülkenin en bilge kişisini huzuruna çağırıp mutluluğun formülünü sormuş. Bilge:

– Kral hazretleri! Mutsuzluktan kurtulmanın tek yolu, mutlu bir adamın gömleğini giymektir. demiş.

Kralın adamları aramışlar, taramışlar; fakat mutlu birine rastlamamışlar. Kimileri eşinden, kimileri yoksulluktan, kimileri de soğuktan yakınıyormuş. Çaresiz saraya dönmeye karar vermişler.

O sırada bir evin önünden geçiyorlarmış. İçeriden birinin şöyle dua ettiğini duymuşlar:

– Tanrım, sana şükürler olsun. Bugüne dek ne istedimse verdin. Ben mutlu olmayayım da kim mutlun olsun?

Bunun üzerine hemen içeri dalmışlar. Fakat içeri girince bir de ne görsünler, adamın sırtında bir gömlek bile yok.

Hepiniz belki de kral gibi mutluluk gömleğinin nerede olduğunu soruyorsunuz, öyle değil mi? Belki de çıplak bir adamın sırtındadır, kim bilir!

BİR KARTAL MASALI

(Yaşamınızı, düşlerinizin enginliği düzeyinde yaşayınız.
Çevrenizdeki tavukların sözlerine aldırmayınız.)

Bir zamanlar, büyük bir dağın tepesinde bir kartal yuva yapmış. Bir süre sonra kartalın, dört adet de yumurtası olmuş. Yumurtalar henüz kuluçka dönemlerindeyken dağda bir deprem olmuş. Kartalın yuvasındaki dört yumurtadan biri, depremin şiddetiyle yuvadan düşüp, dağın tepesinden yuvarlana yuvarlana, vadideki bir çiftliğe dek ulaşmış. Bu çiftlik, bir tavuk çiftliğiymiş. Çiftlikteki tavuklar, kendi yumurtalarına pek benzemeyen bu değişik ve biraz da büyük yumurtayı sahiplenmek istemişler. Yaşlı bir tavuk, yumurtayı koruması altına almış ve öteki yumurtalardan çıkacak yavrulardan ayırmaksızın büyötmeye karar vermiş

Günü dolup, zamanı geldiğinde yumurtanın içindeki kartal yavrusu kabuğunu kırmış ve dünyaya gelmiş.

Bir tavuk çiftliğinde bulunduğunu ve kendisinin de çevresindeki yüzlerce tavuğun arasında olduğunu görünce, kendini de tavuk sanmış ve çiftlikteki tavuklarla birlikte, o da bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Yalnızca o, kendisini tavuk gibi görmekle kalmıyor, çiftlikteki tüm tavuklar da onu bir tavuk olarak görüyorlar ve ona bir tavukmuş gibi davranıyorlarmış. Zaman zaman içinden, "Ben çevremdeki tavuklara pek benzemiyorum; Acaba ben kimim?" diye geçiriyormuş ama, bu kuşkusunu bir türlü dile getiremiyormuş. Ne de olsa o da bir tavukmuş ve tavuk olduğunu da bilmeli, kabul etmeliymiş. Bir gün çiftlikte öteki tavuklarla birlikte oyun oynarken, yukarılardan birkaç kartalın özgürce uçtuklarını görmüş.

Kendini tutamamış, yüreğinde bir anda oluşuveren coşkuyla haykırmış:

"Aman Allah'ım, ne kadar güzel uçuyorlar" demiş. "Ben de onlar gibi uçmak istiyorum;"

Tavuklar, onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler.

"Sen bir tavuksun" demişler. "Ve şunu asla aklından çıkarma: Tavuklar, kartallar gibi uçamazlar."

Küçük kartal, o günden sonra hemen her gün gökyüzüne bakıyor ve yukarılarda uçan kartal arıyormuş gözleriyle; Bir kartal gördüğünde ise çiftlikteki öteki tavukları unutup, gökteki kartal gözden kayboluncaya dek büyük bir hayranlık ve özlemle, onu izliyormuş.

Sonra da tüm hayranlığını ve özlemini, kartal gördüğü her zaman olduğu gibi, hep aynı sözlerle dile getiriyormuş:

"Ah Tanrım, ne olur, ben de onlar gibi uçabilsem; Ben de onlar gibi özgürce kanat açabilsem göklerde;" O böyle konuştuğu, bu kez çevresindeki tüm tavuklar da her zaman söyledikleri sözleri bir kez daha, bir kez daha yineliyorlarmış: "Vazgeç bu düşlerinden; Sen bir tavuksun ve hep tavuk olarak kalacaksın;"

Küçük kartal, çevresindeki tavukların her gün birkaç kez yineledikleri bu sözlerinden öylesine etkilenmiş ki; Sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat açmak düşünden vazgeçmiş ve yaşamını bir tavuk gibi sürdürmeyi kabul etmiş. Ve bir tavuk gibi sürdürdüğü yaşamının sonunda da, bir tavuk gibi ölmüş.

KAYIKÇININ KÜREĞİ

(Başarıya ulaşmak için inanç ve çalışma gerekir...)

Bir kayıkçı varmış. İşi, yolcuları kayığı ile nehrin bir tarafından diğer tarafına geçirmekmiş.

Adamın kayığının küreklerinin birinde inanç diğesinde çalışmak yazıyormuş.

Bu sözleri küreklere niçin yazdığını soranlara:

– Nehirden geçmek için her iki küreğe de ihtiyacım var. Çalışmaksızın inanç, inanç olmadan da çalışmak bir işe yaramaz. Bunlardan birinin eksikliği tek kürekle kayığı yürütmeye çalışmak gibidir. O da kendi etrafında döner. Hedefe asla ulaşamaz. Başarıya ulaşmak için bunların ikisine de ihtiyacımız vardır. Yoksa olduğumuz yerde döner dururuz. Hedefe bir türlü ulaşmayız. demiş.

KRAL ACIKMIŞ

(Bazı fırsatlar hayatta bir kez geçer kişinin eline...)

Bir kral, halkının ne durumda olduğunu görmek için kıyafet değiştirerek ülkesini dolaşmaya başlar.

Yolu bir köye düşer. Mütevazı bir handa geceler. Yemek olarak getirilen dört yumurtayla karnını doyurur. Hesabı sorunca da kendisinden 10 altın istenir.

- Aman!
der kral,
- Burada yumurta kıtlığı mı var?
Açıkgöz han sahibi taşı gediğine koyar:
- Hayır, ekselansları, yumurta boldur; ama kral kıtlığı var...

SEHER

Önce güneş doğdu, karanlıkları boğdu. Ovakiler bayram etti. Bir süre sonra içleri ısındı ve terlediler. Ter, alınlardan damla damla aktıkça, emek oldu; emek, yemek oldu. Herkes önce güneşi sevdi, ondan bulunduğu yere göre yararlandı.

Sonra birileri güneşten, terden bunaldı; ama **Hak yemekten, Yalakalıktan, Riyakarlıktan ve Sahtekarlıktan** asla. Göl-geler aradılar.

Yükseklere tırmandı kimileri terletici sığağa inat. Ovadakiler çıkamadılar yükseklerle; yüksektekiler inmedi ovaya... Burun bükerek baktılar aşağıya.

Zaman su gibi geçti. Güneşin varlığı, batarken fark edilir duruma geldi. Bir anda. Ay, karanlığı yırtarcasına belirdi kısa bir ışıksızlıktan sonra, hilâl şeklinde. Hilâlin komşusu yıldızların gölgesi düştü ovadakilerin üstüne. Bayrak oldu karanlığa düşmanlara karşı. Mehtabı beklerken ümitle, bulutlar kısılandı hilali ovadakilerden. Gölgeledi bulutlar geceyi, güneşe yönelmiş ümitleri de ıslatarak.

Karanlıkta karalığı belli olmayan sahte yağmur bulutlarından Kutup Yıldızını göremedi ovadakiler ve yönünü bulamadılar...

Bulamadılar ve hep birbirlerine tosladılar şafak vaktini beklerken. Ama **SEHER** gurbetteydi. Artık tekrar bekliyordu güneşi, gündüz ümidiyle, ışığa hasret gönüller, *dua dua ışıgım sultanına yalvararak.*

Yüksekten bakan yüksektekiler, içinde sadece kendilerinin bulunduğu ışıklı mekânlarını göstererek “**Güneşin aslında kendileri olduğunu**” söyler oldular bir zaman. “*Ne biçim güneşsiniz?*” dedi bazı ovalılar onlara. “Belki ışıgınız var ama

içimizi ısıtmıyor, ovamızı aydınlatmıyor; sadece sizin yaptıklarınıza gölgelik ediyor; ter yok, Hak yok, Hukuk yok, ne biçim ışık bu?" Çok kızdılar bu düşüncelere yüksektekiler ve körlükle, cahillikle, İsyankarlıkla suçladılar böyle söyleyenleri; hatta daha da ileri gidip "*güneşin zaten hiç olmadığı*" iddia ettiler.

Yüksektekilerin bu sözlerine gece doğmuş, güneşi hiç görmemiş, onu hiç tanımayan bazı ovalılar da aldandı. *Karanlıkta zaman ve sebep kavramını yitiren bir kısım ovalılar ise, gece bu kadar sürmemeliydi; demek ki güneş artık doğmayacak, şüphesinin kölesi oldular.*

Ama ışığın aşığı ışık gönüller seziyor, sabahın ışıklarını ve güneşin doğuş müjdesini haykırıyordu: "Güneşin görünmediğini fark etmek; onun varlığının ve yaşamı tekrar aydınlatacağını işaretidir." diyerek

Zifiri karanlığın hayatı, ümitleri, hatta gecenin karanlığını bile örttüğü bir anda... *Dünya dönüyor, Güneş yine doğacak...*

KİŞİLİK

Kişiliğiniz yoksa, öbürleri hiçtir.

Sınıf, öğrencilerin gürültü patırtısıyla sallanırken sert görünümülü hoca kapıda beliriyor. Sınıfa bir bakış atıp kürsüye geçiyor.

Tebeşirle tahtaya kocaman bir (1) rakamı çiziyor.

"Bakın" diyor.

"Bu, kişiliktir. Hayatta sahip olabileceğiniz en değerli şey..."

Sonra (1)'in yanına bir (0) koyuyor:

"Bu, başarıdır. Başarılı bir kişilik (1)'i (10) yapar".

Bir (0) daha...

"Bu, tecrübedir. (10) iken (100) olursunuz".

Sıfırlar böyle uzayıp gidiyor:

Yetenek... disiplin... sevgi...

Eklenen her yeni (0)' ın kişiliği 10 kat zenginleştirdiğini anlatıyor hoca... Sonra eline silgiyi alıp en baştaki (1)'i siliyor. Geriye bir sürü sıfır kalıyor. Ve Hoca yorumu patlatıyor:

"Kişiliğiniz yoksa, öbürleri hiçtir".

Sınıf, mesajı alıp sessizliğe gömülür...

BİR GÜL MASALI

Doğru zamanda ve doğru seçim yapmak

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir kasabada yaşayan dünyalar güzeli bir kız varmış. Bu kız öyle güzelmış ki çok uzak şehirlerden ve ülkelerden çok zengin, çok yakışıklı, asil pek çok delikanlı onu görmeye gelirmiş. Kendisiyle evlenmek isteyen nice prensi, nice şövalyeyi reddeden güzel kız kimseleri beğenmezmiş.

Bu arada aynı kasabada yaşayan ve bu kıza aşık olan bir delikanlı da bu kıızı istemiş. Ama kız onu da reddetmiş.

Aradan uzun yıllar geçmiş. Bizim delikanlı kasabadan ayrılmış. Kendine başka bir hayat kurmuş ve evlenmiş, çoluk çocuğa karışmış.

Bir gün yolu bir zamanlar yaşadığı güzel, küçük kasabaya düşmüş. Orada tanıdık birine rastladığında aklına bir zamanlar orada yaşayan dünyalar güzeli kız gelmiş ve ona ne olduğunu sormuş. Yaşlı adam önünde gül bahçesi olan bir evi göstererek kızın evlendiğini söylemiş.

Delikanlı bir zamanlar herkesi reddetmiş olan kızın kocasını çok merak etmiş. Bir gün gizlenip kocasını evden çıkarken görmüş. Kızın kocası şişman, kel ve çirkin mi çirkin bir adammış. Üstelik zengin bile değilmiş.

Çok merak eden adam kocası gittikten sonra evin kapısını çalmış. Kadın kapıyı açınca kendini tanıtmış ve neden böyle bir adamla evlenmiş olduğunu sormuş. Kadın da ona, arkasındaki gül bahçesinden en güzel gülü koparıp getirirse, cevabı vereceğini, bu arada tek şartının bahçede ilerlerken, geriye dönmemesi olduğunu söylemiş.

Adam da bunun üzerine yüzlerce gülün olduğu bahçede ilerlemeye başlamış. Birden çok güzel sarı bir gül görmüş. Tam ona doğru eğilirken biraz ilerde kocaman pembe bir gül gözüne çarpmış. Tam ona uzanırken daha ilerde muhteşem güzellikte kırmızı bir gül goncası görmüş. Tam onu koparırken ilerde... Derken bir de bakmış ki bahçenin sonuna gelmiş ve mecburen oradaki sonuncu gülü koparıp kıza götürmüş.

Bahçenin en güzel gülünü beklerken kız bir de ne görsün yaprakları solmuş cılız bir gül.

Gülmüş adama..

"Bak gördün mü" demiş, "Her zaman daha iyisini bulmak isterken ömür geçer ve sen sonunda en kötüsüne bile razı olmak zorunda kalırsın. Bu yüzden gençlik gitmeden doğru seçimler yapmayı öğrenmek gerekir."

DOSTLUĞUN ÖYKÜSÜ

Yapılan davranışlarda karşıdakinin niyetini bilmek her zaman önemlidir

Ahmet ve Nihat adında iki arkadaş varmış. Aynı okulda okuyorlarmış. Ahmet İstanbul'da yaşayan, evi, arabası yeterince parası olan biriymiş. Nihat memleketten İstanbul'a gelmiş, zor şartlar altında yaşayarak okuyormuş.

Ahmet ve Nihat zamanla daha da iyi arkadaş olmuşlar. Ahmet, Nihat'ın durumuna üzüldüğü yardım yolları arıyormuş. Sonunda Nihat'ı evine almış. Yedirmiş, içirmiş, cebine para koymuş, üstünü giydirmiş. Kendine aldığı yeni kıyafetleri bile ona vermiş. Artık beraber gül gibi yaşayıp gidiyorlarmış.

Bir gün Ahmet camdan dışarı bakıyormuş. Karşıdan gelen, uzun suredir hayran olduğu ve yakında açılmak istediği kızı görmüş.. ve sonra arkadan Nihat'ın onu takip ettiğini. Nihat eve gelmiş ve Ahmet'e o kızıdan çok hoşlandığını aralarını yapıp yapamaya-cağını sormuş. Ahmet kendisinin de o kızıdan hoşlandığını söyleyememiş. Arkadaşının üzülmelerini istememiş çünkü. Aralarını yapmış.

Derken zamanla okul bitmiş. Nihat bir süre sonra Kayseri'ye vali olmuş. Evi, arabası, yatı, katı, bir sürü parası olmuş. O kızla da evlenmiş. Ama Ahmet tam tersi: evini arabasını kaybetmiş, bütün parası bitmiş. Yatmaya yeri, yemeye ekmeği kalmamış. Aç sefil gezerken komşuları:

- Senin bir arkadaşın vardı Nihat diye. O Kayseri'ye vali olmuş, neden ondan yardım istemiyorsun, belki sana bir iş verir demişler.

Ahmet reddetmiş hemen. Bunu kabullenemem demiş. Komşular ne kadar ısrar etmişse de bir türlü kabul ettirememişler.

Ahmet için daha da zor günler başlamış. Bakmış olacak gibi değil komşularını dinleyip tutmuş Kayserinin yolunu

Valiliğe gelmiş. Oradaki odacılardan birine Nihat Bey'i görmek istiyorum demiş. Odacı Nihat beyin yanına girmiş, çıkmış ve:

- Sizi görmek istemiyor. demiş.

Nasıl olur demiş Ahmet. Ona İstanbul'dan çok yakın arkadaşın Ahmet geldi deyin. Odacı tekrar gitmiş ve:

- Nihat bey sizi tanımadığını eğer daha fazla ısrar ederseniz kovduracağını söyledi demiş.

Ahmet duyduklarına inanamamış. Nasıl olur da bir zamanlar, yemeyip yedirdiği, giymeyip giydirdiği, sevdiği kızı bile verdiği can ciğer arkadaşı Nihat onu tanımaz.

Yıkılmış bir şekilde valilikten çıkıp doğru Nihat'ın evine, eskiden hoşlandığı kızın yanına gitmiş. Belki yardım ediyeydi... Kapıyı çalmış. Birinin gelip dürbünden baktığını hissetmiş. Ama kapıyı açmamış kadın. Bir kez daha yıkılmış.

Dışarı çıkıp kendini toplamaya çalışırken yanına yaşlı bir amca yaklaşmış. Ahmet'in durumundan çok etkilenmiş adam. Olayı anlatmasını istemiş. Ahmet de olduğu gibi anlatmış olanları. Adam çok üzölmüş. Demiş ki:

- Bak evladım. Seni çok sevdim. Dürüst bir insana benziyorsun. Benim şurada bir sarraf dükkânım var. Gel istersen benimle çalış. Hem para kazanırsın hem de yatmaya yerin olur.

Ahmet hemen kabul etmiş ve çalışmaya başlamış. Gel zaman git zaman dükkâna başka bir yaşlı amca gidip gelmeye başlamış. Çok iyi arkadaş olmuş Ahmet'le.

Bir gün bu yaşlı amca elinde bir kutuyla gelmiş dükkâna. “Bak ben bir yere gidiyorum. Eğer üç ay içerisinde dönmezsem bu kutu senindir, istediğin gibi kullan demiş. Ahmet kutuyu almış, odasında bir yere koymuş. üç ay geçmiş, dört ay geçmiş, altı ay geçmiş amca hâlâ gelmemiş. Sonunda Ahmet kutuyu açmaya karar vermiş. Bakmış içinde, elmaslar, mücevherler, altınlar, bir sürü de para varmış. Ne yapacağını şaşır-mış. Hemen patronuna gidip durumu anlatmış. Patronu da artık o kutunun kendisinin olduğunu istediği gibi kullanabile-ceğini söylemiş. Bir de öneride bulunmuş.

- Bak sen bu işi iyice öğrendin. Gel sana bir kuyumcu dük-kânı açalım. Gül gibi geçinip gidersin. Hemen dükkânı açmış-lar. Ahmet almış başını yürümüş. Ev, araba, yat, kat... Zengin olmuş kısacası.

Bir gün dükkâna bir anne-kız gelmiş. Kızdan hoşlanmış Ahmet. Zamanla görüşmeye başlamışlar, derken nişanlanmış-lar. Düğün vakti gelmiş.

Davetiyeler hazırlanırken kız, valiyi de çağırılım demiş. Ahmet kabul etmemiş. “Nasıl olur!” demiş kız, “Biz bu şehrin ileri gelenlerindeniz, valiyi çağırmasak olur mu?”

Ahmet yine kabul etmemiş. Kız ısrarla neden böyle dav-randığını sorduğunda anlatmış olanları Ahmet. Sorunun bu şekilde çözülmeyeceğini söylemiş kız. Biz çağırılım, o yaptı-ğından utansın demiş ve ona da bir davetiye yazmışlar.

Düğün günü gelmiş çatmış. Davetliler tek tek gelirken heyecan içindeymiş Ahmet. Nihat’ın gelip gelmeyeceğini dü-şünüyormuş. Derken eşiyile kapıda görünmüş Nihat. Ahmet, ilk başlarda göz göze gelmemeye çalışmış. Nihat ne yana gitse öbür tarafa kaçıyor. Ahmet.

Dayanamamış birden piste çıkmış, almış mikrofonu eli-ne, başlamış anlatmaya:

“Zamanında benim durumum iyiiken sevgili valimiz Nihat Bey’le aynı okulda okuyorduk. O zamanlar Nihat beyin durumu bu kadar iyi değildi. Nihat’ı evime aldım. Yemedim yedirdim, giymedim giydirdim. Sevdiğim kızı bile ona verdim. Bir gün benim durumum kötüleşti. Elimde avucumda ne varsa kaybettim. O kadar zor durumdaydım ki Nihat’a yardım istemeye gittim. Ama o beni tanımadığını söyledi, kovdurdu. Oradan çıkıp eşinin yanına gittim. Ama o kapıda benim oldu-ğumu bildiği halde kapıyı açmadı. Şok olmuştum. Dışarıya çıkıp kendime gelmeye çalıştığım anda bir amcayla karşı-laştım. Sağ olsun bana bir iş, yatacak bir yer verdi. Orada çalışırken çevrem genişledi. Başka bir amcayla tanıştım. Gel za-man git zaman o amca elinde bir kutuyla geldi yanıma. Bir yere gideceğini üç ay içerisinde dönmezse kutunun benim olacağını söyledi. Gelmedi. Kutuyu açtım. İçinde beni bugün-lere getiren yüklü eşyalarla ve paralarla karşılaştım. Sonra kendime bir kuyumcu dükkânı açtım. Orada sevgili nişanlımla tanıştım.. ve evleniyorum. Anlattıklarım yalansa yalan desin Nihat bey.” demiş ve bırakmış mikrofonu.

Herkes şaşkınlık içinde Nihat Bey’e dönmüş. Acıyarak bakmışlar bir Ahmet’e, bir Nihat’a. Nihat bir cevap vermek zorunda kalmış. Almış mikrofonu. Başlamış anlatmaya:

“Evet Ahmet’in söylediklerinin hepsi doğrudur. Yalan diyemem. Zamanında bana çok yardım etti, hakkını ödeye-mem. Sağ olsun benim mutlu bir evlilik yapmama öncülük etti; ama zamanında eşimi sevdiğini bilmiyordum. Durumu-nun kötüye gittiğini, bir gün bana geleceğini biliyordum. Hep o günü bekledim. Ve sonunda geldi. Onu kapıdan kovdurdum doğrudur. Ama neden kovdurdum: eğer ben o zaman ona yardım etseydim gururuna yediremeyecekti. Belki de bir süre sonra intihar edecekti. İyi bir arkadaşımı kaybetmek istemem asla. Oradan çıktıktan sonra direkt eşime gideceğini biliyor-

dum. Hemen eşime telefon açtım. Ona Ahmet'in geleceğini, kapıyı açmamasını söyledim. Açmadı. Derken bizim evin karşısında, sarraf dükkkanı işleten bir arkadaşım vardı. Ona telefon açtım hemen. Bizim evden çıkan bir adam görürse onu işe almasını yardımcı olmasını istedim. Ahmet'i işe aldı, yatacak yer verdi.

Bir gün babamı gönderdim ona, can yoldaşlığı etsin diye. İyi arkadaş oldular. Sonra babama bir kutu verdim Ahmet'e versin diye. O kutu babamın değildi. Benim de değildi. O zaten Ahmet'indi. Ona borcumu hiçbir zaman ödeyemem. Ahmet kutuyu aldı. İyi kullandı ve bugünlere geldi.

Bir gün annemle kız kardeşimi gönderdim. Durumu nedir bir kontrol edin diye. Orada birbirlerini görüp âşık olmuşlar, şimdi evleniyorlar..." demiş, bırakmış mikrofonu Nihat.

Ahmet'le beraber herkes şaşkınlık içinde kalmış. Bir an göz göze gelmişler. Derken birbirlerine sımsıkı sarılmışlar, Ahmet, Nihat'tan; Nihat, Ahmet'ten özür dilemişler.

Çok güzel bir düğün olmuş o gün. Beraberce mutlu yaşamışlar.

MARANGOZ

(Aslında kendi evimizi yapıyoruz)

Yaşlı bir marangozun emeklilik çağı gelmişti. İşveren müteahhidine, çalıştığı konut yapım işinden ayrılmak ve eşi ve büyüyen ailesi ile birlikte daha özgür bir yaşam sürmek planından söz etti. Çekle aldığı ücretini elbette özleyecekti. Emekli olmak ihtiyacındaydı, ne var ki. Müteahhit iyi işçisinin ayrılmasına üzüldü. Ve ondan, kendine bir iyilik olarak, son bir ev daha yapmasını rica etti. Marangoz kabul etti ve işe girişti, ne var ki gönlünün yaptığı işte olmadığını görmek pek kolaydı. Baştan savma bir işçilik yaptı ve kalitesiz malzeme kullandı. Kendini adamış olduğu mesleğine böyle son vermek ne talihsizlikti!..

İşini bitirdiğinde, işveren, evi gözden geçirmek için geldi. Dış kapının anahtarını marangoza uzatırken şöyle demişti:

"Bu ev senin, sana benden hediye".

Marangoz şoka girdi. Ne kadar utanmıştı!... Keşke yaptığı evin kendi evi olduğunu bilseydi! O zaman onu böyle yaparmıydı?...

Bizim için de bu böyledir. Gün be gün kendi hayatımızı kurarız. Çoğu zamanda, yaptığımız işe elimizden gelenden daha azını koyarız. Sonra da, şoka girerek, kendi kurduğumuz evde yaşayacağımızı anlarız. Eğer tekrar yapabilirsek, çok daha farklı yaparız. Ne var ki, geriye dönemeyiz. Marangoz biziz. Her gün bir çivi çakar, bir tahta koyar ya da bir duvar dikeriz. "Hayat, bir kendin yap tasarımıdır" demiştir biri. Bugün yaptığımız davranış ve seçimler, yarın yaşayacağımız evi kurar. Öyle ise onu akıllıca kurmalıyız.

GARİP BİR DAVA

Muhammed bin İdris henüz dört yaşındadır. Tevafuk bu ya, o gün kadı efendinin sokaklarından geçeceği tutar. Tam o sıra iki öfkeli adam bir garibi sürükler, kadı efendinin önüne yıkarlar. Muhammed akranlarıyla birlikte hadise mahalline koşar. Davacılarından biri alelacele anlatmaya başlar:

"Efendim biz üç arkadaşık. Birlikte bir iş yaptık ve iyice bir para kazandık. Yalanı yok ya birbirimize itimadımız yoktu. Paramızı hepimizin güveneceği birine, yani buna emanet ettik ve altını çize çize 'üçümüz birlikte gelmedikçe vermeyeceksin' diye tembihledik. Ama o bize hıyanet etti."

Kadı yaka paça sürüklenen adama bakar:

- Doğru mu söylüyor bunlar?
- Doğru efendim ama eksik.
- Nasıl yani?

- Evet bunlar dün akşam bana bir kese para bıraktılar ve "Birlikte gelmedikçe hiçbirimize verme" dediler. Ancak henüz 50 adım bile gitmeden içlerinden biri geri geldi ve altınları istedi. Uzaktan "Bakin veriyorum" diye bağırdım, bu ikisi de kafa sallayıp "Tamam" dediler. Söyleyin başka ne yapabilirdim ki? Kadı bu kez diğerlerine döner:

- Peki buna ne diyeceksiniz?
- Onu da açıklayalım.

Keseyi emanet edip giderken şimdi burada olmayan arkadaşımız aniden durdu. "Bütün paramızı emanetçiye bıraktık ama bu akşam ne yiyeceğiz?" dedi. Biz de "harcanacak kadar bir şeyler almasına" izin verdik. Hepsini alıp kaybolacağını nereden bilebilirdik?

- Hımmm şimdi iş vuzuha erdi. Arkadaşınız paraları alıp kaçtı desenize.

- Evet ama biz emanet verdiğimiz adamı tanırız. Ona üstüne basa basa "üçümüz birlikte gelmedikçe verme" dedik mi, dedik. O da bunu kabul etti mi, etti. Gözünü açsaydı, aldanmasaydı. Madem bir saflık yaptı, ceremesini çeksin, bedeli kesesinden ödesin. Ödesin demek kolaydır ama delikanlı söz konusu parayı verecek güçte değildir. Zaten üzgün ve bitkindir. Ağlamamak için dudaklarını ısırır ve büyük bir teslimiyetle boynunu büker. Zor duyulan titrek bir sesle "Hatalıyım efendim" der, "cezama razıyım". Hava bir anda emanetçinin aleyhine döner. Merhametli kadı gözlerini kısar, sakalını sıvazlar. Bir çıkış yolu arar... Arar ama nereye kadar? İşte tam o sıra küçük dinleyici bedbin gencin elinden tutar. "Ağlama be amca" der, "kendini niye üzüyorsun ki?"

- Nasıl üzülmem be gülüm, başıma gelenleri duydun işte.
- Sen gel beni dinle ve de ki: "Kese bende".
- Haydi istediğin gibi olsun . Diyelim ki kese bende.
- Emaneti almaları için bunların üç kişi olmaları gerekmiyor mu?
- Gerekmiyor.
- Öyleyse söyle onlara "getirsinler arkadaşlarını, alsınlar paralarını!"

Ne berrak bir muhakeme ve ne müthiş zekâ değil mi? Yıllar sonra İmam-i Şafii diye anılacak bir çocuk başka nasıl olabilir ki?...

ARKADAŞ

Arkadaşları ile geçinemeyen, huysuz ve kötü karakterli bir evlât varmış. Bir gün babası, ona çivilerle dolu bir torba vermiş ve bahçedeki tahta levhanın önüne götürmüş... "Arkadaşların ile tartışıp kavgaya ettiğin zaman her seferinde bu tahta levhaya bir çivi çak" demiş.

Genç, ilk günde tahta levhaya bir hayli çivi çakmış. Sonraki haftalarda kendi kendine kontrol etmeye çalışmış ve geçen her gün daha az çivi çakmış. Nihayet bir gün gelmiş ki, hiç çivi çakmamış.

Babasına gidip söylemiş. Babası, onu yeniden tahta levhanın önüne götürmüş. "Bugünden başlayarak tartışmayıp kavgaya etmediğin her gün için tahta levhadan bir çivi çıkar." demiş.

Günler geçmiş... Bir gün gelmiş ki, çivilerin hepsi çıkarılmış. Tahta levha bomboş kalmış...

Babası ona; "Aferin, iyi davrandın ama bu tahta levhaya dikkatli bak, artık çok delik var. Artık geçmişteki gibi güzel olmayacak. Arkadaşına bin defa, kendisini affettiğini söyleyebilirsin ama bu delik aynen kalacak (kapanmayacak) demiş.

Bir arkadaş ender bir mücevher gibidir. Seni güldürür, yüreklendirir. Sen ihtiyaç duyduğunda yardımcı olur. Seni dinler, sana yüreğini açar."

PARASINI ŞEYTANA ÖDETMIŞSİN

Yaşlı kadın oldukça dini bütün bir insanmış... Her sabah kapısının önüne çıkar ve bağıra bağıra dua edermiş:

- Allahım bize verdiklerin için sana şükürler olsun.

Ardından her seferinde de yan komşusunun sesi duyulmuş:

- Allah yok kadın Allah yooooook!.." Yaşlı teyze ne kadar sinirlense de yine her sabah dua edermiş, öteki komşu da inadından her seferinde ona öyle bağırırmış..

Bir akşam, komşusu yaşlı teyzeye bir oyun etmeye kalkmış... Markete gidip bir sürü meyve sebze ekmek vs. alıp torbalara doldurmuş, yaşlı teyzenin kapısının önüne bırakmış.

Ertesi sabah teyze kapıyı açıp da yiyecekleri görünce çok şaşırılmış ve sevinçle bağırır: "Sana şükürler olsun Allahım, bu gönderdiğin yiyecekler için sana şükürler olsun!.."

Ağacın arkasından onu seyreden komşusu seslenmiş:

- Allah yok kadın, Allah yok!.. O yiyecekleri ben aldım!..

Yaşlı teyze hiç istifini bozmamış:

"Yüce Allahım sana ne kadar şükretsem azdır!.. Hem bu yiyecekleri göndermişsin hem de parasını şeytana ödetmişsin!.."

NE KADAR TALİHLİSİNİZ

Ne kadar talihlisiniz,hiç düşündünüz mü?...

Buzdolabınızda yiyecek bir şeyler, Sırtınızda bir elbise-niz, başınızın üstünde bir çatı ve uyuyacak bir yatağınız varsa, bu dünyada yaşayan insanların yüzde yetmiş beşinden daha zenginsiniz demektir.

Cüzdanınızda paranız, bir yerlerde saklı altın yada döviziniz varsa, dünyanın en varlıklı yüzde sekizi arasında olduğunuzu bilin.

Bu sabah kalktığınızda kendinizi sağlıklı hissettinizse, hafta sonunu göremeyecek milyonlardan daha talihli olduğunuz açıktır.

Eğer bir savaşın korkunçluğunu içinde yaşamamış, hapishanenin yalnızlığını tatmamış, işkence acılarına, açlık içinde kıvranmamışsanız, bu dünyada yaşayan beş yüz milyon insandan daha önde olduğunuzu unutmayın.

Anne ve babanız hâlâ birbirleri ile evli ve hayattalarsa, bu şansa sahip çok ender evlatlardan olduğunuzu da bilin.

Yüzünüzde bir gülümseme ile başınızı dik tutabiliyorsanız, Allah'ın sevdiği kullarından birisi olduğunuza inanın. Çünkü hemen herkes bunu yapabilir, ama çoğu da yapmaz.

... ve eğer bu yazıyı okuyabiliyorsanız, bu dünyada okuyacak hiç bir şeyi olmayan iki milyar insandan çok ama çok talihli olduğunuzu aklınızdan çıkarmayın.

ISINAMADIM

Yollar uzadı ben yürüdüm, yollar uzadı ben yürüdüm. İnşilere, yokuşlara ısındım, irâdesiz ve isteksiz duruşlara ısınmadım.

Mevsim kıştı, yollardan bile şarıl şarıl sular akıyordu. Ben bu sularla konuştum. Bu mütevâzı akışa ısındım, kin ve haset dolu bakışa ısınmadım.

Dağ başlarındaki koca taşlara ısındım, milletin sırtındaki vicdansız başlara ısınmadım.

Derelerden, tepelerden dumanlar yürüdü. Yeryüzünü, gökyüzünü karanlık bürüdü. Akşam vakti, bu dumanlar içinde esrarlı duygulara ısındım, katı buz kesilmiş beton binâlara, sır barındırmayan şehirlere ısınmadım.

İlim, iman, vicdan; toprak, otlak, kuzu... Pek hoş, pek güzel. Cehâlete, rezâlete, atâlete ısınmadım.

Hep düşünceli, hep dumanlıydı benim başım. Düşüncesiz kaşlara, derinliksiz bakışlara ısınmadım.

Dinlere ısındım, kinlere ısınmadım.

Giyinenlere ısındım, görünenlere ısınmadım.

Allah, iman, Kur'an ve vicdanla bağını koparmış gönüllere ısınmadım.

Günahsız ellerini Allah'a açmış yavruların meleksi tavırlarına ısındım, yılışık mevlithan bağırıtlarına ısınmadım.

Çocuksu mâsum bakışlara, çocukça konuşmalara ısındım, ihtiras dolu bakışlara, rol icâbı konuşmalara ısınmadım.

Mütevâzı, mahcup tavırlara ısındım, kibir kokan hâllere ısınmadım.

Söz yürekten geliyorsa, kaba da olsa pek hoş geldi bana.
Yalanlara, dolanlara ısınmadım.

Yol yapanlara ısındım, rol yapanlara ısınmadım.

Mâsum ve mahzun bakışlara, çâresiz akışlara ısındım,
samimiyetsiz akışlara, dalkavuk alkışlara ısınmadım.

Uykulara uzayan derin ve dalgın gözlere ısındım, ard
niyetli, yapmacık gülüşlü yüzlere ısınmadım.

Gözü yaşlı dervişlere ısındım, kasıntı kişilere ısınama-
dım.

Hakperestlere ısındım, putperestlere ısınmadım.

Müşfiklere ısındım, müşriklere ısınmadım.

Hayretlere, gayretlere ısındım, gafletlere ısınmadım.

Arama, bulma, bilme, bildirme gayretlerine ısındım, oya-
lama niyetlerine ısınmadım.

Gönül insanına ısındım, günün insanına ısınmadım.

"İlim bunu, Kur'an şunu, iz'an bunu, vicdan şunu söylü-
yor" diyen mert adamlara ısındım, içi başka bir lâf, dışı başka
bir lâf eden resmi ve samimiyetsiz adamlara ısınmadım.

Ana kuzuları, koyun kuzuları sürü sürü gelirdi. Bereket
evlere dolar, sevgi yüreklerden yükselirdi. Kardeş kardeşe
yardım eder, insan insanı kollardı. Allah'a giden yollar hep
bizim yollardı. Herkes elinin emeğini yer, kimse elin (başkası-
nın) emeğini yemezdi. Elbiseler yamalı, ayakkabılar yamalı,
lâkin kalpler kalaylıydı. Bereket ve samimiyet dolu bu dün-
yalara ısındım, "dışları kalaylı, içleri vay vaylı" dünyalara
ısınmadım.

Mütevâzı, mahcup çobanlara ısındım, emek sömüren
kodamanlara ısınmadım.

Çalışanlara ısındım, çalanlara çırpınlara ısınmadım.

Alın terine, göz nûruna ısındım, el çabukluğuna, göz
açlığına ısınmadım.

Çalışarak geçinenlere ısındım, yanaşarak geçinenlere
ısınmadım.

Gayretli karıncalara ısındım, leş kargalarına ısınmadım.

Çilelere, yorgunluklara, dalgınlıklara, durgunluklara
ısındım, dargınlıklara ısınmadım.

Ter dökenlere ısındım, kan dökenlere ısınmadım.

Can derdine koşan tavşana ısındım, avcıya da köpek-
lerine de ısınmadım.

Beyin yıkama, istismar, köleleştirme içindi bütün çalış-
malar. Kula kulluğa götürüyordu bütün sistemler. Biyolojik ve
ruhsal kanunları gözardı eden ideolojilere tiksintiyle baktım.
Köleliği alkışlayan şahsiyetsizlere ısınmadım.

Çocukların bir damlacık yüreği, körpecik beyni üzerinde
tasarrufa kalkan tâğutlara ısınmadım.

İhânet ve zorbalıktı meydanlarda caka satan, sıcak, ıpı-
sız çöllerde Hâbiller, Hüseyinler yalnız kalmışlardı.

İhânet, zulüm ve kan kokan dünyalara ısınmadım.

Merhametlere ısındım, saltanatlara ısınmadım.

ÇOBAN VE AĞAÇ

Yaşlı çoban sürüsünü otlatmak için yaylaya çıktığında tepeye yakın bir elma ağacının altında dinlenir ve eğer mevsimiyse, onunla konuşarak: "Hadi bakalım evladım, derdi. Bu ihtiyarın elmasını ver artık". Ve bir elma düşerdi, en güzelinden, en olgunundan. Yaşlı adam sedef kakmalı çakısını çıkararak onu dilimlere ayırır ve küçük bir tas yoğurtla birlikte ekmeğine katık ettikten sonra, babasından kalan Kur'an'ını okumaya koyulurdu.

Çoban, bu ağacı yirmi yıl kadar önce diktiğinde sık sık sular, bunun için de büyükçe bir güğüme doldurduğu abdest suyundan geriye kalanı kullanırdı. Elma ağacının kökleri, belki de bu sularla kuvvet bulmuş ve kısa sürede serpilip meyve vermeye başlamıştı.

Çoban o zamanlar henüz genç sayıldığından şöyle bir uzandı mı en güzel elmayı şıp diye koparırdı; fakat aradan geçen bunca yıl içinde beli bükülüp boyu kısalmış, ağacinkiyse bir çınar gibi büyüüp göklere yükselmişti. Ama boyu ne olursa olsun, ağaç yine de yavrusu değil miydi? Onu bir evlat sevgisiyle okşarken :

"Ver yavrum, derdi, gönder bakalım bu günkü kısmetimi." Ve bir elma düşerdi hiç nazlanmadan, yıllar boyu hiçbir gün aksamadan.

Köylüler, uzaktan uzağa gözledikleri bu hadiseyi birbirlerine anlatıp yaşlı çobanın veli bir zât olduğunu söylerlerdi.

Yaşlı adam, ağacın altında dinlenip namazını kıldığı bir gün, yine elmasını istedi. Ancak dallar dolu olmasına rağmen nedense bir şey düşmemişti. Sonra bir daha, bir daha tekrarladı isteğini. Beklediği şey bir türlü gelmiyordu.

Gözyaşları, yeni doğmuş kuzuların tüylerini andıran beyaz sakalını ıslatırken, ağacın altından uzaklaşıp koyunların arasına attı kendini. Yavrusu, meyve verdiği günden bu yana ilk defa reddediyordu onu. İhtiyar çobanın beli her zamankinden fazla bükülmüş, güçsüz bacakları da vücudunu taşıyamaz olmuştu. Hayvanlarını usulca toplayıp köye doğru yöneldiğinde, aşağıdaki caminin her zamankinde daha nurlu minarelerinden yankılanan ezan sesiyle irkildi birden. Yeniden doğmuştu sanki çoban. Bir şey hatırlamıştı. Çocuklar gibi sevinerek ağacın yanına koştu ve ona şefkatle sarılırken :

- Canım, dedi, hıçkırıp ağlayarak.

- Benim güzel evladım, mis kokulum. Şu unutkan ihtiyarı üzmeden önce neden söylemedin, bu günün Ramazan'ın ilk günü olduğunu?"

SEVİYORUM TANRIM

İnanç Tarihi dersimin öğrencilerinden biriydi Kemal. Uzun saçlı, değişik bir gençti. Sınıfta benimle en çok tartışan öğrenci oydu. Tanrı'ya kayıtsız şartsız inanmayı kabullenmiyordu. Mezun olurken bana imalı, imalı;

- Günün birinde Allah'ı bulacağıma inanıyor musun hocam?" dedi.

- Hayır, dedim, yavaşça.

- Yaaa, dedi. "Oysa senin, bu derste Allah'ı pazarladığını sanıyordum hocam..."

Kapıdan çıkıp gitmek üzereyken arkasından bağırdım:

- Allah'ı bulabileceğini düşünmüyorum; ama o seni mutlak bulacak bir gün, eminim.

Selim, omzunu silkip yürüdü... Mezuniyetten sonra izini kaybetmişim ki, acı haberi kendisi getirdi bana: Ölümcül kansere yakalanmıştı. Odama girdiğinde; zayıflamış, çökmüştü... Kemoterapi, o uzun saçlarını dökmüştü... Ama gözleri halâ pırıl pırıldı...

- Birkaç haftalık ömrüm kalmış hocam" dedi.

- Sana bir şey sorabilir miyim?" dedim.

- Tabii" dedi, "Ne öğrenmek istiyorsun?"

- Sadece 24 yaşında olmak ve ölmekte olduğunu bilmek nasıl bir şey?"

- Daha kötüsü olabilirdi... 50 yaşında olmak, kafayı çekmek, kadınlarla beraber olmak ve müthiş paralar kazanmayı, yaşamak, sanmak gibi..."

Sonra niye geldiğini anlattı... "Okulun son günü sana Allah'ı bulup bulamayacağımı sormuş; "hayır" yanıtını alınca

şaşırmıştım. Sonra, "ama o seni bulur" dedin... İşte bunu çok düşündüm. Doktorlar ciğerimden parça alıp kötü huylu olduğunu söylediklerinde; Allah'ı aramayı ciddiye aldım birden...

Habis ur, diğer hayati organlarıma yayılmaya başlayınca, sabahlara kadar dualar etmeye başladım... Hiçbir şey olmadı. Bir sabah uyandığımda; İlahî bir mesaj alma yolundaki umutsuz çabalarımın vazgeçiverdim aniden. Ömrümün geri kalan vaktini; Allah, ölümden sonra hayat, falan gibi şeylerle geçirmeyecektim. Daha önemli şeyler yapma kararı aldım. O zaman gene seni düşündüm... "En büyük mutsuzluk, sevgisiz bir hayat sürmektir, bundan daha kötüsü de bu dünyadan, sevdiklerine "Seni seviyorum" diyemeden gitmektir" demiştin...

Son günlerimi bu eksiği gidermekle harcayacaktım işte... En zorundan başladım... Babamdan..."

Oğlu yanına geldiğinde; babası, gazete okuyormuş.

- Baba, seninle konuşmam lazım" demiş Selim.

- Peki, konuş oğlum"

- Yani, çok önemli bir şey..."

Babası, gazeteyi 10 santim indirmiş o zaman aşağı;

- Neymiş o bakalım?

- Baba, seni seviyorum. Bunu bilmeni istedim."

Selim gülümsedi, arkasını anlatırken... Babasının elinden yere düşmüş gazete... Hayatında hiç yapmadığı iki şeyi yapmış: Selim'ye sarılmış ve ağlamış... Sabaha kadar konuşmuşlar. Babası, ertesi sabah işe gitmek zorunda olduğu halde...

"Annem ve kardeşimle daha kolay oldu" diye devam etti Selim... "Onlar da bana sarılıp ağladılar. Yıllardır bana söylemedikleri, söyleyemedikleri şeyleri anlattılar. Bütün bunları yapmak için bu kadar geç kalmış olmama üzüldüm sadece..."

Ölümün gölgesi üzerime düşünce; kalbimi açıyordum, bana, aslında çok daha yakın olması gereken insanlara..."

Nefes aldı Selim...

"Bir gün baktım, Allah, orada... Hemen yanibaşımda duruyor... Ona yalvardığım zaman, bana gelmemiştir. Onun kendi programı vardı, kendi bildiği gibi yapıyordu. Gerçek olan şu ki, haklıydın... Ben, onu aramaktan vazgeçtiğim halde, gelip, beni bulmuştu."

- "Selim" dedim. "Sandığından çok önemli şeyler söylüyorsun, tüm insanlığa... Sen, Allah'ı bulmanın en emin yolunu anlatıyorsun. Onu, sadece kendine ayırmak, sadece ihtiyaç duyunca aramak işe yaramaz... Ama hayatını sevgiye açarsan o, gelir seni bulur. Bunu anlatıyorsun farkında mısın?" Devam ettim;

"Selim, bana bir iyilik yapar mısın, bunları gelip sınıfımda da anlatabilir misin?" Bir gün tespit ettik. Ama Selim gelemedi o gün... Ölümle hayatı sona ermemiştir tabii... Şekil değiştirmiş, büyük bir adım atmıştı sadece... İnanmaktan, görmeye geçmişti... Ölümünden önce son bir defa konuşmuştuk.

- Söz verdiğim derse gelemeyeceğim, halsiz ve bitkinim hocam" demişti..

- Anlıyorum Selim !"
- Benim yerime onlara sen anlatır mısın hocam, sen anlatır mısın?
- Herkese, bütün dünyaya, benim için anlatır mısın?"
- Anlatırım Selim" dedim. "Anlatırım, merak etme!"

İnsanlara, "Seni seviyorum" demek için, ölümü bekleme-nize gerek yok, şimdi, hemen şimdi başlayabilirsiniz... Başla-yın ki, hayatınız güzelleşsin, zenginleşsin.. Hem, şimdi başla-mazsanız, belki de hiç söyleme şansınız olmayabilir...

BÜYÜK TAŞLAR KÜÇÜK TAŞLAR

(Eğer büyük taş parçalarını baştan kavanoza koymazsanız, daha sonra asla koyamazsınız.)

Batı dünyasında çok üzerinde durulan bir konu olarak zamanın verimli kullanımı hakkında düzenlenen kurslardan birinde, öğretmen, her biri birer meslek erbabı olan öğrencilere pratik bir ders vermeyi düşünür ve masanın üzerine kocaman bir kavanoz koyar. Sonra, bir torbadan irice kaya parçaları çıkarır, dikkatlice üst üste koyarak kavanozun içine yerleştirir. Kavanozda taş parçaları için yer kalmayınca, sınıfa sorar:

- Kavanoz doldu mu?

Sınıftaki herkes:

- Evet , doldu. cevabını verir.

- Demek doldu!... der öğretmen. Hemen eğilip bir kova küçük çakıl taşı çıkarıp kavanozun tepesine boşaltır. Sonra kavanozu eline alıp sallar. Böylece, küçük parçalar büyük taşların sağına soluna yerleşirler... Öğretmen, yeniden sorar:

- Kavanoz doldu mu?

İşin sanıldığı kadar basit olmadığını sezmiş olan öğrenciler, bu kez:

- Hayır. cevabını verirler.

- Hayır, tam da dolmuş sayılmaz.

Zamanı verimli kullanma dersi veren öğretmen:

- Doğru. diye tasdik eder onları.

Sonra da, masanın altından bir kova dolusu kum çıkarır. Kumu, kaya parçaları ve küçük taşların arasındaki bölgeler tümüyle doluncaya kadar döker ve yeniden sınıfa yönelir:

- Kavanoz doldu mu?

Yine,

- Hayır, dolmadı. cevabını alır.

Tekrar,

- Doğru. diyerek onları tasdik eder ve bir sürahi su çıkarıp kavanozun içine dökmeye başlar.

Kavanoz artık dolmuş ve iş 'kıssadan hisse'ye kalmıştır. Öğretmen:

- Bu gördüklerinizden nasıl bir ders çıkardınız?, sorusuna, atılgan bir öğrenci, hemencecik şu karşılığı verir:
- Günlük iş programınız ne kadar dolu olursa olsun, her zaman yeni işler için vakit bulabilirsiniz.

Bu, yabana atılır bir ders değildir. Ama öğretmenin asıl vermek istediği bu değildir. Öğretmen:

- Çıkarılması gereken asıl ders şudur: Eğer büyük taş parçalarını baştan kavanoza koymazsanız, daha sonra asla koyamazsınız."

Bu muazzam hayat dersinden sonra da, öğrencilerinden bir sorgulama talep eder:

- Hayatınızdaki büyük taş parçaları hangileri? Onları ilk iş olarak kavanoza koyuyor musunuz? Yoksa kavanozu kumlarla ve suyla doldurup büyük parçaları dışarıda mı bırakıyorsunuz?"

Bu tecrübe, gönlü her zaman ders çalışmak ve başarılı olmaktan yana olan, fakat buna yeterli bir zaman ayıramayan, hatta hiç zaman bulamayan şu zamanın öğrencilerinin, içinde bulundukları kısır döngüyü açıklar mahiyettedir.

ÖĞRETMEN

Öğretmenin adı bayan Rüya idi ve 5.sınıf öğrencilerinin önünde ayakta durduğu ilk gün onlara bir yalan söyledi. Çoğu öğretmen gibi, onlara baktı ve hepsini aynı derecede sevdiğini söyledi. Bu mümkün değildi, çünkü orada en önde, sırasına adeta çökmüş gibi oturan küçük bir öğrenci vardı. Adı Fatih Yılmaz. Bir önceki yıl, bayan Rüya, Fatih'i gözlemiş, onun diğer çocuklarla oynayamadığını; giysilerinin kirli ve kendinin de hep banyo yapması gereken bir halde olduğunu görmüştü ve Fatih mutsuz da olabilirdi.

Çalıştığı okulda bayan Rüya, her öğrencinin geçmişteki kayıtlarını incelemekle de görevlendirilmişti ve Fatih'in bilgilerini en sona bırakmıştı. Onun dosyasını incelediğinde şaşır-
dı. Çünkü; birinci sınıf öğretmeni: "Fatih zeki bir çocuk ve her an gülmeye hazır. Ödevlerini düzenli olarak yapıyor ve çok iyi huylu... Ve arkadaşları onunla olmaktan mutlu..." diye yazmıştı.

İkinci sınıf öğretmeni: "Mükemmel bir öğrenci, arkadaşları tarafından sevilen, fakat evde annesinin amansız hastalığı onu üzüyor ve sanırım evdeki yaşamı çok zor.." diyordu. Üçüncü sınıf öğretmeni: "Annesinin ölümü onun için çok zor oldu. Babası ona yeterince ilgi gösteremiyor ve eğer birşeyler yapılmazsa evdeki olumsuz yaşam onu etkileyecek." diye yazmıştı.

Dördüncü sınıf öğretmenine gelince: "Fatih içine kapanık ve okula hiç ilgi göstermiyor, hiç arkadaşı yok ve bazen sınıfta uyuyor." demişti.

Şimdi bayan Rüya sorunu çözmüştü ve kendinden utanıyordu. Öğrenciler ona güzel kağıtlara sarılmış süslü kurdelelele paketlenmiş yeni yıl hediyeleri getirdiğinde kendini daha

da kötü hissetti. Çünkü Fatih'in armağanı kaba kahverengi bir kese kağıdına beceriksizce sarılmıştı. Bunu diğer öğrencilerin önünde açmak ona çok acı verdi.

Bazıları, paketten çıkan sahte taşlardan yapılmış, birkaç taşı düşmüş bileziği ve üçte biri dolu parfüm şişesini görünce gülmeye başladılar, fakat öğretmen, bileziğin ne kadar zarif olduğunu söyleyerek ve parfümden de birkaç damlayı bileğine damlatarak onların bu gülmelerini bastırdı.

O gün okuldan sonra Fatih öğretmenin yanına gelerek; "Rüya hocam, bugün hep annem gibi koktunuz" dedi.

Çocuklar gittikten sonra öğretmen yaklaşık bir saat kadar ağladı. O günden sonra da çocuklara okuma, yazma, matematik öğretmekten vaz geçerek onları eğitmeye başladı. Fatih'e özel bir ilgi gösterdi. Onunla çalışırken zekasının tekrar canlandığını hissetti. Ona cesaret verdikçe çocuk geliyordu. Yılın sonuna dek, Fatih sınıfın en çalışkan öğrencilerinden biri olmuştu.

Öğretmenin, hepinizi aynı derecede seviyorum yalanına karşın Fatih, onun en sevdiği öğrenci olmuştu.

Bir yıl sonra, kapısının altında bir not buldu. Fatih'tendi. Tüm yaşantısındaki en iyi öğretmenin kendisi olduğunu yazıyordu. Ondan yeni bir not alana kadar 6 yıl geçti. Notunda liseyi bitirdiğini ve sınıfındaki üçüncü en iyi öğrenci olduğunu ve Rüya Hoca'nın halâ hayatında gördüğü en iyi öğretmen olduğunu yazıyordu. Dört yıl sonra, bir mektup daha aldı Fatih'ten. O arada zamanın onun için zor olduğunu çünkü üniversitede okuduğunu ve çok iyi dereceyle mezun olmak için çok çaba sarfetmesi gerektiğini yazıyordu. Ve Rüya Hoca halâ onun hayatında tanıdığı en iyi öğretmendi. Daha sonra dört yıl daha geçti ve bir mektup daha geldi. Çok iyi bir dereceyle üniversiteden mezun olduğunu ama daha ileriye gitmek istediğini

yazıyordu. Ve halâ Rüya Hoca onun tanıdığı ve en çok sevdiği öğretmendi. Bu kez mektubun altındaki imza biraz daha uzundu. Fatih Yılmaz Tıp Doktoru.

Bu hikaye burda bitmedi. İlkbaharda bir mektup daha aldı bayan Rüya. Fatih hayatının kızıyla tanıştığını ve evleneceğini yazmıştı. Babasının birkaç yıl önce öldüğünü, bayan Rüya'nın düğünde damadın anne ve babası için ayrılan yere oturup oturamayacağını soruyordu. Tabii ki oturabilirdi. Tahmin edin ne oldu? Bayan Rüya törene giderken özenle sakladığı birkaç taşı düşmüş olan o bileziği taktı, Fatih'in ona verdiği ve annesi gibi koktuğunu söylediği parfümden sürmeyi de ihmal etmedi.

Birbirlerini sevgiyle kucaklarken, Fatih, onun kulağına "Bana inandığınız için çok teşekkürler bayan Rüya, kendimi önemli hissetmemi sağladığınız için ve beni böyle değiştirdiğiniz için de..." diye fısıldadı.

Bayan Rüya gözünde yaşlarla ona karşılık verdi: "Yanılıyorsun Fatih... Ben değil, sen bana öğrettin. Seninle karşılaşmaya kadar ben öğretmenliği bilmiyormuşum..!"

HAVUÇ MUYUZ, YUMURTA MI, YOKSA KAHVE Mİ?

(Başkalarının yaşaması uğruna kendini feda et ve bundan sonsuz mutluluk duy...)

Bir baba ile kızı dertleşiyormuş. Kız babasına, çok sıkıntı çektiğinden, sorunlarla baş edemediğinden bahsetmiş.

Babası kızını dinlemiş, dinlemiş ve “Gel, sana bir şey göstereceğim!” diye kızını mutfığa götürmüş. Ünlü bir aşçı olan baba, ocağa üç tane eşit büyüklükte kap koymuş, üçüne de eşit su koymuş ve üçünün de altını aynı miktarda yakmış. Ve birinci kaba bir havuç, diğerine bir adet yumurta, diğerine ise bir avuç çekilmemiş kahve çekirdeği koymuş. Ve her üçünü de tam 20 dakika pişirmiş. Daha sonra ateşi kesmiş. Sonra masaya 2 tane tabak bir tane de boş bardak koymuş. İlk önce haşlanmış havucu alıp bir tabağa koymuş. Sonra pişmiş yumurtayı diğer tabağa koymuş. Sonra da suya iyice sinmiş ve tam kıvamında kahve görüntüsü olan kahveyi de alıp bir bardağa boşalttıktan sonra kızına dönerek,

– Kızım ne görüyorsun?

Kızı “Havuç, yumurta ve kahve.”

Kızını masaya iyice yaklaştıran baba bunlara daha yakından bakmasını istemiş. Kızının şaşkınlığını gören baba, anlatmasına devam etmiş:

– Havuç haşlandığı için yumuşak bir hal aldı. Yumurta, artık pişmekten içi katılaşmış sert bir hale geldi. Kahve ise, (bir yudum alarak) harika olmuş. Tadı da çok hoş.

Kız, iyice şaşırarak, “Baba, bunu bana niçin gösteriyorsun?” diye sormuş. “Bak” demiş babası, “Hepsi aynı şekil kapta, aynı sıcaklıkta, aynı dakika pişti. Fakat hepsi bu etkiye

farklı tepki verdiler. Havuç ilk başta sertti, güçlü idi; ama kaynatılınca yumuşadı, güçsüzleşti, çözüldü. Yumurta çok kırılıp gandı, hafifçe dokunsan çatlayabilirdi; ama kaynatılınca içi sertleşti, hatta katılaştı. Bir avuç çekilmemiş kahve ise yine sertti, hepsi birbirine benziyordu. Fakat ısıtılınca ne oldu; bu kahve çekirdekleri, ısındılar, gevşediler ve içinde oldukları suya yayıldılar. Koku yaydılar, tad yaydılar ve suyu “eşsiz tad”da bir kahveye çevirdiler.”

Ve kızına, “Kızım sen hangisisin?” diye sormuş adam.

“Zorluklarla karşılaştığın zaman nasıl tepki gösteriyorsun? Havuç gibi sıkıntılara, problemlere rastgelince çözülüyor musun, benliğini koruyamıyor musun? Yoksa yumurta gibi katılaşıyor, başta kendin olmak üzere kimseye faydan dokunmuyor mu? Yoksa sen kahve misin? Kendini bitirmek uğruna, kendini ateşe atma pahasına diğer insanlara mutluluk veren, huzur veren, ağızlarına lezzet veren bir sevgi kaynağı mısın? Karar ver yavrucuğum ve bence sen bir kahve ol hayatta. Kahve bulunduğu çevreyi değiştirir, mutluluk soluklarını etrafına yayar. Başkalarının yaşaması uğruna kendini feda et ve bundan sonsuz mutluluk duy...”

Peki dostlar biz hangisiyiz acaba?

İKİ KARDEŞ

Erkek kardeşlerin ikisi de babalarından kalma çiftlikte çalışırlardı. Kardeşlerden biri evliydi ve çok çocuğu vardı. Diğeri ise bekarıydı. Her günün sonunda iki erkek kardeş ürünlerini ve kârlarını eşit olarak bölüşürlerdi.

Günün birinde bekar kardeş kendi kendine:

“Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de hakça değil.” dedi, “Ben yalnızım ve pek fazla ihtiyacım yok.” Bu şekilde düşünmesi onu her gece evinden çıkıp, bir çuval tahıl gizlice erkek kardeşinin evindeki tahıl deposuna götürmeye itti. Bu arada evli olan kardeş de kendi kendine:

“Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de hakça değil, üstelik ben evliyim, bir eşim ve çocuklarım var ve yaşlandığım zaman onlar bana bakabilirler. Oysa kardeşimin kimsesi yok, yaşlandığı zaman ona bakacak hiç kimsesi yok.” diyordu.

Böylece evli olan kardeş de her gece evinden çıkıp, bir çuval tahıl gizlice erkek kardeşinin tahıl deposuna götürmeye başladı. İki kardeş de yıllarca ne olup bittiğini bir türlü anlayamadılar, çünkü her ikisinin de deposundaki tahılın miktarı değişmiyordu. Sonra, bir gece iki kardeş gizlice birbirlerinin deposuna tahıl taşıırken çarpıştıverdiler. O anda olan biteni anladılar.

Çuvallarını yere bırakıp birbirlerini kucakladılar. Zaten hayattaki en yüce mutluluk, sevildiğimize inanmaktır.

ASIL FAKİRLİK

Günlerden bir gün zengin bir baba oğlunu köye götürdü. Bu yolculuğun tek amacı vardı; insanların ne kadar fakir olabileceklerini oğluna göstermek. Çok fakir bir ailenin çiftliğinde bir gece ve gün geçirdiler.

Yolculuktan dönerlerken baba oğluna sordu,

“İnsanların ne kadar fakir olabildiklerini gördün mü?”

“Evet!”

“Ne öğrendin peki?”

Oğlu cevap verdi,

“Şunu gördüm: Bizim evde bir köpeğimiz var, onlarınsa dört. Bizim bahçenin ortasına kadar uzanan bir havuzumuz var, onlarınsa sonu olmayan bir dereleri. Bizim bahçemizde ithal lambalar var, onlarınsa yıldızları. Bizim görüş alanımız ön avluya kadar, onlarsa bütün bir ufku görüyorlar.”

Oğlu sözünü bitirdiğinde babası söyleyecek bir şey bulamadı. Oğlu ekledi, “Teşekkür ederim baba, ne kadar fakir olduğumuzu gösterdiğin için!”

ACILARI KUMA, İYİLİKLERİ TAŞA YAZALIM!

İki arkadaş çölde yürümektedirler. Yolculuğun bir noktasında bir tartışma olur ve biri diğerine tokat atar.

Tokadı yiyenin canı acır; ama bir şey söylemeden kuma şöyle yazar:

“BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM BENİ TOKATLADI!”

Bir vahaya gelene kadar yürümeye devam ederler ve orada suya girmeye karar verirler. Tokadı yiyen bataklığa saplanır ve boğulmak üzereyken arkadaşı kurtarır. Tam boğulmak üzereyken kurtarıldıktan hemen sonra bir taşla şöyle yazar:

“BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM HAYATIMI KURTARDI!” Tokadı atan ve hayat kurtaran sorar:

“Canını yaktığımda kuma yazdın, neden şimdi taşla?”

Diğeri cevaplar: “Birisi canımızı yaktığında kuma yazmalıyız ki, başımla rüzgarı onu silebilsin; ama biri bizim için iyi bir şey yaparsa taşla kazımalıyız ki, hiçbir rüzgar onu silemesin.”

AFFETMEMENİN DAYANILMAZ AĞIRLIĞI (Affetmek kendimize yaptığımız en büyük iyiliktir.)

Bir lise öğretmeni günün birinde derste öğrencilerine bir teklifte bulunur: “Bir hayat deneyimine katılmak ister misiniz?”

Öğrenciler çok sevdikleri hocalarının bu teklifini tereddütsüz kabul ederler. “O zaman” der öğretmen. “Bundan sonra ne dersem yapacağınıza da söz verin.” Öğrenciler bunu da yaparlar. “Şimdi yarınki ödevinize hazır olun. Yarın hepiniz birer plastik torba ve beşer kilo patates getireceksiniz!”

Öğrenciler, bu işten pek birşey anlamamışlardır. Ama, ertesi sabah hepsinin sıralarının üzerinde patatesler ve torbalar hazırdır. Kendisine meraklı gözlerle bakan öğrencilerine şöyle der öğretmen:

“Şimdi, bugüne dek affetmeyi istemediğiniz her kişi için bir patates alın, o kişinin adını o patatesin üzerine yazıp torbanın içine koyun.”

Bazı öğrenciler torbalarına üçer-beşer tane patates koyarken, bazılarının torbası neredeyse ağzına kadar dolmuştur.

Öğretmen, kendisine “Peki şimdi ne olacak?” der gibi bakan öğrencilerine ikinci açıklamasını yapar:

“Bir hafta boyunca nereye giderseniz gidin, bu torbaları yanınızda taşıyacaksınız. Yattığınız yatakta, bindiğiniz otobüste, okuldayken sıranızın üstünde.. hep yanınızda olacaklar.”

Aradan bir hafta geçmiştir. Hocaları sınıfa girer girmez, denileni yapmış olan öğrenciler şikayete başlarlar:

- “Hocam, bu kadar ağır torbayı her yere taşımak çok zor.”
- “Hocam, patatesler kokmaya başladı. Vallahi, insanlar tuhaf gözlerle bakıyorlar bana artık.”

– “Hem sıkıldık, hem yorulduk...”

Öğretmen gülümseyerek öğrencilerine şu dersi verir:

“Görüyorsunuz ki, affetmeyerek asıl kendimizi cezalandırıyoruz. Kendimizi ruhumuzda ağır yükler taşımaya mahkûm ediyoruz. Affetmeyi karşımızdaki kişiye bir ihsan olarak düşünüyoruz, halbuki affetmek en başta kendimize yaptığımız bir iyiliktir.

ACELE İŞE

(Hayatın küçük bir dilimine bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçın)

Köyün birinde bir yaşlı adam varmış. Çok fakirmiş ama Kral bile onu kıskanmış... Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki, Kral bu at için ihtiyara nerdeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış..

"Bu at, bir at değil benim için; bir dost, insan dostunu satar mı" dermiş hep. Bir sabah kalkmışlar ki, at yok. Köylü ihtiyarın başına toplanmış: "Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler...

İhtiyar: "Karar vermek için acele etmeyin" demiş. "Sadece at kayıp" deyin, "Çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı? Bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez."

Köylüler ihtiyar bunağa kahkahalarla gülmüşler. Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş... Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine. Dönerken de, vadideki

12 vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür dilemişler. "Babalık" demişler, "Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil adeta bir devlet kuşu oldu senin için, şimdi bir at sürün var.."

"Karar vermek için gene acele ediyorsunuz" demiş ihtiyar. "Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç.

Birinci cümlenin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?"

Köylüler bu defa açıkça ihtiyarla dalga geçmemişler, ama içlerinden "Bu herif sahiden geri zekalı" diye geçirmişler... Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul şimdi uzun zaman yatakta kalacakmış. Köylüler gene gelmişler ihtiyara. "Bir kez daha haklı çıktın" demişler.

"Bu atlar yüzünden tek oğlun, bacağına uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın" demişler. İhtiyar "Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz" diye cevap vermiş.

"O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağına kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. **Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez.**"

Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral son bir ümitte eli silah tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına imkân yokmuş, giden

gençlerin sonunda ya öleceğini ya da esir düşeceğini herkes biliyormuş.

Köylüler, gene ihtiyara gelmişler... "Gene haklı olduğun ortaya çıktı" demişler. "Oğlunun bacağı kırık, ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler, belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer..."

"Siz erken karar vermeye devam edin" demiş, ihtiyar. "Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde... Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor."

"Acele karar vermeyin. Hayatın küçük bir dilimine bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçın. Karar; aklın durması halidir.

Karar verdiniz mi, akıl düşünmeyi, dolayısı ile gelişmeyi durdurur. Buna rağmen akıl, insanı daima karara zorlar. Çünkü gelişme halinde olmak tehlikelidir ve insanı huzursuz yapar. Oysa gezi asla sona ermez. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsınız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz."

HER ŞEY GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ DEĞİLDİR

İki melek yeryüzünü dolaşmaya çıkmışlar, tabii insan kılığında. Akşam olmuş, Şehrin en zengin semtinde lüks bir villanın kapısını Tanrı misafiri olarak çalmışlar. Ev sahipleri somurtarak buyur etmişler onları. Yemek falan teklif etmemişler. Sıcacık misafir odaları yerine, buz gibi ve nemli bodruma iki şilte atıp

"Geceyi burada geçirebilirsiniz" demişler.

Şilteleri betona sererken, yaşlı melek duvarda bir çatlak görmüş. Elini uzatmış. Şöyle bir sürmüş yarığa, duvar eskisinden sağlam olmuş. Genç melek, "Niye yaptın bunu?" diye sormuş merakla.

"Her şey her zaman görüldüğü gibi değildir" demiş yaşlı melek yavaşça.

Ertesi akşam melekler bir köy evinde çok fakir, ama çok iyiliksever bir aileye misafir olmuşlar. Her şeyleri bir tanecik inekleri imiş. Onun sütünü satıp geçiniyorlarmış. Ev sahipleri mütevazı sofraların almış onları. Allah ne verdiyse beraber yemişler. Yatma zamanı gelince kadın "Siz uzun yoldan geliyorsunuz, yorgun olmalısınız" demiş. "Bizim yatakta siz yatın, bir rahat uyuyun. Biz şu divanda idare ederiz." demiş.

Güneş doğarken uyanan melekler, zavallı adamla karısını iki gözleri iki çeşme ağlar bulmuşlar. Hayattaki tek servetleri inekleri bahçede ölü yatıyormuş. Genç melek öfkeden deliye dönmüş. "Bunu nasıl yaparsın? Bu kadar iyi insanların yegane servetinin ölmesine nasıl izin verirsin? Önceki gece gittiğimiz villada her şey vardı ama kötü ev sahipleri bize hiçbir şey vermediler. Sen onların bodrumlarını tamir ettin. Bu

fakir insanlar bizimle her şeylerini paylaştılar. İneklerinin ölmesine göz yumdun?"

"Her şey her zaman görüldüğü gibi değildir evlat" demiş yaşlı melek gene.

"Nasıl yani?" diye daha da öfkeyle yinelemiş sorusunu genç melek.

"Her şey her zaman görüldüğü gibi değildir evlat" demiş yaşlı melek bir daha. Ve anlatmış:

"İlk gittiğimiz zengin evinin o duvar çatlağının içinde yıllar önceden saklanmış bir hazine vardı. Ev sahipleri zenginlikleri ile çok mağrur, ama hiç paylaşmayı sevmeyen insanlar oldukları için bu defineyi bulmayı hak etmemişlerdi. Çatlağı kapayıp onları bu hazineden ebediyen mahrum ettim. Dün gece fakir köylünün yatağında yatarken ölüm meleği adamın karısını almaya geldi. Kadının hayatını bağışlamasına karşılık ona ineği verdim. Her şey her zaman görüldüğü gibi değildir. İşler bazen istendiği gibi gitmez görüldüğünde, aslında olan budur. Eğer inançlı isen, her işte bir hayır olduğunu düşünürsün. O hayrın ne olduğunu da, bir süre sonra anlarsın.

HER İŞTE BİR HAYIR VARDIR

Bir zamanlar Afrika'daki bir ülkede hüküm süren bir kral vardı. Kral, daha çocukluğundan itibaren arkadaş olduğu, birlikte büyüdüğü bir dostunu hiç yanından ayırmazdı. Nereye gitse onu da beraberinde götürürdü. Kralın bu arkadaşının ise değişik bir huyu vardı. İster kendi başına gelsin ister başkasının, ister iyi olsun ister kötü, her olay karşısında hep aynı şeyi söylerdi:

"Bunda da bir hayır var!"

Bir gün kralla arkadaşı birlikte ava çıktılar. Kralın arkadaşı tüfekleri dolduruyor, krala veriyor, kral da ateş ediyordu. Arkadaşı muhtemelen tüfeklerden birini doldururken bir yanlışlık yaptı ve kral ateş ederken tüfeği geriye doğru patladı ve kralın baş parmağı koptu. Durumu gören arkadaşı her zamanki her zamanki sözünü söyledi:

"Bunda da bir hayır var!"

Kral acı ve öfkeyle bağırды: "Bunda hayır filan yok! Görüyor musun, parmağım koptu?"

Ve sonra da kızgınlığı geçmediği için arkadaşını zindana attırdı. Bir yıl kadar sonra, kral insan yiyen kabilelerin yaşadığı ve aslında uzak durması gereken bir bölgede birkaç adamıyla birlikte avlanıyordu. Yamyamlar onları ele geçirdiler ve köylerine götürdüler. Ellerini, ayaklarını bağladılar ve köyün meydanına odun yığdılar. Sonra da odunların ortasına diktikleri direklerle bağladılar. Tam odunları tutuşturmaya geliyorlardı ki, kralın başparmağının olmadığını fark ettiler. Bu kabile, batıl inançları nedeniyle uzuvlarından biri eksik olan insanları yemiyordu. Böyle bir insanı yedikleri takdirde başlarına kötü olaylar geleceğine inanıyorlardı. Bu korkuyla, kralı çözdüler ve

salıverdiler. Diğer adamları ise pişirip yediler. Sarayına döndüğünde, kurtuluşunun kopuk parmağı sayesinde gerçekleştiğini anlayan kral, onca yıllık arkadaşına reva gördüğü muameleden dolayı pişman oldu. Hemen zindana koştu ve zindandan çıkardığı arkadaşına başından geçenleri bir bir anlattı.

"Haklıymışsın!" dedi.

"Parmağımın kopmasında gerçekten de bir hayır varmış. İşte bu yüzden, seni bu kadar uzun süre zindanda tuttuğum için özür diliyorum.Yaptığım çok haksız ve kötü bir şeydi" "Hayır" diye karşılık verdi arkadaşı.

"Bunda da bir hayır var"

"Ne diyorsun Allah aşkına?" diye hayretle bağırdı kral.

"Bir arkadaşımı bir yıl boyunca zindanda tutmanın neresinde hayır olabilir"

"Düşünsene, ben zindanda olmasaydım, seninle birlikte avda olurdum, değil mi?"

Ve sonrasını düşünsene?

ÇATLAK KOVA

Hindistan'da bir sucu, boynuna astığı uzun bir sopanın uçlarına taktığı iki büyük kovayla su taşırmış. Kovalardan biri çatlakmış. Sağlam olan kova her seferinde ırmaktan patronun evine ulaşan uzun yolu dolu olarak tamamlarken, çatlak kova içine konan suyun sadece yarısını eve ulaştırabilirmiş. Bu durum iki yıl boyunca her gün böyle devam etmiş. Sucu her seferinde patronunun evine sadece 1,5 kova su götürebilirmiş. Sağlam kova başarısından gurur duyarken, zavallı çatlak kova görevinin sadece yarısını yerine getiriyor olmaktan dolayı utanç duyuyormuş.

İki yılın sonunda bir gün çatlak kova ırmağın kıyısında sucuya seslenmiş.

- Kendimden utanıyorum ve senden özür dilemek istiyorum.

- Neden?... diye sormuş sucu.

- "Niye utanç duyuyorsun?..."

Kova cevap vermiş:

- Çünkü iki yıldır çatlağımdan su sızdığı için taşıma görevimin sadece yarısını yerine getirebiliyorum. Benim kusurumdan dolayı sen bu kadar çalışmana rağmen, emeklerinin tam karşılığını alamıyorsun.

Sucu şöyle demiş.

- Patronun evine dönerken yolun kenarındaki çiçekleri fark etmeni istiyorum."

Gerçekten de tepeyi tırmanırken çatlak kova patikanın bir yanındaki yabani çiçekleri ısıtan güneşi görmüş. Fakat yolun sonunda yine suyunun yarısını kaybettiği için kendini kötü hissetmiş ve yine sucudan özür dilemiş.

Sucu kovaya sormuş.

- Yolun sadece senin tarafında çiçekler olduğunu ve diğer kovanın tarafında hiç çiçek olmadığını farkettiler mi?... Bunun sebebi benim senin kusurunu bilmem ve ondan yararlanmamdır. Yolun senin tarafına çiçek tohumları ektiler ve her gün biz ırmaktan dönerken sen onları suladın. İki yıldır ben bu güzel çiçekleri toplayıp onlarla patronumun sofrasını süsleyebildim. Sen böyle olmasaydın, o evinde bu güzellikleri yaşayamayacaktı.

Hepimizin kendimize özgü kusurları vardır. Hepimiz aslında çatlak kovalarız. Allah'ın büyük planında hiçbir şey ziyan edilmez. Kusurlarınızdan korkmayın. Onları sahiplenin.

Kusurlarınızda gerçek gücünüzü bulduğunuzu bilerseniz eğer, siz de güzelliklere sebep olabilirsiniz. Unutmayın yalnız ölü balıklar akıntı doğrultusunda yüzer...

MİSAFİR

Arabam bir kaç defa tekledikten sonra istop etmiş ve beni bilmediğim bu yerlerde yüzüstü bırakmıştı. Âniden yağmaya başlayan kar ön camı tamamen örttüğü için dışarısını ancak yan camlardan görebiliyordum.

İçimden:

- Ocak ayında seyahata çıkmak senin neyine gerek? Diyordum. Havalarda birkaç gün iyi gitti diye, yaz mı geldi zannettin?

Evet, bir hata yaptığımı kabul etmeliydim. Üstelik ana-yoldaki trafiğin yoğunluğundan kaçmak için bu bozuk yola girmiş ve sonunda dağ başında kalakalmıştım.

Soğuktan ayaklarımın uyuştüğünü hissediyor ve birbirine vuran dişlerimin takırtısını duyuyordum.

Mutlaka bir yerlere sığınmam gerektiğini anlamıştım.

Hemen arabadan dışarı çıkarak çevreme göz gezdirdim. Tipi hâlinde yağan kardan gözlerimi zorlukla açabilmeme rağmen, ilerideki ağaçların arasında üç-dört evin bulunduğunu fark ediyordum. Rahat bir nefes aldım ve arabayı kilitleyerek en yakındakine doğru ilerlemeye başladım.

Yavaşça çaldığım kapıyı açan kız çocuğu, yüzüme şaşkın şaşkın baktıktan sonra:

- Baba!.. diye bağırdı. Bir amca geldi.

Kalınca bir erkek sesi:

- Buyursun, diye cevap verdi. Girsin içeri.

Sessizce süzülerek kapıyı kapattım. Genişçe bir holdü burası. İçerdekiler, sobaya oldukça yakın duran bir yataktaki ihtiyar kadının etrafında toplanmışlardı.

Beklenmeyen bir misafir olduğum için, durumumu açıklamak ihtiyacını duymuştum. Onlara, buralara ilk defa geldiğimi ve arabamın bozulduğunu söyleyecektim.

Selâm verdikten sonra:

- Uzaklardan geliyorum, dedim. Arabam da...

Sözümü henüz tamamlamamıştım ki, yataktaki kadın binbir güçlkle doğrularak:

- Sensin, dedi. Sensin değil mi? Biliyordum geleceğini, çok iyi biliyordum.

Kadının söylediklerinden hiçbir şey anlamamış ve şaşırıp kalmıştım. Başucundaki adamlardan biri yanıma sokularak:

- Seni, Almanya'daki oğluna benzetmiş olmalı, dedi. Orada bir Alman kadınla evlendikten sonra, yıllardır mektup bile yazmadı. Kadıncağız, şu son anlarında bile onu sayıklıyor.

Bulduğum yerden yatağa doğru ilerlerken, ihtiyar kadın:

- Evet sensin, diye tekrarlıyordu. Nihayet geldin demek.

Yanına giderek elini öptüm. Yemenisinin içindeki nurlu yüzü, perde indiği belli olan gözlerinden akan yaşlarla ıslanmış ve pırıl pırıl olmuştu.

Titreyen ellerini yüzümde dolaştırırken:

- Evet, dedim, benim. Geldim tabî.

O küçük evde kaldığım iki gün boyunca, ona Almanya'daki hayalî işlerimden, gelininden ve torunlarından bahsettim. Arada bir dalıp gidiyor ve şuuru yerine gelince, yine konuşmamı istiyordu.

İhtiyar kadın, üçüncü günün sabahında vefat etti. Onu biraz ilerideki köyün kabristanına defnettik.

Mezarlıktan ayrılırken, bin kilometre ötelelerden bu dağ başına sevk edilmiş sebebimi artık bilebiliyordum.

BAYRAMLIK ELBİSE

Yaşlı adam, bir konfeksiyon mağazasına ait vitrine uzun uzun baktıktan sonra, ilerideki yeşillikte oynayan çocukların en zayıfına dönerek :

- Küçüük!... diye seslendi. Bana biraz yardımcı olur musun?

Çocuk, hafta sonlarında yaptıkları misket oyununu ilk defa kazanmış olmasına rağmen arkadaşlarını bırakıp geldi. 7-8 yaşlarındaydı ve üzerindeki elbiseler, "tek kelimeyle" dökülüyordu. Yaşlı adam, çocuğun saçlarını okşadıktan sonra :

- Vitrindeki elbiseyi giymeni istemiştin, dedi.

- Bakalım üzerine uyacak mı?

Çocuk, bu teklifi ilk önce şaka sandı. Ama adam son derece ciddiydi. Onunla birlikte mağazaya girerken, ilk önce rüyâda olup olmadığını, daha sonra da şimdiye kadar yeni bir elbise giyip giymediğini düşündü. Genellikle ailedeki büyük çocuğa alınan veya komşular tarafından verilen giyecekler, elbiselerin ona dar gelmesiyle birlikte ortanca kardeşe kalır, birkaç sene sonra da dizleri aşınmış veya delinmiş vaziyette kendisine yamanırdı.

Ama "her zaman hasta" dedikleri babasının ne kadar zor para kazandığını bildiğinden, bu ise bir kere bile itiraz etmemişti. şimdi ise, ilk defa yeni bir elbisesi olacaktı. Üstelik de bayrama üç gün kala...

Çocuk, yaşlı adamın gösterdiği elbiseleri giydiğinde, büyümüş olduğunu ilk defa fark etti. Çizgili kadifeden yapılmış pantolon, bacaklarının ne kadar uzun olduğunu ortaya koyarken, yeni ceketini de omuzlarını iyice geniş göstermişti. Fakat hepsinin üzerine giydiği kaban bir başkaydı ve artık üşüme-

yecekti. Çocuk, biraz önce kazandığı misketleri onun cebine bıraktığında, iyice keyiflendi. İrili ufaklı misketler, gayet derin olan ceplerin bir kösesinde kalmıştı. Demek ki her bir cep, en az elli misket alabilirdi.

Yaşlı adam, çocuğu sağa sola döndürdükten sonra, elbiselerin paketlenmesini istedi. Ve iş tamamlandığında, tezgâh-tara dönerek: Elbiseleri torunuma alıyorum, dedi. Kendisine sürpriz yapacağım için, onları bu çocuğun üzerinde denedim. İkisinin de boyu falan aynı da...

Çocuk, bir anda beyninden vurulmuşa döndü ve ne diyeceğini bilemedi. Ama artık büyüdüğüne göre, bir şey belli etmemeliydi. Aynaya son bir defa baktıktan sonra, üzerindeki-leri yavaşça çıkartarak bir kenara fırlattığı eskileri giydi.

Adam, elbiselerin torununa uyacağından emindi. Yaptığı hizmet için çocuğa bir ciklet parası vermek istediğinde, onu yanında göremedi. Haylaz velet, belli ki bu isten sıkılmıştı.

Çocuk, arkadaşlarının yanına döndüğünde, bir kenara çekilerek onları seyretmeye koyuldu. Ve bütün ısrarlara rağmen oyuna katılmadı.

Arkadaşları: Niçin oynamıyorsun? diye sordular. En güzel misketleri sen kazanmıştın.

Çocuk, inci gibi yaslar süzülen gözlerini arkadaşlarından kaçırmaya çalışırken : Misketlerim, bu elbiselere yakışmayacak kadar güzeldi, dedi. Bu yüzden onları, bayramlık kabanımın cebine sakladım.

Cüneyd Suavi

İNSAN OLUN YAVRULARIM

Ana karıncayla baba karınca, yavru karıncaları çevrelerine toplamışlar, onlara karıncalık dersi veriyorlardı. Baba karınca, dersinin sonunu şöyle bitirdi:

— Yavrularım! Hayatta karınca olmaya çalışın! Hiçbir zaman karıncalıktan ayrılmayın.

Yavrular,

— Nasıl karınca olalım? Karıncalığın yolları nelerdir?.. Diye sordular.

Baba karınca,

— Kendinize bizi örnek alın, dedi. Biz ne yapıyorsak, sizler de onu yapın!

Yavru karıncalar, baba karıncayla ana karıncaya baktılar. Onlar ne yapıyorlarsa öyle yaptılar. Yazdan yiyeceklerini toplayıp toprak altına yığdılar. Kışın uyudular. Zamanı gelince yumurtladılar.

Baba karıncayla ana karınca, çocuklarını yine çevrelerine topladılar. Baba karınca onlara,

— Yavrularım! Dedi. Ben artık ölüyorum. Hepinizden memnunum. Hepiniz karınca oldunuz. Hiçbiriniz karıncalıktan ayrılmadınız. Hakkım helal olsun. Allah sizden razı olsun.

* * *

Baba balıkla ana balık, yavru balıkları çevrelerine toplamışlar, onlara balıklık dersi veriyorlardı. Baba balık, dersinin sonunu şöyle bitirdi:

— Yavrularım! Hayatta balık olmaya çalışın! Hiçbir zaman balıklıktan ayrılmayın.

Yavrular,

— Nasıl balık olalım? Balık olmanın yolları nelerdir?.. Diye sordular.

Baba balık,

— Bizi örnek alın, dedi. Anneniz ve ben nasıl yapıyorsak siz de öyle yapın!

Yavru balıklar, ana balıkla baba balığa baktılar, onlar ne yapıyorlarsa öyle yaptılar. Denizde yüzdüler. Kendilerinden küçükleri yuttular, kendilerinden büyüklere yutuldular. Yumurtalar yapıp ürediler.

Baba balıkla ana balık çocuklarını çevrelerine topladılar. Baba balık onlara,

— Yavrularım! dedi. Artık siz yetiştiniz. Biz de rahat rahat ölebiliriz! Hepinizden memnunum. Hepiniz balık oldunuz. Hiçbiriniz balıklıktan ayrılmadınız. Emeklerimiz boşa gitmedi. Hakkım helal olsun. Allah sizden razı olsun.

Yavru balıklar,

— Biz çok şey yapmadık, dediler, siz ne yaptınızsa biz de öyle yaptık...

* * *

Baba ördekle ana ördek, yavru ördekleri çevrelerine toplamışlar, onlara ördeklik dersi veriyorlardı. Baba ördek dersinin sonunu şöyle bitirdi:

— Yavrularım! Hayatta ördek olmaya çalışın. Hiçbir zaman ördeklikten ayrılmayın.

Yavrular,

— Ne yapalım da ördek olalım? Ördek olmanın yolları nelerdir?.. Diye sordular.

Baba ördek,

— Çok kolay, dedi. Bizi örnek alın. Anneniz ve ben ne yapıyorsak, siz de öyle yapın!

Yavru ördekler, ana ördekle baba ördeğe baktılar. Onlar ne yapıyorlarsa öyle yaptılar. Vak vak diye sesler çıkardılar. Suda yüzdüler, karada yürüdüler. Çiftleştiler. Yumurtladılar, kuluçkaya yattılar, yavru çıkardılar.

Baba ördekle ana ördek çocuklarını yine çevrelerine topladılar. Baba ördek onlara,

— Yavrularım! dedi. Artık siz yetiştiniz. Hepiniz iyi birer ördek oldunuz. Hiçbiriniz ördeklikten ayrılmadınız. Emeklerimiz boşa gitmedi. Hakkımız helal olsun. Allah sizden razı olsun.

Yavru ördekler,

— Biz bir şey yapmadık ki, dediler. Size 'baktık, siz ne yapıyorsanız, biz de onu yaptık...

* * *

Baba köpekle ana köpek, yavru köpekleri çevrelerine toplamışlar, onlara köpeklik dersi veriyorlardı. Baba köpek, dersinin sonunu şöyle bitirdi:

— Yavrularım! Hayatta köpek olmaya çalışın. Hiçbir zaman köpeklikten ayrılmayın. Yavrular:

— Ne yapalım da köpek olalım? Köpek olmanın yolları nelerdir?.. Diye sordular.

Baba köpek,

— Çok kolay, dedi. Bizi örnek alın. Anneniz ve ben ne yapıyorsak, siz de onu yapın!

Yavru köpekler, baba köpekle ana köpeğe baktılar. Onlar ne yapıyorlarsa öyle yaptılar. Havladılar. Bekçilik ettiler. Sadık oldular. Çiftleştiler ve yavru oldular.

Baba köpekle ana köpek, çocuklarını yine çevrelerine topladılar. Baba köpek onlara,

— Yavrularım, dedi. Siz artık yetiştiniz. Hepiniz iyi birer köpek oldunuz. Biz de ölüyoruz. Hepinizden memnunuz. Hiçbir zaman köpeklikten ayrılmadınız. Emeklerimiz boşa gitmedi. Hakkımız helal olsun. Allah sizden razı olsun.

* * *

Sığır, manda, hamsi, balina, deve, fil, yılan, koyun, yer yüzünde ne kadar baba hayvan ve ana hayvan varsa, yavrularına kendileri gibi olmaları, bunun için de kendileri ne yapıyorlarsa öyle yapmalarını söylediler.

Yavru hayvanlar da baba hayvanla ana hayvana bakıp onların yolundan gittiler, sonunda iyi birer hayvan oldular. Baba hayvanla ana hayvan da ölürken, yavrularına memnuluklarını söylediler, haklarını helal ettiler.

* * *

Baba insanla ana insan, çocuklarını çevrelerine toplamışlar, onlara insanlık dersi veriyorlardı. Baba insan, dersinin sonunu şöyle bitirdi:

— Yavrularım! Hayatta insan olmaya çalışın, hiçbir zaman insanlıktan ayrılmayın. Çocuklar,

— Ne yapalım da insan olalım? İnsanlığın, insan olmanın yolları nelerdir?.. Diye sordular.

Baba insan,

— Çok kolay, dedi. Kendinize bizi örnek alın. Anneniz ve ben ne yapıyorsak, siz de öyle yapın!

Çocuklar, baba insanla ana insana baktılar, onlar ne yapıyorlarsa öyle yaptılar. Hepsi de tıpkı tıpkısına babalarına benzediler.

Baba insanla ana insan çocuklarını yine çevrelerine topladılar. Baba insan onlara,

— Yazıklar olsun! Diye bağırdı. Hiçbiriniz bizim istediğimiz gibi yetişmediniz. Hiçbiriniz insan olmadınız. Hepiniz de insanlıktan uzaksınız. İnsanlıktan ayrıldınız. Artık ölüyoruz. Yazık oldu emeklerimize, boşa gitti. Bütün hakkımız haram olsun, Allah hepinizi kahretsin.

Çocuklar şaşırdılar,

— Peki, ama bize neden beddua ediyorsunuz? Dediler. Biz yanlış bir şey mi yaptık yoksa... Size baktık, sizi örnek aldık. Siz ne yaptınızsa, biz de onu yaptık...

FIRINDA ÖLÜMÜ BEKLEYİŞ.

Hikmet, belediye aie ekmek fabrikasında çalışan bir işçiydi. İşine çok dikkat eder, vazifesini ihmal etmemeye çalışır, kazancının helâl olmasını isterdi. Fabrikayı hemen her akşam en geç o terk ederdi. Belediyenin ekmeği biraz daha ucuz olduğu için halk çok rağbet ediyordu. Kocaman fırının içini ara sıra temizlemek ihtiyacı hasıl olur, onu da genellikle HIKMET yapardı.

Ramazan bayramının son günüydü. Ertesi gün ekmek çıkarılacaktı. Hikmet, temizlik yapmak için fabrikaya gitti. İçeriye girip dış kapıyı kilitledi. Işıkları yaktı ve fırının kapağını açıp içerisine girdi. Gerekli temizliği yaptıktan sonra evine gidecekti. Sabaha karşı dörde doğru gelen işçiler de, gelir gelmez elektrikle çalışan fırının düğmelerini açacak, onlar hamuru yoğurup ekmekleri hazır edene kadar da fırın güzelce ısınmış olacaktı.

Hikmet temizliğe dalıp gitmişti. Bir taraftan da kendi yakıştırdığı şeyleri mırıldanıyordu. Tam o saatlerde fırının genç ustalarından olan Cengiz fabrikaya geldi. Kirlenmiş olan beyaz önlüğünü almak için uğramıştı. O akşam yıkattırıp, ertesı gün temiz temiz giymeyi düşünüyordu. Dış kapıyı açtığında şaşırıldı. "Hayret, içerdeki elektrikler açık unutulmuş" diye mırıldandı. Gidip önlüğünü aldı. Fırının önünden geçerken açık duran fırın kapağını eliyle söyle bir itekledi. Çıkarken ışıkları söndürmeyi de ihmal etmedi.

Elektriklerin sönmesiyle Hikmet hemen fırının kapağına koştu. Fakat heyhat, kapak üzerine kilitlenmişti. Var gücüyle bağırmaya başladı. Fırının kapağını yumrukladı. Çırpınması fayda vermiyor, sesini kimseye duyurması mümkün olmuyordu. Tüyleri diken diken oldu. Dehşete kapılmıştı. Uzun müd-

det kendisine gelemedi. Birazcık sakinleşince saatine baktı. Saat 23.05'i gösteriyordu. Yaklaşık beş saati kalmıştı. Bir anda ölümle burun buruna gelmişti. Önce terlediğini hissedecek, sonra bunalacak, sıcaklık yavaş yavaş sürekli artacak , artacak, artacak; vücudundaki yağlar erimeye başlayacak, etler kızartacak ve daha bütün bunlar olmaya başlamadan belki de o kalpten gidecekti. Belki de çıldıracaktı. Çılgın çılgın gülecekti...

Ah, o en güzeliydi. Bir delirebilseydi, düşüncenin kezzap gibi yakıcılığından kurtulacaktı. Fırından yeni çıkan ekmekleri eline alınca parmaklarında duyduğu yanık acısı aklına geldi. Sadece o kadarı... Yanığın ilk safhası bile değildi ama hemen elinden bırakırdı. Şimdi ekmekler gibi kendisi pişecekti. Bir kaç gün önceydi. İşçiler acıkmışlar, küçük tüpün üstünde yemek pişirmişlerdi. Bir aralık tüpün kızgın demirine değmişti eli... Hemen nasıl da kabarmış, su toplamış, sızladıkça sızlamıştı. Sadece iki parmağın acısına dayanamamış, soğuk suyun içinde tutmuştu. Ya şimdi?.. Yanan iki parmak ucu değil, bütün vücudu olacaktı. Gözlerinin önünde filmlerde yanan adamlar canlandı. Kendi hali daha da zordu. Bir anda yanmak değildi ki bu... Adım adım, hissede hissede ... Terleye çıldıra, dövüne dövüne... İçerisinin ısındığını hissetti. Kapıyı kapatan her kimse fırını da yakmış mıydı yoksa?..

Bu hararet böyle sürekli niçin artıyordu?.. Aman Allah'ım! Beklenen an çabuk gelmişti. Saatine baktı. Saat gecenin 1.00'i olmuştu. Nasıl geçmişti iki saat? Zaman su gibi akmıştı. Bir ömür gibi... Elleriyle duvarlara, demirlere dokundu. Yok canım... Korkusundan fırının yanmaya başladığını zannetmişti. Demirler soğuktu işte... Biraz sakinleşti. Evini düşündü. Hanımı, oğlu merak ediyor olmalıydı. Hanımını niçin azarlamıştı sanki çıkarken?.. Hayat arkadaşına karşı daha nazik, daha hürmetli olmalı değil miydi? Ya çocuğunu... Keşke dövmemiş olsaydı onu... Onlardan da mes'ul olduğu için

onların hesabını da verecekti Allah'a... Keşke hanımının dediğini yapsaydı. Hanımı ona: "Haydi, birlikte namaza bağlayalım" demişti. Hikmet ise: "Biraz daha yaşlanalım" diye cevap vermişti. Sanki sonrasında bütün bir ömrün hesabını vermeyecek, sadece ihtiyarlığın hesabını verecekti. Fırına gelirken camiye niçin girmemişti? Müezzin gönlünün derinliklerinden geldiği belli olan sesiyle yatsı namazına davet etmiş, Allah'ın büyüklüğünü, kurtuluşun o'nun yolunda olduğunu haykır-mıştı. Hiç değilse ölmeden evvel son vakit namazını kılmış olacaktı. Belki Rabbi o son vakit hürmetine affeder, diğerleri-nin hesabını sormazdı. "Ah ahmak kafam" diye inledi. Halbuki beş vakit namaz kılan bir insanın hali ne güzeldi. Kıldığı bir vakit muhakkak onun son eda ettiği vakit olacaktı ve Rabbinin huzuruna secdesiz bir alınlı çıkmayacaktı. Öyle olmayı ne kadar isterdi. Ya oğlu... Yedi yaşına girmişti. Bir baba olarak onun üstüne başına, yiyip içtiğine dikkat ettiği kadar, kalbine niçin dikkat etmemişti? Çocuğuna Allah'ını, vatanı'nı, milleti'-ni niçin sevdirmemişti? Akli çocukluğuna gitti... Gençliğine uğradı, tek tek dolaştı o günleri... O günlerden elinde sadece pişmanlık veren, utandıran kötülükler kalmıştı. En ince teferuatına kadar bütün günahları aklına geldi. Demek bütün bu tespit edilen şeylerin hesabını verecekti. Aklına bir fikir geldi, 'fırının içinde teyemmüm edip namaz kılmak.' Toprak yoktu ki... Ellerini fırının içinde yere vurarak teyemmüm aldı. Namaza durdu. Her şeyin bitip tükendiği noktada başka kime dayanabilirdi ki? Aslında her namazda öyle hissetmeliydi.

Kendisini hayatında ilk defa Rabbiyle konuşuyor gibi hissetti. Âlemlerin Rabbi'ne hamdetmeyi, O'na dayanmayı, O'ndan yardım dilemeyi, dosdoğru olmayı ilk defa böylesine anlıyordu. Bütün benliğiyle secde etti. "Eksiksiz, yüce, merhametli Sensin" acizliğini iliklerine kadar duyarak... Rabbinden gelmişti ve O'na dönüyordu. Ah, dönüşün ona olduğunu hiç

unutmamış olsaydı. Yoruldukça oturup tövbe etti. Estağfurullah çekti. Nasıl da daracık yerde sıkışıp kalmıştı. Fırında olduğunu hatırladıkça vücudunu ateşler basıyordu.....

Cengiz ise evine gidip yatmıştı. Gece bir aralık yataktan sıçrayarak uyandı. Saatine baktı. Saat 3.15'ti. Bir rüya görmüş-tü. Arkadaşı Hikmet fırının içinde alev alev yanıyor, "Cengiz!" diye bas bas bağırıyordu. Nasıl bir rüyaydı bu böyle... Birden aklına geldi. Olamaz! Fırının kapağını Hikmet'in üzerine mi kapatmıştı yoksa? Hemen üzerini giyip sokağa fırladı. Hiç durmadan koştu. Gece işçileri henüz gelmemişlerdi. Kapıyı açtı, ışıkları yaktı. Hemen fırının kapağını açıp içeriye seslendi: "Hikmet!" İçerden hiç ses gelmiyordu. Bir kaç defa daha bağır-dı. Hikmet, ağlaya ağlaya namaz kılıyordu. Öyle dalmıştı ki, isminin söylendiğini duyunca irkildi. Olamazdı, yanlış duyuyor, hayal görüyordu. Fakat, yine duydu. Birisi 'Hikmet' diyor-du. Hem fırının ışığında yanmıştı. Selam verdikten sonra kapa-ğa doğru yürüdü. Karşısında Cengiz 'i gördü. Fırından çıktı. Cengiz, bir anda hortlak görmüşçesine irkildi. Korkuyla: "Kimsin sen?" dedi. Hikmet' in Cengiz 'e sarılmak için uzanan kolları boş kalmıştı. Hikmet hala ağlıyordu. "Ne demek sen kimsin? Hikmet' im işte, görmüyor musun? Dün akşam temiz-lemek için girmiştım. Birisi üzerime fırının kapağını kapattı" dedi. -"Olamaz" diyordu Cengiz. "Sen Hikmet değilsin."

Hikmet ilk önceleri Cengiz' in bu hareketine bir mana veremedi. Nasıl olur böyle şeyler, nasıl olur da mesai arkada-şını tanıyamazdı? Birden aklında bir şimşek çaktı. Hemen ay-naya doğru koşup kendine baktı. Hayır, bu yüz, bu saçlar kendisinin olamazdı. Kırışmış ellerini, solmuş yüzüne, bembeyaz olmuş saçlarına götürdü. Bir gecede ihtiyarlamıştı. Hıçkırıklarla sarsılıyordu. Bir daha aynaya bakamadı. Kendisinden kendisi korkmuştu. Yanmanın ne demek olduğunu bilseler kim bilir bir gece de ne kadar insan ihtiyarlayacaktı. Yarın

denilecek kadar kısa bir süre sonra yanmak ihtimali bu kadar hafife alınabilir miydi? Başı ellerinin arasında kala kaldı. Ahirette sonsuz yanmamak için, iman etmek ve günahlardan kaçmak gerekiyordu...

DOKTOR

Hızlı bir çalışma temposunun ardından saatin beş olduğunu kat nöbetini devretmeye gelen hemşire arkadaşlar sayesinde fark etmiştik Yoğun bir bölümdü çalıştığım servis, çocuk servisleri, hastanelerin en yoğun ve gürültülü olan servisleridir. Artık günün yoğunluğu geçmiş, servis sessiz bir hal almıştı. Akşam tedavilerini henüz bitirmiş ofiste cay içmeye gitme telaşındaydım. Çünkü, o günün ilk çayını içme fırsatı yakalamam diye kendi kendime düşünüyordum. Tedavi odasından çıktığımda, kep dağılmış, saç baş karışmış, yorgun bitkin bir haldeydim. Aynada kendimi tanıyamadım.

Ofise geldiğimde hemşire odasının telefonu çalışıyordu . Oturduğum yerden büyük bir güçlkle ayağa kalktım ve telefona gittim. Karşımdaki ses, acilde trafik yaralılarının olduğunu, içlerinde çocuklarında bulunduğunu, damar bulamadıklarından dolayı acile yardıma gelmemi söylüyordu. Tüm yorgunluğumu unutmuş, hızla acil servisine yönelmiştim ki, diğer telefonda nöbetçi hekimin icapçı beyin cerrahi hekimiyle, gelip gelmeme konusundaki tartışmasını duydum. Nöbetçi hekimin sesi ortalığı çınlatıyordu:

- Ne yapalım? Bırakalım ölsün mü bu insanlar? Gelmek zorundasınız!

- Gittiğiniz davet beni ilgilendirmez! Madem çok önemli bir davetti nöbet değıştirseydiniz.

- Siz Hipokrat yemini etmediniz mi ?

Konuşma böyle sürüp giderken gelen asansöre binerek koşar adım acil servise gittim. Her yer kan revan içinde, ağlayan, koşuşturan, yakınıni bulmaya çalışan bir yığın insan vardı. Bu kalabalıkta sağlıklı bir iş nasıl yapıldı bilmiyordum. Ama herkes elinden geleni, birilerine bakma gayretini gösteriyordu.

Acil serviste yatak kalmamış, sedyelere insanlar yatırılıp ilk müdahale yapıncaya kadar bekletiliyor, personel yetersizliğinden, hastaları yukarı aileleri çıkartıyordu. Onca kazazede içinde başında kimsesi olmayan ama durumu da oldukça ağır 15-17 yaş arası bir genç vardı. Gerekli müdahalesi yapılmış, fakat sevk edildiği beyin cerrahi hekimi henüz görev yerine gelmediği için orada bekletiliyordu. Kendime ait serum ve tedavileri uyguladıktan sonra, o, çocuğun başına giderek ilgilenmeye çalıştım. Şuuru yerindeydi konuştuklarımı anlıyor fakat cevap veremiyordu. Hayatının son anlarını yaşadığını görüyor ve yalnız olduğu için korkunç derecede üzülyordum. Onu orada yalnız bırakamıyordum . Zaten ben onunla ilgilenirken acil servis boşalmış tüm hastalar gerekli servislere dağıtılmıştı. Genç iyice kötü olmuştu. Ellerimi sımsıkı tutuyordu. Bırakma dercesine gözlerinden yaşlar süzöldükçe, kendimi, bende tutamaz hale gelmiştim. Eğildim, yanaklarından öptüm. Seni bırakmayacağım, sakın ol, sakın üzülmeye diyordum.

Hiç tanımadığım, daha önce hiç görmediğim bu insana anlatılmaz bir yakınlık hissediyor, sanki onun acısının aynısını çekiyordum. Çok acı çekiyordu hem yalnızlığından hem de geçirmiş olduğu beyin travmasından. Ne kadar sure daha onunla kaldığımı hatırlamıyorum o artık aramızda değildi bu dünyayı terk etmişti ve ben gelmeyen doktoru suçluyor içimden lanetler yağdırıyordum.

Derken beyin cerrahi hekimi gelmişti. Hastanın daha doğrusu ex (ölmüş) olmuş gencin üzerindeki çarşafı almamı söyledi. Çarşafı kaldırdığımda doktorun hiç bir şey söyleme fırsatı olmadan yere düştüğünü gördüm. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum yemekli bir davetten gelmişti acaba çok mu sarhoştum ya da kalp krizi mi geçiriyordu diye düşünürken diğer hekim arkadaşları olaya müdahale etmişlerdi bile. Ölen o gencecik insanın babasıydı bu doktor ve kendi evladının tedavisi için çok geç kalmıştı ne yazık ki. kötü günde oğlunun acısıyla felç geçirmiş ve görevine yeniden dönememişti. Seni yeniden andım KEREM ruhun şad olsun hayattaki bir saatlik dost bana yıllardır yaşattığın tecrübeyle dost kalan dost. 1986

KARŞILIKSIZ AŞK

Onunla tanıştığımızda daha 14 yaşındaydım, o ise benden oldukça yaşlıydı. Hayatına giren ilk kişi değildim, kuskusuz son kişide olmayacaktım. Herkes bu beraberlik için yaşının çok küçük olduğunu düşünüyordu. Aslında böyle bir ilişkide hiç bir zaman yaşınızın uygunluğu söz konusu olmaz...

İlk önceleri bu küçük sırrımı sadece yakın arkadaşlarımla paylaştım. Onunla, sadece gönül eğlendiriyordum. (ne kadar da aptalmışım) Aileme anlatamazdım. Sanırım kıyametin kopması diye adlandırılan durum, olanca gerçekliğiyle çıkardı karşıma. Gizledim, gizledim.

Başlangıçta çok seyrek buluşuyorduk. Daha sonra buluşmalarımızın sayısı arttı. Gönül eğlendirmek demiştim ya, palavra. Hayatımda kapladığı yeri anlamam için, çok zaman geçmesine gerek kalmadı. Evet onu seviyordum. Ama yinede aklımda hep aynı düşünce vardı: *"Onun tutsağı değilim ve istediğim zaman terk edebilirim"*. Buyurun size ikinci palavra.

Onu terk etmeme ne, hayatımın her safhasına girmesi yetti, nede annemin bizi yakalaması. Aslında bizi yakaladı demem yanlış. İzlerimi buldu, ardında bıraktıklarını gördü. Kızmadı bağırmadı, sadece kısa bir nasihat çekti. Çünkü buluşmamızı yasaklamasının bir şey ifade etmeyeceğini çok iyi biliyordu. O zamana kadar gizli gizli devam ediyordu, yine gizli kalabilirdi.

Zaman geçtikçe birbirimize bağlandık (palavra üç... Ben ona bağlandım, şimdi geriye bakıyorum da 6 uzun yıl geçti ve kaybeden taraf hep ben oldum. O bana sadece sahte mutluluklar verdi, bense her şeyimi. Herhalde hayatta canımı vereceğim tek o oldu. Onun için kavga ettim, onun yüzünden hastalandım, ama hiç bir zaman yanımdan ayırmadım, ayıramadım...

Nelere yol açtığını biliyor ve görüyordum. Önce onu sevmeyi öğrendim, sonra nefret etmeyi. Beraber olmayı. İstemediğim anlarda bile yanımda olduğunu gördüm. İrademi yerle bir ettiğine, beni kendimle karşı karşıya getirdiğine şahit oldum. Onun yüzünden başkalarını kırdım ve ben daha da fazla kırıldım. İnsanlarla arama girdi. Çoğu zaman arkadaşlarım ondan nefret etti. Hatta bazen ondan, ben bile tiksindim, bedenime ve ruhuma sinen kokusundan. Dudaklarımın her dokunuşunda, ben onun ruhundan çalışıyorum, o benim bedenimden. O, her seferinde kendini yeniliyordu, bense gittikçe kötüleliyordum. Ama bir türlü terk edemedim.

Aslında ondan ayrılmayı bir kaç kez denedim. Hepsinde de dönüşüm bir öncekinden güçlü oldu. Yokluğunda hasretimden kıvrandım. Alışmaya çalıştım ama asla aklımdan atamadım. Uzun ve stresli geceler hep ev sahibim oldu. Tırnaklarımı yedim, yetmedi kuruyemişe başladım. Ayrılık kilo aldırdı. Ve ben hep geri döndüm. Hatta su an bile yanımda. Ama yinede burada, hepinizin önünde yemin ediyorum: *"Bir gün bırakacağım, bu lanet olasıca sigarayı."*

GERCEK SEVGİ...

"Bebeğimi görebilir miyim" dedi yeni anne. Kucağına yumuşak bir bohça verildi ve mutlu anne, bebeğinin minik yüzünü görmek için kundağı açtı ve şaşkınlıktan adeta nutku tutuldu! Anne ve bebeğini seyreden doktor hızla arkasını döndü ve camdan bakmaya başladı.

Bebeğin kulakları yoktu... Muayenelerde, bebeğin duyma yetisinin etkilenmediği, sadece görünüşü bozan bir kulak yoksunluğu olduğu anlaşıldı. Aradan yıllar geçti, çocuk büyüdü ve okula başladı.

Bir gün okul dönüşü eve koşarak geldi ve kendisini annesinin kollarına attı. Hıçkırıyordu.. Bu onun yaşadığı ilk büyük hayal kırıklığıydı; ağlayarak "Büyük bir çocuk bana ucube dedi.."

Küçük çocuk bu kadersizliğiyle büyüdü. Arkadaşları tarafından seviliyordu ve oldukça başarılı bir öğrenciydi. Eğer insanların arasına karışmış olsaydı sınıf başkanı bile olabilirdi. Annesi, her zaman ona "Genç insanların arasına karışmalısın" diyordu, ancak aynı zamanda yüreğinde derin bir acıma ve şefkat hissediyordu.

Delikanlının babası, aile doktoru ile oğlunun sorunu ile ilgili görüştü; "Hiçbir şey yapılamaz mı?" diye sordu. Doktor "Eğer bir çift kulak bulunabilirse, organ nakli yapılabilir" dedi. Böylece genç bir adam için kulaklarını feda edecek birisi aranmaya başlandı. İki yıl geçti bir gün babası "Hastaneye gidiyorsun oğlum, annen ve ben, sana kulaklarını verecek birini bulduk ancak unutma bu bir sır" dedi.

Operasyon çok başarılı geçti ve adeta yeni bir insan ortaya çıktı. Yeni görünümüyle psikolojisi de düzelen genç,

okulda ve sosyal hayatında büyük başarılar elde etti. Daha sonra evlendi ve diplomat oldu. Yıllar geçmişti, bir gün babasına gidip sordu: "Bilmek zorundayım, bana bu kadar iyilik yapan kişi kim? Ben o insan için hiçbir şey yapamadım..." "Bir şey yapabileceğini sanmıyorum" dedi babası, "Fakat anlaşma kesin, şu anda öğrenemezsin, henüz değil..."

Bu derin sır yıllar boyunca gizlendi. Ancak bir gün açığa çıkma zamanı geldi.. Hayatının en karanlık günlerinden birinde, annesinin cenazesi başında babasıyla birlikte bekliyordu. Babası yavaşça annesinin başına eline uzattı; kızıl kahverengi saçlarını eliyle geriye doğru itti; annesinin kulakları yoktu. "Annen hiçbir zaman saçını kestirmek zorunda kalmadığı için çok mutlu oldu" diye fısıldadı babası.. "Ve hiç kimse, annenin daha az güzel olduğunu düşünmedi değil mi?"

Gerçek güzellik fiziksel görünüme bağlı değildir, ancak kalptedir! Gerçek mutluluk, gördüğün şeyde değil, asıl görünmeyen yerdedir... Gerçek sevgi, yapıldığı bilinen şeyde değil, yapıldığı halde bilinmeyen şeydedir!

SEVGİ AĞACI

Bir zamanlar, uçsuz bucaksız bir kum çölünün ortasında, yemyeşil yaprakları ile dibine gölge ve serinlik veren bir ağaç varmış. Çölün kavurucu ve acımasız sıcaklığı, kumları kızdırır ama bu ağacın yeşil yapraklarını kurutamazmış. Kızgın güneş ne yaparsa yapsın, yapraklar hep yeşil ve parlak olurmuş. Güneşin sıcaklığından bunalıp kaçan tüm hayvanlar, bu ağacın gölgesinde dinlenir, esen rüzgarın tüylerini okşayışına kendilerini kaptırıp, uyuklarmışlar kaygısızca. Ağacın dalları arasına yuva yapmış olan kuşlar, yaprakların gölgesinde güneşten korunup, kanat çırparak daldan dala uçuşur, şarkılar söylemişler mutluluk içinde.

Bölün ortasında, kızgın kumlarla çevrili bu ağacın nasıl beslendiğini mi merak ediyorsunuz? Söyleyeyim: Sevgi ve mutlulukla beslenirmiş bu ağaç. Diğer ağaçlar gibi topraktaki suyu ve besinleri çölde bulamadığı için, sevgi ve mutluluktan sağlarmış gereksinimini. Bu ağacın sevgiden oluşan besini, diğer tüm ağaçlardan ayrı bir özellik katarmış ona. Yaprakları daha canlı, gölgesi daha serin, gövdesi daha güçlüymüş. Ona "Sevgi Ağacı" derlermiş.

Gölgesinde barınan hayvanların sevgisi, dallarında ötüşen kuşların neşesi, ağacı sevindirirmiş. Bu uçsuz bucaksız çölde işe yaradığını anlayıp, daha çok sevgi ve mutluluk yaymak için yaşarmış. Güneş bile, o kavurucu sıcaklığını tüm çöle yayan, suyu buharlaştıran, toprağı kurutan acımasız güneş bile, ona sevgi ile eğilir, ışınlarını ağacın üstüne yansıtmamaya çalışmış. Ağaç, dibindeki hayvanların sevgisi çoğaldıkça büyür, büyüdükçe dallarını açar, yapraklarını kabartır, daha çok gölge yapmaya çalışmış. Rüzgar da onu pek severmiş. Çölde köşe bucak dolaşıp, kumları öfkeyle bir yerden ötekine savurup duran rüzgar bile, ağacın çevresine gelince yumuşar, göl-

gesinde uyuklayan hayvanları serinletmeye çalışmış. Hafif hafif estikçe, ağaç da yapraklarını sallar, çöl sıcaklığını uzaklaştırırlarmış el birliğiyle.

Çöl ortasındaki Sevgi Ağacı, gölgesinde yaşayan hayvanların sevgi ve mutluluğu ile beslenip büyürken, gölgesindeki hayvanları da mutlulukla doyururmuş. Ağacın gölgesinde kendi ile fare kucak kucağa uyurken, köpekler kedilerin tüylerini yalarmış. Ağacın gölgesi büyüdükçe, altında daha çok hayvan barınır olmuş. Ağacın yaprakları büyüdükçe kalp biçimini alıyor, sevgi ile çarpıyormuş "pıt, pıt" diye.

Bir gün, tüm hayvanlar Sevgi Ağacı'nın gölgesinde mutluluk içinde yaşayıp giderken, uzaktan bir tilkinin kumlar üzerinde sürünerek ağaca doğru geldiğini görmüşler. Hepsi birden el etmişler tilkiye, "Çabuk yürüsün, ağacın gölgesine sığın-sın" diye. Tilki tam ağaca yaklaşacağı sırada, sıcak çöl güneşi onun tüm gücünü emivermiş. Zavallı tilki, bitkin bir durumda kumlar üzerinde serilip kalmış boylu boyunca. Hemen üç küçük çöl faresi, kumların arasında yuvarlana yuvarlana, ölmek üzere olan tilkiye koşmuşlar. Kuyruğundan ve ayaklarından çekiştire çekiştire, ağacın gölgesine taşımışlar onu bin bir güçlülle.

Tilki kendinden geçmiş bir durumda, ağacın gölgesinde hareketsiz yatarken, tüm hayvanlar sevinç çığlıkları atmışlar: "Yaşasın tilkicik kurtuldu" diye. Hepsi de Sevgi Ağacı'nın gölgesinin tilkiyi iyi edeceğini, bitkin ve baygın yatan tilkinin bir süre sonra kendine geleceğini biliyorlarmış. Sevgi Ağacı, çevresindeki hayvanların düşündüklerini doğrularcasına, kalp biçimindeki yapraklarını eğmiş tilkinin üzerine. Dallarını ve yapraklarını sallamış, serinletmiş sıcaktan bitkin düşen tilkiyi. Sonra rüzgar yardıma gelmiş. En yumuşak okşayışı ile serin serin üflemiş tüylerini. Diğer hayvanlar sevinç gösterisini sürdürmüşler, "Ağaç daha çok beslensin, tilkiyi kurtarsın" diye.

Kuşlar cıvı cıvı ötüşmüşler, "Yapraklara renk gelsin, pıt pıt kalp gibi çarpsın" diye.

Sevgi ve mutluluk ilacını alan tilki, yavaş yavaş kendine gelmeye başlamış. Önce soluk almış derinden. Ciğerlerine sevgi ve mutluluğu çekmiş bir nefeste. Kanı ısınmış. Kuyruğunu sallamış mutlulukla. Ayaklarını oynatmış yavaşça. Kendine gelip gözlerini açınca, çevresinde oynayan, mutluluk çılgınları atan hayvanlara bakmış gülümseyerek. Sevgi Ağacı onu iyileştirip, eski gücüne yeniden kavuşunca, kendine gelmiş ve birden ayağa kalkmış. Şöyle bir gerindikten sonra silkinmiş. Tüylerine yapışmış çöl kumlarını temizlemiş daha güzel görünmek ve rahatlamak için. Kumlardan arındıktan, Sevgi Ağacı'nın gölgesinde mutluluğu kana kana içip, kendine geldikten sonra, tüm hayvanlara teşekkür etmiş, yardımlarını esirgemeyip, kendisini hayata döndürdükleri için.

Ama tilki bu rahat durur mu? Hayvanların arasında dolaştıkça sinsi sinsi, birinden aldığını diğerine, bire bin yalan katıp, aktarmaya başlamış. Hayvancıklar eskisi gibi birbirlerini sevgi ile okşayacaklarına, birbirlerine hırlamaya başlamışlar. Dişlerini gösterip, bir diğerini kovalamışlar düşmanca. Onların birbirlerine kızıp hırlamaları tilkiyi pek sevindirmiş. Sinsice gülmüş: "Yaşasın, aralarındaki dostluğu yıktım" diye. Dostluk ve sevgi yıkılıp, hayvanlar birbirlerine düşünce, birlikteliktelerinden doğan güçleri kalmayacak, tilki de bir yolunu bulup, tek tek tuzağa düşürüp yiyecekmiş hayvanları. Kurgusunu sinsice uygularken düşünememiş Sevgi Ağacı'na zarar verdiğini. Hayvanların birbirlerine olan sevgisi ve güveni azalınca, ağaç beslenemez olmuş. Önce yaprakları küçülmüş, mutluluk suyunu içemediği için. Sonra güneşin yakıcı ışınlarına engel olamamış. Küçülen yaprakların arasından sızan ışınlar, gölgesini azaltmış. Barış yok olmuş. Barışın yerini korku ve kuşku almış. Kuşlar dallar arasında kaçışıp durmuşlar, tilkinin tuza-

ğından kurtulmak için. İçlerine bir korkudur girmiş. Korkan kuş ötebilir mi? Susmuşlar hepsi de. Sevgi olmayınca güçsüz kalan ağacın dalları zayıflamış, yaprakları dökülmüş süzülerek. Rüzgar da yardım edemez olmuş ağaca. Sıcak kumlar üflemiş gölgesine. Tüm hayvanlar, kum fırtınalarından korunmak için kovuklara sinmişler, birbirlerinden uzak. Kaçısan, kovalanan hayvanlar varmış ağacın tükenmek üzere olan gölgesinde...

Bu duygusal yıkımı gören üç küçük fare bir kenara çekilip, aralarında bir plan yapmışlar, diğer hayvanlar görmeden, kimse ne yapmak istediklerini bilmeden, tilki duymadan. Bir gün tilki sıcakta uyuklarken miskin miskin, yanına yaklaşmışlar sessizce. Zayıflamış gölgeden sürükleyerek, kızgın çöl kumunun üzerine taşımışlar tilkiyi uyandırmadan. Sıcak çöl güneşi durur mu? Hemen atılmış tilkinin üzerine. Daha önce yarım kalan işini bitirmiş. Almış tilkinin tüm gücünü. Sıcak çöl güneşi tilkinin gücü ile doyarken, üç küçük fare, zayıflamış gölgenin altında duran diğer hayvanlara seslenmişler. Aralarındaki kavgaya son vermelerini, yoksa sevgi ağacının tümüyle güçsüz kalacağını, kendi sonlarının da tilkininkinden pek farklı olmayacağını anlatmışlar dilleri döndüğünce. Önce hayvanlar homurdanmış ve farelerin sözlerine kulak asmak istememişler, ama her an gücü tükenen Sevgi Ağacı'nın acı dolu yakarıları ve ağlayarak dökülen yapraklarını görünce çaresiz boyun eğmişler söylenenlere. Birbirlerine sarılıp özür dilemişler. Eskisi gibi barış, sevgi ve mutluluk içinde yaşamak istediklerini dile getirmişler ağlayarak. Utanç gözyaşları oluk oluk aktıkça, birbirlerine duydukları kini temizlemiş kalplerinden. Sonra, kıpır kıpır çarpıntılarla sevgi yeniden filizlenmiş. Çiçekler açmaya başlamış kalplerde. Gülmüşler olanlara, kurnaz tilkinin yaptıklarını düşünüp. Kuşlar da ötmeye başlamışlar mutluluğu müjdeleyerek. Aralarındaki sevgi yeniden yeşerince, Sevgi Ağacı da susadığı mutluluktan içmiş kana kana.

Böylece Sevgi Ağacı yeniden canlanıp büyümeye başlamış. Hem de eskisinden daha güçlü ve daha görkemli olmuş...

Yaşamları eski günleri aratmayıp daha da iyi olunca tüm hayvanlar bir araya gelmişler. Bir tanecik Sevgi Ağacı'nı korumak istemişler. Onu her yere yaymak için kuşlar görevlendirilmiş. Kuşlar sevgi ağacının tohumlarını uçurup, her gittikleri yere dikeceklermiş. Böylece, Sevgi Ağacı bir yerde solup, yok olmaya yüz tutsa da, bir başka yerde büyümeye devam edebilecekmiş. Sevgi Ağacı'nı olası tehlikelerden uzak tutmak ve onu daha güvenle büyütmek için, görünmez yapmaya karar vermişler. Kuşlar, görünmeyen Sevgi Ağacı tohumlarını, dünyanın her yerine yaymışlar.

Zamanla her yerde Sevgi Ağaç'ları büyümüş, kocaman yaprakları, upuzun dallarıyla birbirlerini kucaklamışlar, "Tüm sevgiler ve mutluluklar birleşsin, birbirlerinin gücüne güç kat-sın" diye.

Dünya üzerinde bir yerlerde, kuyruğunu sallayan köpe-ğe sevgi ile yaklaşp, onun tüylerini okşayan birisini görürseniz, bilin ki oralarda Sevgi Ağacı vardır. Dallarını eğmiş, kalp biçimdeki yapraklarıyla sevgi pınarından içiyordur.

Sevgi Ağacı'nı, el ele gezen, birbirlerini seven, kucaklayıp öpen insanların arasında da görebilirsiniz. Onların sevgisi ile beslenip, mutluluk gölgesi altında onları koruyordur.

Sevgi Ağacı'nı göremezseniz, hemen utanç gözyaşları ile kalbinizdeki kini ve kötülükleri yıkayın. Kalbinizde sevgi filizleri açılsın. İnsanları, hayvanları ve doğayı sevin. O zaman her yerde yemyeşil Sevgi Ağaç'larını görürsünüz. Sizi yakıcı güneşten, tilkinin sinsi kurnazlıklarından korumaya çalışır. Size sevgi ve mutluluğun gölgesini, serinliğini sunar. Onun gölgesinde, doğal sevginin mutluluğu ile yaşarsınız sonsuza değin.

ÖLÜMDEN KAÇIŞ

Hayvanlarla konuşabilen ve rüzgara, maddeye hakim olabilme yeteneği ile donanmış Peygamber, Hazret-i Süleyman, bir gün Kudüs'te, çadırında arkadaşları ile oturup sohbet ederken, içeriye bir adam girer. O mecliste oturan bir kişiye dikkat ve hayretle bakarak çıkıp gider.

Şaşırان adam, Hazret-i Süleyman'a sorar:

- Bu adam kimdi?

Peygamber cevap verir:

- Azrail'di.

Bu cevabı alan adam müthiş bir paniğe kapılır ve Hazret-i Süleyman'a yalvarır:

- Ya Süleyman, Azrail bana çok tuhaf baktı. Ne olur beni buradan kaçır. Uzaklara gönder.

Arkadaşının ricasını kırmaz gül yüzlü Peygamber. Rüzgar emrindedir ya bindirir rüzgara ve gönderir Hindistan'a. Adam ertesi gün Hindistan'da birden karşısında, bir gece evvelinden gördüğü ve artık tanıdığı Azrail'e rastlar. Başına geleceği anlar ve konuşur:

- Anladım, benim canımı almaya geldin. Yalnız bir sorum var, ona cevap ver öyle al canımı, der. Dün beni Süleyman'ın çadırında görünce neden yüzüme hayretle baktın?

Azrail cevap verir:

- Ben dün senin canını, ertesi gün Hindistan'da almak emir almıştım. Seni Kudüs'te Süleyman'ın çadırında oturur görünce, 'Bu adam bir günde Hindistan'a nasıl gidecek?' diye hayret ettim der.

Kıssadan hisse, size tayin edilen vakitten kurtulup daha fazla yaşamanız mümkün değildir. Dolayısıyla tek katlı eve de

taşınırsanız, değil Marmaris'e Ağrı Dağı'na da çıksanız, ecelinizden kaçamazsınız. O yüzden, elbette gerekli tedbirleri alın ama fazla da bir paniğe kapılmadan rahat rahat evinizde yaşayın.

17 Ağustos depreminden iki saat önce arabasına atlayıp Ankara'ya gidenler olduğu gibi, bir saat önce Ankara'dan dönüp ölüme koşanlar da var. Ecelden kaçılmaz. Ve ecel, bir gün mutlaka başımıza geleceğine göre ha bugün ha yarın, ne fark eder?

HÜKÜMDAR

Osmanlı Hükümdarlarından Sultan Murat Han: Bir gün çok telaşlı görünür. Bunun halini sezen Vezir'i Azam Savuş Paşa Sultan Murat Han'a sorar:

- Hayrola Sultanım canınızı sıkın bir şey mi var?

Bu soruya verilen cevap ve müteakiben devam eden konuşma şöyle cereyen eder:

- Akşam garip bir rüya gördüm.
- Hayırdır, inşaallah..
- Hayırmı şer mi öğreneceğiz.
- Nasıl yani?
- Hazırlan dışarı çıkıyoruz.

İkisi de molla kıyafeti giyerek dışarıya çıkarlar.hızlı adımlarla Beyazıt'a varırlar. Vefaya yönelip Zeyrekten Unkapanına inerler. Yerde yatan bir cesetle karşılaşırlar. Cesetin etrefına toplanmış ahaliye sorarlar:

- Kim bu ? Ahali.
- Aman hocam hiç sormayın. Bu adam ayayaşın tekidir.
- Nereden biliyorsunuz?
- Kırk yıldır komşumuzdur.

İçlerinden birinin cevabı da şöyledir:

- Bu adam iyi bir sanatkardı.Azaplar çarşısında çalışırdı. Nalının hasını yapardı. Kazandıklarını da içkiye ve fuhuşa harcardı.

Mahalleli cesedi orada bırakıp herkes işine ve evine döner. Padişah ve vezir cesedin başında kalakalır. Vezir de oradan geçip gitmek ister. Ancak, Padişah buna razı olmaz. Vezire der ki:

- Millet bu, çekip gider. Kimseye bir şey diyemem. Lakin biz gidemeyiz.

Ne olursa olsun bu bizim bir tebamız (vatandaşımız)'dır. Defnini yapmamız gerekir.

- Sultanım, saraydan bir kaç hoca gönderelim. Böylece vebalden de kurtulmuş oluruz?

- Olmaz , rüyadaki hikmeti daha çözemedik.
- Peki ne yapmamı buyuruyorsunuz?
- Mollalığa devam. Cesedi defnetmeliyiz.
- Sultanın nasıl kaldırırız? Bunun yıkanması var, kefenlenmesi var, tezkiyesi var.
- Merak etme ben hepsini beceririm.
- Gaslini ve defnini nerede yapacağız?
- Fatih camii'nde

Fatih camii'ne gelirler. Padişah cenazeyi bizzat (molla kılığında) yıkar, kefenler. Musalla taşına yatırılırlar. Namaz vaktine daha zaman vardır. Vezir Sultan'a fısıldar:

- Sultanım eksik yaptığımız bir şey var galiba.
- Nedir eksik olan?
- Bu cenazenin hanımı, yetimleri var olamaz mı?

- Doğru, elbette var olabilir. Şimdi sen cenazenin başında bekle. Ben mahalleyi şöyle bir kolaşan edeyim de geleyim. Padişah garip maceranın başladığı yere koşar gider. Sorar soruşturur. Nalincının evini bulur. Kapıyı takırdattığında, kapıyı yaşlı bir kadın açar. Padişah hadiseyi bu kadına anlatır. Anlatılanları metanetle dinleyen bu hanım, ölümü bekler bir tavır ile söze başlar:

- Evladım, hakkını helal et. Belli ki çok yorulmuşsun, der. Kadın olduğu yere yığılır gibi oturur

- Biliyor musun Evladım; bizim efendi bir alimdi. Akşama kadar nalin yapardı. Birinin elinde şarap şişesi gördüğünde parasını verir alır, eve getirip onu helaya dökerdi.

- Niye dökerdi?

- Ümmet-i Muhammed içmesin diye evladım.

- Hayret!

- Dahası var evladım. Malum kadınların ücretini öder, eve getirirdi. Ben sizin zamanınızı satın aldım. Şimdi burada oturmanız gerekir. Oturup dinlenin, derdi. Kendisi de çekip giderdi. Ben o kadınlara menkıbeler anlatır, kitaplar okurdum.

- Bak sen! Millet bunu ne sanıyor, bu ne yapıyor?

- O hep uzaklardaki mescitlere giderdi. Öyle bir imamın arkasında namaz kılmalıyım ki, imam tekbir alınca Kabe'yi görmeli derdi. Kimseye yüküm olmasın diye mezarını bahçeye kendisi kazdı. Kendisine:

- İş mezar ile bitiyor mu, dedim. Seni kim yıkar, kim kaldırır?

- Peki o ne derdi?

- Önce uzun uzun güldü, sonra:

- Hatun Allah büyüktür... Devrin padişahının işi ne? O yıkar ve kaldırır, derdi.

BEŞ MAYMUN HİKAYESİ

Kafese beş maymunu koyarlar. Ortaya da bir merdiven ve tepesine de ipe muzları asarlar. Her bir maymun merdivenleri çıkararak muzlara ulaşmak istediğinde dışarıdan üzerine soğuk su sıkarlar. Her bir maymun aynı denemeye giriştiğinde çok soğuk suyla ıslatılır. Bütün maymunlar bu denemeler sonunda sırlı sıkılam ıslanırlar.

Bir süre sonra muzlara hareketlenen maymunlar diğerleri tarafından engellenmeye başlanır. Suyu kapatıp maymunlardan biri dışarı alınıp yerine yeni bir maymun koyulur. İlk yaptığı iş muzlara ulaşmak için merdivene tırmanmak olur, fakat diğer dört maymun buna izin vermez ve yeni maymunu döverler.

Daha sonra ıslanmış maymunlardan biri daha yeni bir maymunla değiştirilir ve merdivene ilk yaptığı atakta dayak yer. Bu ikinci yeni maymunu en şiddetli ve istekli döven ilk yeni maymundur.

Islak maymunlardan üçüncüsü de değiştirilir. En yeni gelen maymun da ilk atağında cezalandırılır. Diğer dört maymundan yeni gelen ikisinin en yeni gelen maymunu niye dövdükleri konusunda hiç bir fikirleri yoktur.

Son olarak en baştaki ıslanan maymunların dördüncüsü ve beşincisi de yenileriyle değiştirilir. Tepelerinde bir salkım muz asılı olduğu halde artık hiçbir merdivene yaklaşmamaktadır. Neden mi? Çünkü burada işler böyle gelmiş ve böyle gitmelidir.

KÖPEK İLE TAVSAN

Köpeği ile yasayan bir genç İstanbul'da bir bahçe kati daire kiralar. Dairenin önünde bir teras vardır. Yan dairede de ev sahibi yaşlı kadın ve oğlu oturmaktadır. İki dairenin teraslarından birbirine geçilebilmektedir.

Kiracı genç taşınırken ev sahibinin oğlu kiracıya şöyle der: "Köpeğinize ne olur dikkat edin, annemin tavşanına birşey yapmasın. Annem yaşlı, o hayvana da çok bağlandı, tavşana birşey olursa yaşayamaz. Tavşanın kafesi terasta duruyor, aman dikkat....".

Kiracı da dikkat edeceğini söyler. Gel zaman git zaman, köpek ve tavşanın birbirileri ile hiç bir sorunu olmaz, beyaz tavşan da iyice büyür. Tavşan bazen kafesinde duruyor, bazen de terasta dolaşıyordur.

Bir gece köpek ağzında bir şey ile sahibinin yanına gelir. Sahibi bir de bakar ki köpeğin ağzındaki şey ev sahibinin beyaz tavşanı, ama ölü ve çamur içinde! Kiracı paniğe kapılır, ölü tavşanı alıp bir güzel yıkar, tüylerini saç kurutma makinesi ile kurutup kabartır ve usulca yan terasa süzülüp tavşanı kafesine bırakır.

O gece, suç üzerine kalacak korkusu ile köpeği alıp annesine gider. Bir hafta sonra döndüğünde ev sahibin oğlunu görür.

Genç kederlidir. Kiracı tedirgin tedirgin ne olduğunu sorar. Ev sahibinin oğlu cevap verir: "Siz yoktunuz tabi, bilmiyorsunuz... annem vefat etti...".

Kiracı suçlulukla yutkunararak sorar: "Başınız sağ olsun, nasıl vefat etti anneniz?". Ev sahibinin oğlu cevap verir: "Tavşanı beslemeyi unutmuşuz, hayvancağız ölmüş. Annemle birlikte tavşanı bahçeye gömdük. Ertesi sabah annem tavşanı hortlamış, kafesinde görünce kalbi dayanmadı zavallının....."

AZİM

Çoğu insan eksik düşündüğü yönlerini göstermek istemez. Eksikliklerini herkesten saklamanın daha büyük bir eksiklik olduğunu anlamaz. Aşağıdaki hikayeyi okuduğunuzda bir eksikliğin üstünlüğe nasıl dönüştüğünü göreceksiniz.

Japon çocuğun tek hayali çok ünlü bir karateci olmaktı. Fakat ailesi buna izin vermezdi.

Bir gün talihsiz bir kaza sonucu çocuk sol kolunu kaybetti. Ailesi çocuğun moralinin çok kötü olduğunu görünce ona bir karate hocası tuttu. Hoca ilk dersinde çocuğa karşısındakini sağ koluyla tutup üstünden savurmayı gösterdi. Hatta ikinci, üçüncü ve sonraki bütün derslerde hep aynı hareketi yapıyorlardı.

Çocuk bir gün hocasına *"hocam ben çok sıkıldım, artık başka hareketlere geçsek"* dedi. Hoca ise bunu kabul etmeyecek dünyada bu işi en hızlı yapan kişi olmadıkça bitirmeyeceğini söyledi. Çocuk o kadar hızlanmıştı ki, hocasını bile göz açıp kapayıncaya kadar yerden yere vuruyordu.

Bir gün hoca elinde bir kağıtla geldi kağıtta çocuğun gençler karate şampiyonasına katılabileceği yazıyordu. Çocuk çok şaşırıldı. Ertesi gün salonda ilk rakibinin karşısına çıkacakken heyecanla hocasına sordu, *"hocam bu iş nasıl olur? Ben sadece tek hareket biliyorum kesin kaybederim"*. Hocası ise *"sen sadece hareketi yap"* Cevabını verdi.

Çocuk ringe çıktı ve hareketiyle rakibini elledi. Hatta tek hareketle finale kadar çıktı. Finalde karşısında kendisinin iki katı birisi vardı. Önce çok korktu ama gene bildiği hareketi yaparak son rakibini de yendi ve şampiyon oldu. Sevinçle hocasının yanına koştu ve sordu *"hocam nasıl olur anlamıyorum, sadece bir hareket biliyorum, tek kolluyum ve şampiyon oldum"*.

Hocası çocuğa baktı ve dedi ki, *“senin yaptığın hareket karatedeki en zor hareketlerden biridir. ..Ve bir tek savunması vardır o da, rakibin sol kolunu tutmak.”*

BİZ ADAMI ÇARPARIZ

(Yaşanmış Bir Hadise)

Tarık genç olmanın menfi tarafları ile ün yapmış bir gençti. İnsanlar ondan nefret ediyordu. Zira yapmadığı çirkin iş yoktu: İçki ve sigara kullanır, insanlardan zorla para alırdı.

Genç kızlar mahalleye çıkmaya korkuyordu. Küçük çocukların bile kollarındaki altınları alıyordu. Çevresindeki insanlar artık ondan bıkmışlardı. Polise de şikayet etmişlerdi ancak hiç kimse onun aleyhinde konuşmak istemiyordu. Çünkü insanlar onun hakkında ifade vermekten korkuyordu. Bu sebeple yapılan hiç bir şikayet onu hapse attıramamıştı.

Tarık'ın anne-babası çok şüpheli bir yangında can vermişlerdi. Halk bu yangını onun çıkardığını düşünüyordu. Babasından kalan aylıkla, aylak aylak geziniyordu.

Bir gece geç bir vakitte yaşlı bir bayan evine gidiyordu. Sokaklar bomboştu. Ortalıkta kimsecikler görünmüyordu. Gece, insanın içine derin bir korku salacak kadar karanlıktı. Yaşlı kadın evine çok yaklaşmıştı. Evine bu kadar yaklaştıktan sonra kadıncağz biraz olsun rahatlamıştı. Buraya kadar geldikten sonra bir şey olmaz diye düşünüyordu. Ancak düşüncelerinde yanılmıştı. Çünkü karanlığın içinden hayalet gibi bir karaltı belirdi. Kadının yüreği ağzına gelmişti. Bu karaltı ne yazık ki Tarık'tan başkası değildi ve yaşlı kadının yolunu kesmişti. Şimdi ne yapacaktı kadıncağz? Elindeki cüzdanını daha bir sıkı tutmaya başladı. "Nereye gidiyorsun?" diye sordu Tarık. Kadın "Evime gidiyorum" diyebildi ürkerek.

- Ya, demek evine gidiyorsun. Bu sokaktan bizi tanımadan nasıl geçersin. Sökül bakalım paraları.

- Bırak beni. Ben fakir bir insanım. Çocuklarıma nasıl bakarım sonra...

- Beni alakadar etmez. Biliyorsun, sen vermezsen ben almasını bilirim.

- Vallahi bundan başka param yok. Ne olur alma bu parayı.

Kadın ne kadar yalvarsa nafile idi. Tarık, zavallı kadının parasını alırken aynı zamanda şunları söylüyordu: "Bak anam, ben istediğimi alırım. Ben adamı çarptım mı, elektrikten beter çarparım. Bana karşı gelmeye çalışan başını beton duvara vurmuş gibi olur. Benim namımı duymayan yoktur buralarda. Beni görenin korkudan dili boğazına kaçır anladın mı? Ya parayı verirsin ya da seni şu bıçakla parça parça ederim; ederim de, seni tabuta çuvala koyarlar. Sen canını bağışladığıma dua et."

Zavallı kadın, ağlayarak olduğu yere yığıldı. Ellerini açtı ve Allah'a yalvardı, içini döktü. Bu dua Allah katında kabul olmaz mıydı? Şüphesiz O, düşkünlerin ve mazlumların duasını kabul ederdi. "Allah gönlü kırık olanlarla beraber değil miydi"

Aradan iki gün geçmişti ki Tarık'ın öldüğü haberi kulaktan kulağa yayıldı. Herkes olayın nasıl olduğunu merak ediyordu. Tahkikat sonucu olayın şu şekilde gerçekleştiği anlaşıldı: Tarık akşam evde otururken, salonun ampulü patlar. Onu değiştirmek için merdivene çıktığı sırada ampulün kenarından elini elektrik çarpar ve korku ile çekilir. Bu sırada üzerinde durduğu merdiven kayar ve Tarık yere düşer. Düşerken kafasını duvara vurur, ancak ölüm sebebi bu değildir. Düşüp kafasını vurduğu sırada dili boğazına kaçır ve bu sebeple boğularak ölür. Polis olayı araştırmak için otopsi ister. Otopsi

sırasında Tarık'ın bedenini küçük parçalar halinde keserler ve tabuta bir çuval içinde konularak defnedilir.

Hiçbir zalimin zulmü yanına kar kalmaz. Zalim er-geç zulmünün cezasını çeker.

MUCİZE

Ali, küçük kardeşi Mehmet hakkında anne ve babasının konuşmalarını duyduğu zaman yalnızca sekiz yaşındaydı. Kardeşi çok hastaydı ve onu kurtarabilmek için ellerinden gelen herşeyi yapmışlardı.

Mehmet'in yalnızca çok pahalıya mal olacak bir ameliyatla kurtulma şansı vardı fakat bunun için yeterli paraları yoktu. Babasının, umutsuz bir biçimde annesine söyle fısıldadığını duymuştu Ali:

"Yalnızca bir mucize onu kurtarabilir."

Bu sözleri duyar duymaz, usulca kendi odasına yürüdü Ali. Kuzu biçimindeki kumbarasını gizlediği yerden çıkartıp içindeki paraları yavaşça yere dökerek saymaya başladı. Yanılgıya düşmemek için tam üç kez saydı kumbaradan çıkardığı bozuk paraları. Sonra hepsini cebine koyarak aceleyle evden çıkıp, köşedeki eczaneye gitti.

Eczacının dikkatini çekebilmek için büyük bir sabırla bekledi. Eczacı çok yoğun ve bir adama ilaçlarını nasıl kullanacağını anlatıyordu. Bu yoğun çalışmanın arasında sekiz yaşındaki bir çocukla ilgilenmeye hiç niyeti yoktu ama Ali'nin beklediğini görünce "Evet, ne istiyorsun söyle bakalım" dedi. "Biraz acele et, gördüğün gibi beyefendiyle ilgileniyorum" diyerek yanındaki şık giyimli adamı gösterdi. Ali başını eğerek "Kardeşim" dedi. Sessizce yutkunduktan sonra devam etti:

"Kardeşim çok hasta, bir mucize almak istiyorum."

Eczacı Ali'e bakarak "Anlayamadım" dedi.

Şeyy, babam 'Onu ancak bir mucize kurtarabilir' dedi, bir mucize kaç paradır, amca?"

Eczacı Ali'e sevgi ve acımayla baktı bu kez:

"Üzgünüm küçük bey, biz burada mucize satmıyoruz, sana yardımcı olamayacağım" dedi.

Ali o kadar kolay vazgeçmek istemedi. Eczacının gözlerinin içine bakarak "Karşılığını ödemek için param var benim, bana yalnızca fiyatını söylemeniz yeterli" dedi.

Bu arada Ali ve eczacının yanında bekleyen iyi giyimli bey Ali'e dönerek "Ne tür bir mucize gerekiyor kardeşin için küçük bey? diye sordu. "Bilmiyorum" dedi Ali. Sonra gözlelerinden aşağı üzülen yaşlara aldırmaksızın devam etti: "Tek bildiğim, o çok hasta ve annem ameliyat olmazsa kurtulamayacağını söyledi ve ailemin de ameliyat için ödeyebilecekleri paraları yok.

Ama babam 'Onu ancak bir mucize kurtarabilir' deyince ben de paramı alıp buraya geldim." "Ne kadar paran var?" diye sordu iyi giyimli adam. "Üç milyon dört yüz bin" dedi Ali. " ve dünyadaki tüm param bu!"

"Bu iyi bir şans, küçük kardeşini kurtarmak için gerekli olan mucize için yeterli bu para" dedi, iyi giyimli adam. Adam bir eline parayı aldı, öteki eliyle de Ali'nin elini tutarak "Beni yaşadığın yere götürür müsün lütfen?" diye sordu. "Küçük kardeşini ve aileni tanımak istiyorum" dedi.

İyi giyimli adam Ahmet Us'tu ve Mehmet için gerekli olan ameliyatı yapabilecek tanınmış bir cerrahı.

Ameliyat başarıyla sonuçlanmış ve aile hiçbir ödeme yapmamıştı. Hep birlikte mutluluk içinde evlerine döndükleri

zaman hâlâ yasadıkları olayların etkisinden kurtulamamışlardı.

Anne "Hâlâ inanamıyorum. Bu ameliyat bir mucize! Doğrusu maliyeti ne kadardır merak ediyorum" dedi.

Ali kendi kendine gülümsedi. O bir mucizenin kaç mal olduğunu çok iyi biliyordu:

Tam tamına Üç milyon dört yüz bin!

İNTİHAR

Amerikan Adli Tıp Derneği'nin ödül yemeğinde başkan Don Harper Mills, San Diego'daki dinleyicilerini, aktardığı acayip bir ölüm olayındaki adli komplikasyonlarla şaşkına çevirdi.

İşte hikâye: 23 Mart 1994'te Ronald Opus'un cesedini inceleyen adli tabip, onun kafasından yediği kurşunla öldüğü sonucuna vardı. Müteveffa, 10 katlı bir binanın tepesinden intihar niyetiyle aşağı atlamıştı. (Umutsuzluğunu, geride bıraktığını bir notta açıklıyordu.) 9. katın önünden geçerken pencereden gelen bir kurşunla hayatı sona ermişti. 8. kat penceresi düzeyinde cam silicileri korumak için konulmuş bir ağ bulunduğunu, ne silahı çeken ne de müteveffa biliyordu. Kurşun olmasaydı Opus'un intihar girişimi zaten başarılı olamayacaktı.

Normal olarak, diye devam etti Dr. Mills, intihar etmeye karar veren biri, mekanizma tasarladığı gibi olmasa da, bunu eninde sonunda başarır... Opus'un 9 kat aşağıdaki kesin ölüm yolunda vurulmuş olması, muhtemelen, onun ölüm modunu intihardan cinayete çevirmeyecekti. Fakat onun intihar girişi-

minin başarılı olmayışı, savcayı elinde bir cinayet vakası olduğu düşüncesine itti.

Silahın patladığı 9. kattaki odada yaşlı bir adam ve karısı yaşıyordu. Tartışıyorlardı ve adam kadını silahla tehdit ediyordu. Öyle sinirlenmişti ki tetiği çekti, mermi kadını ısıkalayarak pencereden dışarı yöneldi ve Opus'a isabet etti.

Bir insan **A** şahsını öldürmeye teşebbüs eder fakat **B** şahsını öldürürse, o **B** şahsını öldürmekten suçludur. Bu suçlamayla karşı karşıya kaldığında, hem adam hem de kadın silahın dolu olmadığı konusunda kesinlikle emin olduklarını söylediler.

Çünkü yaşlı adam uzunca bir süreden beri, boş silahla karısını korkutmayı alışkanlık haline getirmişti. Öldürme kastı yoktu. Böylece Opus'un öldürülmesi bir kaza oluyordu, yani silah kazara doldurulmuştu.

Araştırmalara devam edilince, ölümcül kazadan yaklaşık 6 hafta önce yaşlı çiftin oğlunu, silahı doldururken gören bir tanık ortaya çıktı. Anlaşıldığına göre, yaşlı kadın, oğlundan mali desteğini çekmişti ve babasının onu silahla korkutma temayülünü bilen oğul, onun annesini vuracağını umarak silahı doldurmuştu.

Artık olay, oğlun Ronald Opus cinayetinden sorumlu olduğu noktasına gelmişti. Tam bu sırada yeni bir 'viraj' çıktı.

Araştırmalara devam edilince, annesinin ölümünü bir türlü sağlayamayışı sebebiyle oğlun umutsuzluğunun arttığı anlaşıldı. Bu onu 23 Martta, 10 katlı binanın tepesinden atlayarak intihar etmeye itmişti. Ancak ölümü planladığı gibi olmamıştı;

9. katın önünden geçerken pencereden gelen kurşunun kafasına isabet etmesi nedeniyle Ronald Opus'un hayatı sona ermişti. Dosya intihar olarak kapatıldı.

HAYALLERİMİZ

Bu Hikaye, çiftlikten çiftliğe, yarıştan yarışa koşarak atları terbiye etmeye çalışan gezgin bir at terbiyecisinin genç oğluna kadar uzanır.

Babasının işi nedeniyle çocuğun orta öğretimi kesintilere uğramıştı. Orta ikideyken, büyüdüğü zaman ne olmak ve yapmak istediği konusunda bir kompozisyon yazmasını istedi hocası. Çocuk bütün gece oturup günün birinde at çiftliğine sahip olmayı hedeflediğini anlatan 7 sayfalık bir kompozisyon yazdı. Hayalini en ince ayrıntılarıyla anlattı. Hatta hayalindeki 200 dönümlük çiftliğin krokisini de çizdi. Binaların, ahırların ve koşu yollarının yerlerini gösterdi. Krokiye, 200 dönümlük arazinin üzerine oturacak 1000 metrekairelik evin ayrıntılı planını da ekledi. Ertesi gün hocasına sunduğu 7 sayfalık ödev, tam kalbinin sesiydi.

İki gün sonra ödevi geri aldı. Kağıdın üzerinde kırmızı kalemle yazılmış kocaman bir "0" ve "Dersten sonra beni gör" uyarısı vardı. Çocuk "Neden "0" aldım?" diye hocasına merakla sordu. "Bu senin yaşında bir çocuk için gerçekçi olmayan bir hayal" dedi, hocası. "Paran yok. Gezginci bir aileden geliyorsun. Kaynağınız yok. At çiftliği kurmak büyük para gerektirir. Önce araziyi satın alman lazım. Damızlık hayvanlar da alman gerekiyor. Bunu başarman imkansız" ve ekledi: "Eğer ödevini gerçekçi hedefler belirledikten sonra yeniden yazarsan, o zaman notunu yeniden gözden geçiririm."

Çocuk evine döndü ve uzun uzun düşündü. Babasına danıştı. "Oğlum" dedi babası "Bu konuda kararını kendin vermelisin. Bu senin hayatın için oldukça önemli bir seçim!." Çocuk bir hafta kadar düşündükten sonra ödevini hiçbir değişiklik yapmadan geri götürdü. "Siz verdiğiniz notu değiştirmeyin" dedi.. "Ben de hayallerimi..".....

O orta 2 öğrencisi, bugün 200 dönümlük arazi üzerindeki 1000 metrekairelik evinde oturuyor. Yıllar önce yazdığı ödev şöminenin üzerinde çerçevelenmiş olarak asılı. Hikayenin en can alıcı yanı şu: Aynı öğretmen, geçen yaz 30 öğrencisini bu çiftliğe kamp kurmaya getirdi. Çiftlikten ayrılırken eski öğrencisine "Bak" dedi, "Sana şimdi söyleyebilirim. Ben senin öğretmeninken, hayal hırsızıydım. O yıllarda öğrencilerimden pek çok hayal çaldım. Allah' tan ki, sen, hayalinden vazgeçmeyecek kadar inatçıydın.

KUŞ YEMİ

Beyazıt kıraathanelerinden birinde bir arkadaş bekliyordum. Kıraathane pek tenhaydı. İki üç kişi, sönmüş sobanın yanında alçak sesle dertleşiyor; bir ihtiyar memur, burnunda bir gözlük, elinde bir gazeteyle uyukluyor. Kıraathanenin ortasında siyah Şam kumaşından çarşaf giymiş, altmışlık bir büyük hanım gözüme ilişti. Yanında sekiz yaşlarında altın başlı bir erkek çocuğu, çocuğun elinde de bir kafes vardı. Bu kadında , temiz, saf, işgüzar, gün görmüş bir İstanbul hanımı tipi fark ediliyordu.

Kahveciye yavaş sesle bir şeyler söylüyor, küçüğün elindeki kuş kafesini gösteriyordu.

Kahveci uyuklayan ihtiyara seslendi:

- Ömer efendi! Sen kuş meraklısısın. Ucuz bir saka var, alırmısın?

İhtiyar adam "kuş" sesini işitince gözlerini açtı; çocuğu yanına çağırarak kafesi eline aldı; galiba meraklı bir mütehasıstı; dudaklarını bükerek:

- Yaramaz, dedi.

Büyük hanım, mahsun ve manalı bir bakışla, ihtiyarı süzdü.

- Satacak değildik ama... maaş çıkmadı da...
- Orası öyle hanım!.. kuşa yaramaz dedim, ama yarasa da alacak hâlde değilim.

Onlara dikkatle baktığımı gören kahveci, yanımdan geçerken:

- Allah kimseyi düşürmesin... bu ihtiyar kadının genç bir damadı vardı. Balkanlar'da şehit oldu. Geçen sene de kızı sizlere ömür vefat etti, torunuyla yalnız kaldı...

Derhâl gözümlün önünde bir aile faciası canlandı: Yıllarca sürmüş resmi işlemlerden sonra bağlanan birkaç kuruş maaş, aylardan beri çıkmıyordu. Vaktiyle çok iyi günler gördüğü, hâlindeki saffet ve tatlılıktan belli olan büyük anne, yavaş yavaş bütün ev eşyasını satıyor; nihayet sıra küçük saka kafesine geliyor...

Kuş satılmadı. Büyük anne, yaşlarla dolu gözlerinin ucuyla torununa bakıyor; çocuk da görünüşte üzgün; fakat küçük yaramaz, boşuna uğraşma beni büyük annen gibi aldatamazsın. Hüznün taklidi yaparken, gözlerinin içi gülüyor, kuşunu beğenmedikleri için seviniyorsun... Şimdi görürsün!

Kahveci vasıtasıyla, büyük hanımla pazarlığa girişiyorum; kafesi istediği fiyata satın alıyorum. Büyük hanım, masa üstüne bıraktığım parayı, birdenbire alamıyor. Böyle alım satımlar olağan şeyler olduğu hâlde, ona ağır geliyor. Yalnız içinden beş kuruşu alarak çocuğa veriyor. Belli ki aralarında kuşun satılması meselesi tartışılırken anlaşma yapılmış. Büyük hanım, benimle maaş sorununu tartışıyor. Amacı söz arasında bu parayı, gene farkında olmadan almaktır. Fakat sırf bu amaçla söze başladığı hâlde, derdini anlatmakta bir garip zevk buluyor; kısa cümlelerle hayatından bahse devam ediyor.

O kadar konuşuyoruz ki küçüğün uzunca bir zaman aramızdan kaybolduğunu fark edemiyoruz. O biraz sonra elinde bir simit ve küçük bir külâhla geliyor. Simitle karnını doyuracak. Paranın yarısı ile de kuşuna yem almış.

Büyük annesiyle konuşurken göz ucuyla ona bakıyorum: Küçük avcuna bir parça yem döküyor, kafese uzatıyor. Kuş belli ki onun elinden yem yemeye alışmıştır, kafesinin telleri arasından gagasını uzatıyor. Çocuk bu durumdan yararlanarak onu tutmak, dilsiz kardeşinin gagasına bir ayrılık öpücüğü kondurmak istiyor.

Sonra beni eteğimden çekiyor, yaşlarla dolu parlak gözleriyle yüzüme bakarak rica ediyor:

- Beyefendi, bu yem sizde kalsın ona yedirirsiniz, olmaz mı?
- Külâhı aldıktan sonra geri veriyorum:
- Yavrum, bu kuşa ben bakamam; onu sana bırakayım da sen bak... Sonra alırım olmaz mı?

Büyük hanım bunu doğru bulmuyor; isyan edecek oluyor:

- Ne önemi var büyükhanım, benim küçüğe yadigârım olsun; fakat ne olursa olsun, onu bir daha satmamak şartıyla, diyorum.

Reşat Nuri Güntekin

GÖZ YAŞI

Yeni tuttuğu hizmetçi kadına dedi ki:

- Dilin Anadolu'ya benzemiyor. Rumelili misin sen?
- Erfiçe köylerindendim. Alnımın yazısı imiş, buralara düştüm.

Anlıyor ki. vaktiyle sansın imiş, mavi gözlü imiş. Şimdi saçları küçük aktar dükkânı bebeklerinin ne kıla. ne de ota benzeyen, dokunsanız hışırdayacağını sandığınız cansız, kuru. soluk rengini, şeklini almış. Gözleri eski şekerlenmiş şuruplar kadar donuk, fersiz, katı, suyu çekilmiş... Dibe çökmüş bir gam tortusu. Bu kadar kuru, kabuğa benzeyen göze hiç rastlamamıştı. Belli ki bu kadın akşam vakti, onun zevkini kaçırarak.

- İçinden:
- Bir başkasını bulunca savarım! dedi.

Fakat hikâyesini dinlediği için savamadı:

Balkan Harbi kopunca. hududa çok yakın olan köyde, bir akşam üstü şu korku yayılmış: Düşman geliyor!

Bu gelen, o zamanki düşman, din ve ırz düşmanıdır da... Müslüman erkeği süngüleyecek ve Müslüman kadını kirletecek. Bütün köy halkı mal, mülk ne varsa bırakıp kaçmaya karar veriyor bir anda at, öküz. araba, firar için ne vasıta varsa hepsi hazır oluyor.

Dul Ayşe de hazırdr: bir atın üstündedir. Terkisinde beş yaşındaki oğlu, belinden sımsıkı sarılmış, önünde üç yaşındaki kızı bir kuşakla dizlerinden eğere bağlı, kucığında bir yaşına basmayan yavrusu uykuda...

Tepelerden, ara vermeyen, soluk aldırmayan bir yağmur iniyor, kış başlangıcı yağmuru... Bilmiyorlar ki bu böylece

sürerse ovayı su basacaktır: çaylar kabaracak, nehirler taşacak, köprüler çökecek, yol. iz kalmayacaktır. Islak gece içinde , sırlıklam bir kafile kimi yaya, kimi atla koşuyor, kaçıyor.

Öndeki ümit. ordumuza yetişmek, arkadaki korku, düşman ordularına çığnenmek.

Öne bakıyorlar: Çamur, yağmur, karanlık... Şimşek bile çakmayan koyu, değişmez bir karanlık. Arkaya bakıyorlar: Yine öyle bataklıklar, su tabakaları, gece... Dinliyorlar: Uzaklarda kabaran derenin yüklü uğultusu ve yakınlarda çamura batıp çıkan ayakların boğuk hışırtısı...

Ayşe. beline dolanan ufak kolların ara sıra gevşediğini duyuyor.

- Uyuma Ali, diyor, uyuma!

Önündeki baş yavaş yavaş dikliğini kaybediyor, dizine doğru eğiliyor:

- Uyuma Emine'm, diyor, uyuma!

Sonra kucığında kıpırdanmalar başlayıp hafif ağlamalar işitince:

- Uyu ciğerim, diyor, uyu Osman'ım!

At ikide bir sürçüyor, kapanıyor, soluyor, kendisini toparlıyor; gömülüyor, yine silkiniyor, yine ilerlemeye çabalıyor. O, yaşlı romatizmalı, bir beygirdi. Toprak ise gittikçe vıcık bir hale gelmektedir. Yağmur kesilmek bilmediğinden saplanıp kalmaları veya taşan bir ırmağın akıntısına kapılarak boğulmaları ihtimali çoğalıyor.

Ayşe. yavrularına sarılarak ölmeyi, artık, atın ve kendisinin kudretsizliğine bakarak fena bulmaktadır. İçindeki en dehşetli korku şimdi budur: Atından ayrılarak üç canlı yükü ile beraber kalmak.

Nihayet bu oluyor.

Evvelâ çöken, sonra da başını uzatıp yan üstü uzanan, bir türlü kalkmak mecalini bulamayan attan iniyorlar; çarçabuk iniyorlar, zira durmadan ilerleyen felâketin büyüklüğünden ayrı düşmek Ayşe'ye hepsinden daha korkunç geliyor.

Fakat geride kaldığını anlayıp bir müddet sıkı yürüyünce artık bu üç çocuğu birden taşımak, sürüklemek imkânı kalmadığını görüyor. Hem koşuyor, hem düşünüyor: İkisini olsun kurtarmak için birini feda etmek, hafiflemek lazımdır.

Hangisini?

Ayşe. yanında diz kapaklarına kadar çamurlara bata çıka yürümeye çalışan Ali'nin mini mini elini bırakmak istemiyor. Boynuna dolanan mecalsiz kollan da çözmeye cesareti yoktur. Kucağındaki ıslak, hareketsiz, sessiz bohça ona zaten cansız gibi görünüyor. Belki kendiliğinden, soğuktan, sudan, havasızlıktan, ezilmekten ölmüştür. Ananın bir ümidi budur: Yaşamadığını anlayarak, azapsız. kundağı bir tarafa en az çamurlu, en az batacak yere bırakıvermek...

Bütün o kıyamet içinde, elinden tuttuğunu ve omuzlarında taşıdığını sürüklerken kucağındakine eğiliyor, dinliyor... Ses işitmemek, hareket duymamak ümidiyle dinliyor ve yavrusunun kısıp kısıp, ılık ılık ağladığını duyuyor, "eyvah!" diyor.

Bu sırada, ilerleyen katile, selin batıra çıkara, vura çarpa sürüklediği bir enkazdan başka bir şey değildir. Karanlığın içinde, düşerek çamurlara gömülenler, üstüne basılarak ezilenler çoktur. Ayşe. hâlâ yükünü atmaya razı olamıyor. Yüzü ve vücudu belki do. yağmurdan fazla döktüğü soğuk terle ıslanmıştır. Soluk soluğadır. Dizlerinde, ayaklarını çamurdan çekebilecek kuvvet gittikçe azalıyor. Kollarında ve boynunda öyle bir kesiklik, bir uyuşma, bir karıncalanma, nihayet bir duy-

mayış var ki... Gözlerini kapıyor, sol kolunun açılıp yükünü kendiliğinden bıraktığını ancak yarı anlayabiliyor:

Şimdi göğsünün üstünde başka bir yük. daha ağır fakat daha sıcak, daha canlı, soluyan ve sarılan birini hissediyor: Ali, gemi azıya almış, bir atın arkasından, üzengiye takılı çekilen bir ceset gibiydi, görünüyordu, yüzükoyun, elinden anasına bağlı sürükleniyordu. İşte o şimdi, bağrının üzerindedir. Uzun bir hasretten sonra birbirlerine kavuşmuşlar gibi sokuluyorlar, belki seviniyorlar. Kaçma, hâlâ devam ediyor, yağmur ve çamur da beraber...

Böyle birkaç saat mi. yoksa birkaç dakika mı yine koşuyorlar: koşuyoruz sanıyorlar. Ayşe tükeniyor, demin yolda bıraktıkları at gibi. yere uzanıvereceğini anlayarak, haykırmaya çalışıyor, birini imdadına çağırmak istiyordu. Yine koşuyor ve birden, acaip bir hafiflik, bir canlılık duyuyordu, ileriye hamle ediyor.

Neden sonra anlıyor ki boynundan sarılan zayıf, ufak kollar artık yoktur: Emine de dökülmüştür.

- Çık sırtıma Ali. diyor, iyice sarıl, sıkı sarıl. sakın gevşeme! ve böyle, kanının son ateşini yakarak, kayıp düşerek, yine kalkarak, yine yuvarlanarak yağmur, ter, göz yaşı yüzünü yıkaya yıkaya, mola vermeden yürüyor. Ali'sini kurtarmış olmak sevinciyle, öbür felâketlere katlanıp ümit içinde yürüyor, katileye yetişiyor önüne geçiyor. Seher vakti ay yıldızlı bir ıslak bayrak çekili küçük bir kasabaya varıyor. Yükünü bir cephane sandığının üstüne indiriyor:

Kurtulduk Ali, diyor. Kalk Ali!

Ali kalkmıyor, kımıldamıyor. Ayşe saatlerden beri bir ceset taşıdığını anlamıyor, anlamak istemiyor, hâlâ:

- Kalk Ali. kurtulduk Ali, diyor, gülümsüyor, sürekli geceki yağmur gibi dökülen coşkun göz yaşları içinde gülümsüyor...

Hizmetçi donuk, fersiz, katı, suyu çekilmiş kuru böcek kabuğu gözlerini işaret etti:

- Bey, dedi. işte o günden beri ben, ağlamak istesem de ağlayamam. Bilmem ki neden, gözlerimden yaş gelmiyor.

Refik Halit Karay

BAHÇE

Zengin bir iş adamının bahçesinde, yan yana dikilen iki limon ağacı vardı. Mayıs ayı sonlarında açan limon çiçekleri, bütün bahçenin havasını bir anda değiştirir ve apartmanlara hapsedilmiş insanlara baharın geldiğini müjdelirdi. Ancak limon ağaçlarından biri, diğerinden cılız ve şekilsizdi. Bu yüzden büyük ağaç her fırsatta onu küçümser ve tepeden bakardı. Ev sahibi de küçük boylu limon ağacından ümit kesmiş görünüyordu. Ona göre ağaç, bu gidişle kuruyup ölecekti. Bu yüzden de onu fazla sulamaz ve bakımını yapmayı pek istemezdi.

Günün birinde esen sert bir poyraz, karlı dağların yamaçlarındaki bir grup çiçek tohumunu iş adamının bahçesine uçurdu. Fakat bahçenin her tarafı parsellenmiş, sadece limon ağaçlarının altında yer kalmıştı. Bir an önce filizlenmek zorunda olan tohumlar, limon ağaçlarının yanına gelerek onların altında yeşermek için izin istedi.

Büyük ağaç, iyice kasılarak:

— Böyle bir şey asla mümkün olamaz, diye atıldı. Bizler kuru kalmayı pek sevmeyiz. Eğer dibimde çoğalırsanız, suyu emip beni kurutursunuz.

Aslında büyük ağacın çekindiği başka bir şey daha vardı. Çiçekler rengarenk açtıklarında, limon ağacının sarıya çalan beyaz çiçekleri sönük kalacak ve bahçe sahibinin gözündeki değeri azalabilecekti. Oysa ki ağacın, kendinden güzel olanlara hiç mi hiç tahammülü yoktu.

Küçük ağaç, uzun boylu arkadaşının tohumlara verdiği cevabı beğenmemişti. Çünkü o, kendisine hayat verenin, o hayat için gerekli olan suyu da vereceğini çok iyi biliyordu. Bu yüzden, aklına bile gelmiyordu susuzluk.

Tohumların teklifini kabul ederken:

— Sizlerle birlikte olmak, bana mutluluk verir, dedi. Böylelikle yalnızlık da çekmeyiz.

Büyük ağaç bu işten hoşlanmamıştı. Fakat küçük olanı:

— Güzel yaratılardan kimseye zarar gelmez, diye tekrarlıyordu. Güzellerden güzellikler doğar sadece.

Küçük limon ağacı altında filizlenen tohumlar, bir kaç hafta içinde cennet çiçekleri gibi açıp bütün bahçenin göz bebeği haline geldi. Bu arada ağaç, elinden geldiği kadar kendilerine yardımcı olmaya çalışıyor ve çiçeklerin sevdiği yarı güneşli ortamı sağlamak için, eski yapraklarını döküyordu.

Çiçekler, kısa bir süre sonra mis gibi kokular yaymaya başladı. Bahçe sahibi, o ana kadar hiç duymadığı bu kokunun nereden geldiğini araştırdığında, davetsiz misafirleri bularak hayrete düştü. Adam, ancak rüyalarında görebildiği bu çiçeklerin güzelliğini devam ettirebilmek için sabahları artık daha erken kalkıyor ve onları en kaliteli gübrelerle besleyip bol bol suluyordu. Küçük limon ağacı, köklerinin en ince ayrıntılarına

kadar ulaşan bu suları çiçeklerle birlikte içiyor ve büyük bir hızla serpilip büyüyordu.

Çiçekleri sevgiyle kucaklayan ağaç, ertesi bahara kalmadan o civarın en büyük ağacı haline geldi ve birbirinden güzel kelebeklerin ziyaret yeri oldu. Daha sonra da kendi çiçeklerini açarak bahçenin güzelliğine güzellik kattı.

Şimdi küçük ve yalnız kalmış olan limon ağacı ise, komşusuna duyduğu kıskançlıkla için için kuruyordu.

Cüneyd Suavi

AĞA'NIN YERİ

Arkadaşlarımdan birkaçı yanıma gelerek:

- Fakir öğrenciler için yurt binası yapıyoruz ,dediler. Ön ayak ol da, biraz yardım toplayalım.

Tekliflerini kabul ettim ve ertesi gün, zenginliğinden dolayı "AĞA" lakabıyla tanınan bir adamı aradım. Para istediğimi anlayınca :

- Gerekeni yaparız, dedi. Gel de görüşelim.

Büyük bir hevesle bürosuna gittim ve sekreterinden izin alıp odasına girdim. Bina hakkında verdiğim bilgileri dinledikten sonra, cebinden bir 10 binlik çıkarıp:

- Buyur, dedi. Bizim de katkımız olsun.

Şaşırmıştım, ama yine de işi pişkinliğe vurup:

- Sondaki sıfırlar biraz az olmadı mı? Dedim. Hiç olmazsa 10 milyon verceğinizi tahmin etmiştim. Pek aldırmamış görünerek:

- Şimdilik bu kadar yetsin, dedi. Toplukonut sitesi için yer almam gerektiğinden, fazla açamıyorum.

- Ne kadar lazım? diye sordum.

- İki yüz dönüm kadar, dedi. Bu işi becerir ve planladığım arsaları kapatırsam, vakfınıza 10 milyon bağışlarım. Eğer binaya ismimi verirsiniz, bu miktarı daha da artırabilirim.

Teklifini ister istemez kabul ettikten sonra el sıkışıp ayrıldık ve kısa bir süre sonra da inşaatla başladık. Bu arada para sıkıntısı çektiğimizden ağayı bol bol hatırlıyor ve aldığı yerin kaç dönüme ulaştığını takip ediyorduk.

Altı ay kadar sonra yardımcısına telefon ettiğimizde:

- Ağa'nın yeri, çoğu göl kenarında olmak üzere 120 dönüme ulaştı, dedi. Şimdi sıra, yolun bitişiğindeki ormanlık bölgeye geldi.

İnşaatın kabasını tamamladığımızda adamı tekrar aradık.

- Ağa'nın yeri, göl kenarında ve çam ağaçları arasında olmak üzere 150 dönüme çıktı, dedi. Bir kaç ay sonra iş tamamlanır.

On milyona kavuşmak ümidiyle adama bir daha telefon ettiğimizde:

- Ağa'nın yeri, bir selvi ağacının altında olmak üzere 2 metrekareye indi, dedi.

Geçen hafta öldü, duymadınız mı?

Cüneyd Suavi

ANZAKLI ÖMER

1957 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olup ihtisas yapmak üzere ABD'ye giden doktor Ömer Musluoğlu görev yaptığı hastahane başından geçen çok enteresan bir hadiseyi şöyle anlatıyor:

"Amerika 'ya gittiğim ilk yıllar (1957) lisanım pek o kadar iyi değil. Newyork'da Medical Center Hospital adlı bir hastahane görev almıştım. Fakat vazifem kan almak, kan vermek, serum takmak, elektrokardiyoğrafi çekmek gibi işler.. Hastaya o kadar önem veriyorlar ki yeni doktorlar hemen direk olarak hasta muayenesine, tedavisine verilmiyor. Diğer zamanlarda da laboratuarda çalışıyorum.

Bir hastaya gittim. Yaşlıca bir adam. Tahminen yetmiş beş yaşlarında tabii kendisi ile İngilizce konuşuyorum.

- Kan vereceğim kolunuzu açar mısınız?

Adamcağız kanser hastası olduğu halde üstelik kansızdı. Elimde kan torbası da var tabii ki.. pazusunu açtım. Baktım pazusunda dövme şeklinde bir Türk bayrağı var. Çok ilgimi çekti benim. Kendisine sormadan edemedim.

- Siz Türk müsünüz?

Kaşlarını yukarıya kaldırarak " Hayır "manasına işaret yaptı. Ama ben hala merak ediyorum:

- Peki bu kolunuzdaki Türk bayrağı nedir?

"Aldırma işte öylesine bir şey dedi. Ben yine ısrarla dedim ki:

- Fakat benim için bu bayrak çok önemli. Dikkatimi çekti. Çünkü bu benim milletimin bayrağı, benim bayrağım...

Bu söz üzerine gözlerini açtı. Derin derin yüzüme baktı ve mırıltı halinde sordu:

- Siz Türk müsünüz?
- Evet Türk'üm....

İhtiyar gözlerime bakarak tanıdık bir göz arıyor gibiydi. Anlatmaya başladı:

- Yıl 1915. Sen hatırlamasın o yılları. Çanakkale diye bir yer var Türkiye'de. Orada savaşmak üzere bütün Hristiyan devletlerden asker topluyorlardı. Ben Anzak'tım. Avustralya Anzaklarından...

İngilizler bizi toplayıp dediler ki: "Barbar Türkler Hristiyan dünyasını yakıp yıkacaklar. Bütün dünya o barbarlara karşı cephe açmış durumda; birlik olup üzerine gideceğiz. Bu savaş çok önemlidir." Biz de inandık sözlerine vaadetlerine... Savaşmak isteyenler arasına katıldık.

Avustralyalı Anzak ihtiyar anlatmaya devam ediyordu:

- Bizim beyinlerimizi yıkayan İngilizler, Türklere karşı topladığı askerlerin tamamını Çanakkale'ye sevk ediyorlarmış. Bizi gemilere doldurup Mısır'a getirdiler o zaman . Mısır'da şöyle böyle birkaç ay talim gördük. Atış talimi . Ondan sonra da bizi alıp Çanakkale'ye getirdiler.

Savaşın şiddetini ben ilk orada gördüm. Öyle ki denize düşen güllerle suları metrelerce yukarı fıskırtıyor, gökyüzünde havai fişekler, geceyi gündüze çeviriyordu zaman zaman... Her taaruzunda bizden de Türklerden de yüzlerce insan hayatının baharında can veriyordu. Fakat biz hepimiz Türklerdeki gayret ve cesareti uzaktan gördükçe şaşırıyorduk. Teknolojik yönden çok çok üstün olduğumuz gibi sayı bakımından da fazlaydık. Peki onlara bu cesaret ve kuvveti veren şey neydi? İlk başlarda zannediyordum ki İngilizlerin bize anlattığı gibi

Türkler barbarlıktan böyle saldırıyorlar. Meğer barbarlıktan değil, kalplerinde ki vatan sevgisinden kaynaklanıyormuş. Bunu nereden anladığımı söyleyeyim.

Biz karaya çıktık. Taarruz edemiyoruz. Bizi püskürtüyorlar. Tekrar taaruz ediyoruz. Bizi tekrar püskürtüyorlar. Tekrar taaruz ediyoruz. Derken böyle bir taarruzda başımdan yediğim bir dipçik darbesiyle kendimden geçmişim.

Meraktan ağzım açık yaşlı Avustralyalıyı dinliyorum. Savaşın dehşetli anılarını anlatırken hastalığına rağmen tir tir titremeye başlamıştı. Devam etti:

- Gözlerimi açtığımda kendimin yabancı insanların arasında gördüm. Nasıl korktuğumu anlatamam. Çünkü İngilizler bize Türkleri barbar, vahşi kimseler olarak tanıttı ya...

Ama dikkat ettim. Yaralarımı sarmışlar. Bana hiç de öfkeli bakmıyorlar. Kendime geldim iyice, bu defa çantalarında bulunan yiyeceklerden ikram ettiler bana. İyi biliyorum ki onların yiyecekleri çok çok azdı. Bu haldeyken bile kendileri yemeyip bana ikram ediyorlardı. Şoke oldum doğrusu. Dedim ki; kendi kendime:

- Bu adamlar isteseler şu anda beni öldürdüler. Ama öldürmüyorlar... Veyahut isteseler önceden öldürebilirlerdi. Halbuki beni cephenin gerisine götürdüler. Biz esirlere misafir gibi davranıyorlardı.

Bu duygularla "Yazıklar olsun bana" dedim. "Böyle asil insanlarla niye ben savaşıyorum ben. Niye savaşmaya gelmişim. Bu İngiliz milleti ne yalancıymış ne kadar Türk düşmanymış" diyerek pişman oldum. Ama bu pişmanlığım fayda etmiyor ki... Bu iyiliğe karşı ne yapsam düşündüm durdum günlerce.....

Nihayet bize serbest bıraktılar. Memleketime döndüm. İşte memlekette Türk milletini ömür boyu unutmamak için

koluma bu dövme Türk bayrağını yaptırdım. Bu bayrağın esrarı bu işte.

Benim gözlerim dolu dolu ihtiyara bakarken o devam etti:

- Talihin cilvesine bakın ki o zaman ölmek üzere iken yaralarım iyileştirerek, sıhhate kavuşmama çaba sarfeden Türkler idi. Şimdi de Amerika gibi bir yerde yıllar sonra yine iyileştirmeye çaba sarfeden bir Türk...

Ne garip değil mi? Avustralya 'dan Amerika'ya gelirken bir Türklerle karşılaşacağımı hiç tahmin etmezdim. Size minnettarım. Siz Türkler gerçekten çok merhametli insanlarsınız. Bizi hep kandırmışlar... Buna bütün kalbimle inanıyorum.

Peşinden nemli gözlerle "Bana adınızı söyler misiniz? Dedi. "Ömer" cevabını verdim. Gayet merakla tekrar sordu:

- Peki niçin Ömer ismin, vermişler sana ?
- Babam müslümanların ikinci halifesi isminden ilham alarak bana Ömer adını vermiş.
- Yahu senin adın müslüman adı mı ?

Ben "Evet, Müslüman adı" deyince yüzüme baktı baktı, birden doğrulmak istedi. Ban mani olmak istedim. Israr etti.

Ama niye ısrar ediyordu?

İhtiyarın ısrarına dayanamayıp yatakta oturmasına yardım ettim. Gözleri dolu soluydu. Yüzüme bakarak dedi ki:

- Senin adın güzelmiş. Benim adım şimdiye kadar Mr. Josef Miller idi. Şimdiden sonra "Anzaklı Ömer" olsun.
- Olsun

Peki doktor beni müslüman eder misin? Müslüman olmak zor mu ?

Şaşırdım. Nasıl da birdenbire Müslüman olmaya karar gelmişti. Meğer o yaşa gelinceye kadar içten içe hep düşünüyormuş da kimseyle konuşamadığı için, sormadığı için konuşamıyormuş..

- Tabii dedim müslüman olmak çok kolay.

Sonra kendisine imanın ve İslamın şartlarını anlatırdım. Kabul etti. Hem kelime-i şahadet getiriliyor, hem de çocuklar gibi ağlıyordu.

Yaşlılık bir yandan, hastalık bir yandan bir de yıllardan beri içinde kavuşmak isteyip de bilemediği için kavuşamadığı İslamiyet'e olan hasretin sona ermesi bir yandan bu yaşlı gönlü duygulanmıştı. ...Mırıldandı:

- Siz müslümanlar tesbih çekersiniz bana da bir tesbih bulsan da ben de yattığım yerden tesbih çekerek Allah'ımı ansam olur mu?

Bu sözden de anladım ki dedelerimiz savaş esnasında Hakk'ı zikretmeyi ihmal etmiyormuş. Neyse uzatmayayım hemen bir tesbih bulup kendisine getirdim.

Hasta yatağında tesbih çekiyor, biz de gerektiğinde tedavisiyle ilgileniyorduk. Fakat benim için o daha bir başkala-mıştı. Müslüman olmuştu.

Bir gün yanına gittiğimde samimi bir şekilde rica ettim.

- Beni yalnız bırakma olur mu?
- Ne gibi Ömer amca ?
- Ara sıra gel de bana İslamiyeti anlat! Sen çok güzel şeylerden bahsediyorsun. O sözleri duydukça kalbim ferahlıyor.

O günden sonra her gün yanına gittim. Bildiğim kadarıyla dinimizi anlattım. Fakat günden güne eriyip tükeniyordu.

ZEHİR

Kaç gün geçti tam hatırlamıyorum. hastanenin genel ho-parlöründen bir anons duydum. "Doktor Ömer! Lütfen 217 numaralı odaya gelin!"

Dedim ki içinden "Bizim Ömer amca galiba yolcu?" hemen yukarı çıktım. Odasına vardığımda gördüğüm manzara aynen şöyleydi:

Sağ elinde tesbih açık duran sol kolunun pazusunda döv-me Türk bayrağı, göğsünde iman ile, koskoca Anzaklı Ömer son anlarını yaşıyordu.

Hemen başucuna oturdum. Kendisine kelime-i şahadet söylettirdim. O şekilde kucağımda teslim-i ruh etti....

Bir Çanakkale gazisi görmüştüm. Yıllar sonra da olsa Müslüman Türk milletine olan sevgisi sayesinde kendisine iman nasip olmuştu.

"Ne yalan söyleyeyim, ağladım."

Uzun yıllar önce Anadolu köylerinin birinde Belkıs adlı bir kız evlenir ve aynı evde kocası ve kaynanası ile birlikte yaşamaya başlar. Lakin kısa bir süre sonra kayınvaldesi ile geçinilmenin çok zor olduğunu anlar. İkisindedir kişiliği tamamen farklıdır buda onların sık sık kavga edip tartışmalarına yol açar.

Bu, Türk geleneklerine göre hoş bir davranış değildir. Bu yüzden çevrenin oldukça tepkisini çeker. Birkaç ay sonra bitmez tükenmez gelin kaynana kavgalarından, ev annesi ile karısı arasında kalan eş için de cehennem haline gelmiştir.

Artık birşeyler yapmak gerektiğine inanan genç kız doğru babasının eski bir tanıdığı olan baharatçıya koşar ve derdini anlatır. Yaşlı, nur yüzlü bu adam ona bitkilerden yaptığı bir iksir hazırlar ve bunu üç ay boyunca her gün azar azar kaynanası için yaptığı yemeklerin içine koymasını söyler. Zehir az az verilecek, böylece onu gelininin öldürdüğü belli olmayacaktır. Yaşlı adam genç kıza kimsenin ve eşinin şüphelenmemesi için kaynanasına çok iyi davranmasını ona en güzel yemekleri yapmasını söyler.

Sevinç içinde eve dönen Belkıs yaşlı adamın dediklerini aynen uygular. Her gün en güzel yemekleri yapıyor. Kaynanasının tabağına azar azar zehiri damlatıyordu. Kimseler şüphelenmesin diyede ona çok iyi davranıyordu. Bir süre sonra kayınvaldeside çok değişmişti ve ona kendi kızı gibi davranıyordu. Evde artık barış ruzgarları esiyordu.

Genç kız kendisini ağır bir yük altında hissetti Yaptıklarından pişman bir vaziyette baharatçı dükkanının yolunu tuttu ve yaşlı adama şu ana kadar kaynanasına verdiği zehirleri onun

kanından temizleyecek bir iksir için yalvardı, Yaşlı kadının ölmesini artık istemiyordu.

Nur yüzlü İhtiyar, yaşlı gözlerle karşısında konuşup duran Belkıs'a baktı ve tebessüm ederek:

“Sevgili kızım dedi, sana verdiklerim sadece vitaminlerdi. Olsa olsa kayınvaldeni sadece daha da güçlendirdin hepsi bundan ibaret. Gerçek zehir ise senin beyninde olmalı. Sen ona iyi davrandıkça oda dağıldı ve yerini sevgiye bıraktı böylece siz gerçek bir ana kız oldunuz

“Kıssadan Hisse: Eski bir atasözü şöyle der; Gül veren elde gül kokusu kalır. Sevilen insan sevgisini insanlara veren insandır.

SEVGİ YÜKLEME PROGRAMI

Müşteri:

- Çok fazla teknik bilgim yok. **sevgi** yüklemek için ne yapmam gerekiyor?
- Yetkili:
- İlk olarak **kalbim** dosyasını açmanız lazım. Açtınız mı?

Müşteri:

- Evet açıldı. Ancak şu anda *geçmiş acılar.exe*, *düşük güven.exe*, *haset.exe*, ve *gücenme.exe* isimli programlar çalışıyor. Onlar çalışırken **SEVGİ** yükleyebilir miyim?

- Yetkili:

- Sorun değil. Yüklediğiniz anda **sevgi** otomatik olarak çalışır. *geçmiş acılar.exe*'yi silecektir. Gerçi bir süre geçici hafızada kalabilir ama artık diğer programları etkilemez.

Sevgi, er veya gec *düşük güven.exe*'yi silerek *yüksek güven.exe* isimli bir modul yükleyecektir. Ancak siz, *haset.exe* ve *gücenme.exe*'yi mutlaka kendiniz kapatmalısınız.

- Bu programlar **sevgi**'nin yüklenmesine engel olurlar. Onları kapatabilir misiniz lütfen?

- Müşteri:

- **Tamam** kapattım, **sevgi** otomatik olarak yüklenmeye başladı. Bu normal mi?

- Yetkili:

- Evet ama unutmayın ki bu sadece temel program. Üst sürümlerinin yüklenmesi için başka **kalp**'lerle bağlantı kurmanız gerekiyor.

- Müşteri:

- Haydaaa? Daha şimdiden hata mesajı verdi. Ne yapmam gerekiyor?

- Yetkili:

- Mesaj ne diyor?

- Müşteri:

- **Hata-412! Program iç sistemde çalışmıyor!** Bu ne demek?

- Yetkili:

- Endişelenmeyin, bu çok rastlanan bir sorun, çözümü de var. Hata mesajı, **SEVGİ** programının başka kalplerde çalışmaya hazır olduğunu ancak sizin kalbinizde çalışmadığını söylüyor. Biraz karmaşık bir programcılık dili oldu galiba?

- Sade bir dille söyle diyor:

- Programın başkalarını sevebilmesi için önce sizin kendi sisteminizi sevmeniz gerektiğini söylüyor.

- Müşteri:

- Peki ne yapmam gerekiyor?

- Yetkili:

- "**Kendini kabullenme**" içinde bulacağınız 0 **kendini affetme.doc, kendine güvenme.txt, değerbilme.txt ve iyilik.doc** isimli dosyaların üzerine tıklayıp hepsini **kalbim** dosyasına kopyalayın.

Müşteri:

- Tamam. Başka bir şey var mı?

- Yetkili:

- Şimdi çalışacaktır gerçi ama biz ilerisi için de bir tedbir alalım. **Sürekli Kendine Zulmet Ve Hayatını Zehiret.Exe** diye çok uzun isimli bir dosya vardır. Onu bütün sistemde tarayın ve gördüğünüz her dosyadan silin, sonra çöp kutunuzdan da tamamen kaybolduğundan emin olun!

- Müşteri:

- Yaptım. Hey harika? Neler oluyor? Kalp temiz dosyalarla doluyor. **Gülümseme.mpg** monitöre geldi. **sıcaklık.com, barış.exe ve memnuniyet.com** hepsi KALP'e yerleşiyor.

- Yetkili:

- Güzel demek ki **SEVGİ** yüklendi ve çalışıyor. Şu andan itibaren herşeyle başa çıkabilmeniz gerekiyor. Yalnız telefonu kapatmadan önce son bir noktaya dikkat çekmek istiyorum? Müşteri: Nedir?

- Yetkili: "**Sevgi programı ücretsizdir**"

SON DERS

Bir profesörün mezun edeceği talebelerine verdiği son ders:

Bilgisayar Mühendisi Arkadaş, İnşallah iyi bir donanımcı veya iyi bir yazılımcı veya iyi bir networkçü veya iyi bir sistem yöneticisi olacaksın. Yalnız şu mühim meseleleri sakın aklından çıkarma;

Bu kainatın öyle bir donanımcısı vardır ki, bütün mevcudâtı ve içinde yer yüzünü create etmiş, güneşi bir power source, ayı bir system clock yapmış. O power source'dur ki kesintiye uğramaz ve o system clocktur ki şaşmaz ve şaşırmaz, o donanımcının ilminin ve sanatının nihayetsizliğini gösterir.

Bu zât aynı zamanda öyle yüce bir programcıdır ki, şu muazzam dünya üzerinde çalışacak şekilde koca hayat programını yazmış, yüzbinlerce yıldan fazladır, error verdirmeden, crash ettirmeden çalıştırıyor.

Eğer onun ne kadar iyi bir programcı olduğunu da anlamak istersen, önce kendine bak. Gözünle göremediğin küçük bir hücrene bütün kodunu save etmiş ve yine o küçük hücrede execute ettiriyor. Madem ki DNA'nın bir program olduğu apaçıktır, ve bir program programcısız olamaz demek ki, senin programcılığın ancak o büyük zâtın programcılığına ancak bir ayna hükmündedir.

Yine senin bütün hücrelerinden oluşturduğu network'ün içinde hadsiz protokollerle o hücreleri konuşturduğu gibi, madem ki senin de diğer insanlarla türlü dillerde ve protokollerde konuşabilmen için gerekli donanımı yanına vermiştir, öylece de gördürüyor, konuşturuyor ve dinletiyor. Ve madem ki sen etrafındaki bütün cisimlerden haber alarsın diye ışık, ses gibi türlü medyayı hazırlamış kullanıyor, ve sen bunları keşfeder, kullanır fakat upgrade edemezsin, o halde öyle büyük bir network uzmanı zât vardır ki senin her türlü ihtiyacını bilir, ona göre teçhizatını verir. Senin networkçülüğün ancak onun, sonsuz ilminden sana verdiği bir küçük parça ve bir büyük nimettir.

Arkadaş, aldanma! Şu güzel dünya hayatı programı bir limited trial version'dur, görüyorsun ki elde ettiğin malı mülkü hiç bir surette save edemiyorsun. Öyle ise, bu kâinat yazılımını yazanı tanı. Hem hiç mümkün müdür ki bir programcı bu kadar güzel bir program yapsın ve yaptığı programda about kesimi koyup kendini tanıttırmasın. Öyle ise bu kainatın en büyük donanımcısı, programcısı, networkçüsü ve sistem yöneticisi olan zâtın her yere işlediği about kesimlerini gör, öğren, full versiyonunu kazanmak için çalış.

Unutma ki hiç bir hareketin atlanmadan çok dikkatli loglar tutuluyor. Bu loglar her şeye gücü yeten o sistem yöneticisi tarafından open edilip check edilecektir. Amann ha diccat!...

BORÇ

Oldukça yaşlı bir adam, kendisi gibi kamburalaşmış yere yanaşmış bir ağacın altında ağlıyordu. Biraz önce irikiyim bir genç yanına sokulmuş ve kendisinden içki parası istedikten sonra bir de tokat atmıştı. Yaşlı adamın yere yıkıldığını görenler, hemen yardımına koşup:

- Geçmiş olsun dede ,dediler. O serseri ne istedikten senden?

Adamcağız bir şey olmamış gibi toparlanmaya çalışırken:

- Eski bir borcum vardı, onu istedi, dedi. Yapması gerekeni yaptı sadece...

Çevresindekiler, ihtiyar adamı yerden kaldırdıktan sonra eline bastonunu tutuşturup aceleyle işlerine koşuştular. Herkes ayrıldığında, hadiseyi başından beri görmüş olan bir delikanlı onun koluna girerek:

- Fazla hırpalandınız, dedi. Ağacın gölgesinde biraz oturalım mı?

Yaşlı adam yorgun bakışlarını yukarıya yöneltip :

- Benim bu ağacın altında dinlenmeye hakkım yok yavrum dedi. Ölünceye kadar da olmayacak.

Delikanlı, söylenenden bir şey anlamamıştı. Meraklı gözlerle kendisine bakarken, onun tekrar hıçkırıklara boğulduğunu farkettiler.

Yaşlı adam, iniltiye benzeyen bir sesle:

- Elli yıl kadar önceydi, diye devam etti. Rahmetli babamı, sigara parası almak için bu ağacın altında azarlamıştım. Yani biraz önce evladımın beni dövdüğü yerde.

Delikanlı ne diyeceğini bilemedi ve şimdi biraz daha bitkin görünen ihtiyarın sakinleşmesini bekledikten sonra, onu arabayla evine bırakmayı teklif etti.

Adam, titrek adımlarla yoluna koyulurken:

- Evim oldukça uzaklarda yavrum. Ama ben yürüyerek gideceğim oraya. Babamın da onu azarladıktan sonra, üzüntüsünden yayan döndüğü gibi. Hem şehir dışındaki kabristana uğrayıp bir Yasin le öpeceğim ellerinden.....

Cüneyt Suavi

KÜÇÜK BİR TERSLİK

Adamın tersliği, yedi cihana yayılmıştı. Dünyayada da tersinden geldiği söylenirdi. Çocukluk yılları dahil, çorap ve ayakkabılarının ters olmadığı görülmemişti. Herkes düz yürürken o tersi tersine gider, herkesin ak dediğine o kara derdi. Yatakta bile ters yatıp ayaklarını yastığa koyar, eşeğine ters bindiği için Narettin Hocaya büyük hayranlık duyardı. Gittiği bütün okullardan tersyüz edildiğinde tersanede iş buldu ve kazandığı parayla bir İngiliz otomobili satın aldı.

Böylelikle direksiyonun ters tarafta olduğunu bahane edip soldan giderdi. İleri yaşlarda spora merak sardı ve attığı ters taklalarla isim yaptı.

Adam, esasında dindar bir ailenin çocuğuydu fakat sırf terslik olsun diye babasının yolundan gitmemiş ve "kal" dedikleri için evini terk etmişti.

Adam gerçek şöhretini, kelimeleri tersinden okumakla kazandı. Herangi bir kelime söylendiğinde, onu şıp diye tersine çevirir ve karşısındakini hayrete düşürürdü. Beş sene süren çalışmalar sonucunda becerebildiği bu işin "faydasız şeyler" olduğunu söyleyenlere inat olsun diye, 15 sene daha

çalışıp işi cümlelere döktü ve uzunluğuna bakmadan bütün cümleleri tersine çevirir hale geldi. Kendisiyle röportaj yapmak isteyen gazetecilerin teklifini, çektikleri fotoğrafların ters basılması şartıyla kabul ettiğinde şöhreti daha arttı ve televizyonda boy göstermeye başladı.

Adam, dünyaca meşhur olmak üzereyken hastalanıp yatağa düştü. Doktorlar kurtulma ümidinin olmadığını söylüyorlardı. Adamın, diğer insanların tersine olarak sağ tarafında bulunan kalbi feci halde tekliliyordu. Baş ucunda Kur'an okuyan amcası, son anlarında kulağına şahadet kelimesini fısılda-
dığında, adam büyük bir gayretle tekrar etmeye çalıştı. Fakat küçük bir terslik yapmış, yılların verdiği alışkanlıkla kelimeyi tersinden söylemişti.

Adam ölmüştü ve yatakta yine ters yatıyordu.

Cüneyt Suavi

KINALI ALİ VE DESTANI ÇANAKKALE ZAFERİ

Üsteğmen Faruk cepheye yeni gelen askerleri kontrol ediyor, bir taraftan da onlarla laflıyordu; "Nerelisin?" gibi sorular soruyordu. Bir ara saçının ortası sararmış bir çocuk görür.

Bunun üzerine merakla "Adın ne senin evladım?" der.

Çocuk "Ali" diye cevap verir. "Nerelisin?" der.

Ali, "Tokat, Zile'denim." diye cevaplar.

"Peki evladım bu kafanın hâli ne?" diye sorar.

Ali "Anam cepheye gelirken kına yaktı, komutanım!" der.

"Neden?" der komutan.

Ali "Bilmiyorum, komutanım." der.

"Peki, gidebilirsin Kınalı Ali" der komutan. O günden sonra herkes ona Kınalı Ali der.

Herkes kafasındaki kınayla dalga geçer. Kısa sürede cana yakın ve cesur tavırlarıyla tüm arkadaşlarının sevgisini kazanır. Bir gün ailesine mektup yazmak ister. Ali'nin okuma yazması da yoktur. Arkadaşlarından yardım ister ve hep beraber başlarlar yazmaya. Ali söyler, arkadaşları yazar:

"Sevgili anne babacığım, ellerinizden öperim. Ben burada çok iyiyim. Beni merak etmeyin." diye başlar. Kız kardeşini, kendinden bir küçük erkek kardeşini sorar. Köyündekilerin burnunda tüttüğünü yazdırır. Kendilerini merak etmemesini, kendileri var oldukça düşmanın bir adım bile ilerleyemeyeceğini yazdırır. Gururla mektubu bitirir neden sonra aklına gelir ve yazının sonuna anasına NOT düşer. Ali'nin kendisinden hemen sonra askere gelecek bir kardeşi daha vardır. "Anacığım, kafama kına yaktın burada komutanlarım ve arkadaşlarım benle hep dalga geçtiler. Sakın kardeşim Ahmet'e de yakma. Onunla da dalga geçmesinler." der, "Ellerinden öptüm" diye bitirir.

Aradan zaman geçer. İngilizler kesin netice almak için tüm güçleriyle Gelibolu'ya yüklenirler. Bu cepheyi savunan erlerimiz teker teker şehit düşmüşlerdir. Bunlara takviye olarak giden yedek kuvvetler de yeterli olmamış, onların sayıları da epey azalmıştır. Gelibolu düşmek üzeredir. Kınalı Ali'nin komutanı da olayı görüp yerinde duramıyordur. Kendisinin bölüğü henüz sıcak temasa hazır değildir. Onlar yeni gelmiştir. Onları insan bedeninin süngü ve mermilerle orak gibi biçildiği bu yere göndermemek için dua ediyordur. Komutanının bu düşünceli hâlini gören ve durumun vehametini bilen Kınalı Ali ve arkadaşları komutanlarına yalvar yakar oraya gitmek istediklerini söylerler.

Komutanları onları ölüme gönderdiğini bile bile çaresiz gönderir. Kınalı Ali'nin bölüğünden kimse sağ kalmaz, hepsi şehit olmuştur. Aradan zaman geçer. Kınalı Ali'nin ailesine yazdığı mektubun cevabı gelir. Komutanları buruk ve gözleri dolu dolu mektubu açıp okumaya karar verirler.

Babası anlatır Ali'nin:"Oğlum Ali, Nasılsın, iyi misin? Gözlerinden öperim. Selâm ederim." dedikten sonra "Öküzü sattık, paranın yarısını sana yarısını da cepheye gidecek kardeşine veriyoruz. Şimdi öküzün yerine tarlayı ben sürüyorum. Zaten artık zahireye de fazla ihtiyacımız olmadığı için yorulmuyorum da. Siz sakın bizi merak etmeyin. Bizi düşünmeyin." der. Köyü, akrabalarını anlatır ve mektubu bitirir. Altına da "Ali, ananın da sana diyeceği bir şey var!" diye ekler. Anası anlatır:

"Oğlum Ali,Yazmışsın ki "Kafamdaki kınayla dalga geçtiler, kardeşime de yakma" demişsin. Kardeşine de yaktım. Komutanlarına ve arkadaşlarına söyle senle dalga geçmesinler. **Bizde üç şeye kına yakarlar:**

1- Gelinlik kıza; gitsin ailesine, çocuklarına kurban olsun diye.

2- Kurbanlık koça; Allah'a kurban olsun diye.

3- Askere giden yiğitlerimize; vatana kurban olsun diye.....

Gözlerinden öper, selâm ederim. Allah'a emanet olun."

Mektubu okuyan Ali'nin komutanı ve diğerleri hıçkıra hıçkıra ağlamaktadırlar...

(Bu mektubun aslı Çanakkale müzesinde sergilenmektedir.)

YABAN KAZLARI

Dikkat ettiyseniz yaban kazları "V" şeklinde uçarlar. Bilim adamları kazların neden bu şekilde uçtuklarını araştırmışlar. araştırma sonucunda su verilere ulaşmışlar;

1-) "V" seklinde uçulduğunda, uçan her kus kanat çırpıtığında, arkasındaki kuş için onu kaldıran bir hava akımı sağlıyor-muş. Böylece "V" seklinde bir formasyonda uçan kaz grubu, birbirlerinin kanat çırpışları sonucu ortaya çıkan hava akımını kullanarak uçuş menzillerini yüzde yetmiş oranında uzatıyor-larmış. Yani tek başına gidebilecekleri maksimum yolu grup halinde neredeyse ikiye katlıyorlarmış.

Kıssadan Hisse: Belli bir hedefi olan ve buna ulaşmak için bir araya gelen insanlar, birbirlerinde hız ve haz alarak hedeflerine daha kolay ve çabuk erişirler.

2-) Bir kaz, "V" grubundan ayrıldığı anda uçmakta güçlük çekiyor. Çünkü diğer kuşların oluşturduğu hava akiminin dışında kalmış oluyor. Bunun sonucunda, genellikle gruba geri dönüyor ve yoluna grupla devam ediyor.

Kıssadan Hisse: Eğer kafamız bir kaz kadar çalışıyorsa; bizimle aynı yöne gidenlerle bilgi alışverişini ve işbirliğini sürekli kılınız.

3-) "V" grubunun başında giden kaz hiç bir hava akımından yararlanamıyor. Bu yüzden diğerlerine oranla daha çabuk yoruluyor. Bu durumda yorulunca en arkaya geçiyor ve bu defa hemen arkasındaki kaz lider konumuna geçiyor. Bu değişim sürekli yapılıyor; böylece her kaz grubun her noktasında yer almış ve aynı oranda yorulmuş oluyor.

Kıssadan Hisse: Yaptığınız her işi, yeri ve zamanı geldiğinde başkasına bırakmak gerekiyor.

4-) Uçuş hızı yavaşladığında gerideki kuşlar, daha hızlı gitmek üzere öndekileri bağırarak uyarıyorlar.

Kıssadan Hisse: İlerlemek ve yol almak için bazen başkalarının uyarılarına gereksinim duyarız. Bundan alınmamalıyız; tam aksine, böyle uyarıları sevinç ve takdirle karşılamalıyız.

5-) Gruptaki bir kus hastalanırsa veya bir avcı tarafından vurulup uçamayacak duruma gelirse; düşen kusa yardım etmek üzere gruptan iki kaz ayrılıyor ve korumak üzere hasta/yaralı kazın yanına gidiyor. Tekrar uçabilene (veya eğer ölürse, ölümüne kadar) onunla **beraber yaralı kuşu asla terk etmiyorlar. Daha sonra kendilerine başka bir kaz grubu buluyorlar.**

Hiçbir kaz grubu, kendilerine bu şekilde katılmak isteyen kazları reddetmiyor.

Kıssadan Hisse: Adam olmak sadece insanlara özgü değil....

YOLUMUZDAKİ ENGELLER

Eski zamanlarda bir kral, saraya gelen yolun üzerine kocaman bir kaya koydurmuş, kendisi de pencereye oturmuştu. Bakalım neler olacak diye başlamış beklemeye.

Ülkenin en zengin tüccarları, en güçlü kervancıları, saray görevlileri birer birer gelmişler, sabahtan öğlene kadar. Hepsi kayanın etrafından dolaşıp saraya girmişler. Pek çoğu kralı yüksek sesle eleştirmiş. Halkından bu kadar vergi alıyor, ama yolları temiz tutamıyordu.

Sonunda bir köylü çıkagelmiş. Saraya meyve ve sebze getiriyormuş. Sırtındaki küfeyi yere indirip iki eli ile kayaya sarılmış ve ıkına sıkına itmeye başlamış. Sonunda kan ter içinde kalmış ama, kayayı da yolun kenarına çekti. Tam küfesini yeniden sırtına almak üzereymiş ki, kayanın eski yerinde bir kesenin durduğunu görmüş. Açmış ki bir de ne görsün, kese altın doluydu. Bir de kralın notu varmış içinde.

"Bu altınlar kayayı yoldan çeken kişiye aittir" diyordu kral.

Köylü, bugün dahi pek çoğumuzun farkında olmadığı bir ders vermişti.

"Her engel, hayat şartlarımızı daha iyileştirecek bir fırsattır."

86400 SANİYE

Bankada bir hesap sahibi olduğunu düşün, hesabına her sabah 86.400 dolar para yatırılıyor, fakat bu paranın hepsini akşama kadar harcamak zorundasın, ertesi güne transfer edilemez. Parayı kullansan da kullanmasan da hesap her akşam sıfırlanıyor. Ne yaparsın? Tabii ki hepsini harcamaya çalışırsın; Hepimiz, Zaman adlı bu bankanın müşterileriyiz;

Her sabah 86.400 saniyeye sahip oluyoruz; yarına transfer edilemez, Her sabah hesabımız dolar, her akşam boşalır. Geri dönüş yok, saniyelerini şu anı yaşayarak harca, en iyisi bunlarla yatırım yap.

Mutluluk, sağlık ve başarı için. Zaman kaçıyor. Her gün için en iyisini yap.

Bir senenin değerini anlamak için sınıfta kalmış bir öğrenciye sor.

Bir ayın değerini anlamak için, 8 aylık bir bebek doğuran anneye sor.

Bir haftanın değerini anlamak için, haftalık dergi çıkaran bir çilekeşe,

Bir saatin değerini anlamak için, kavuşmayı bekleyen sevgililere sor.

Bir dakikanın değerini anlamak için, trenin kaçırın yolcuya sor.

Bir saniyenin değerini anlamak için, bir kazayı önleyemeyen sürücüye sor.

Bir saniyenin yüzde birinin değerini anlamak için olimpiyatlarda gümüş madalya kazanan koşucuya sor.

Her anını değerlendir, her dakikanı çok özel biriyle paylaş. Zamanına ortak edebileceğin kadar özel biriyle.

Unutma! Zaman hiç kimse için durmaz. Geçmiş zaman tarihtir. Gelecek zaman sırlar, mechullerle dolu.

Sadece şu an sana verilen gerçek bir armağandır.

Bu hafta dostluk haftası olsun. Arkadaşlar bulunmaz mücevherlerdir. Bizi üzerler, cesaretlendirirler ve zaman zaman avuturlar. Kalplerini bize açarlar. Arkadaşlarına, onları sevdiğini göster.

Arkadaşlık mesajını herkese gönder, cevap alırsan bütün hayatın için bir dostun bulunduğunu anlarsın.

Onlara ne kadar çok ihtiyacın olduğunu ve senin için ne kadar önemli olduklarını dikkatle denersen görürsün....

Ahmet Kabaklı'nın Türkiye Gazetesindeki köşesinden alınmıştır...

BALON

Küçük çocuk, baloncuyu büyülenmiş gibi takip ederken, şaşkınlığını gizleyemiyordu. Onu hayrete düşüren şey, "Bizim eve bile sığmaz" dediği o güzelim balonların adamı nasıl havaya kaldırmadığı idi.

Baloncu dinlenmek için durakladığında o da duruyor ve sonra yine takibe koyuluyordu. Bir ara adamın kendisine baktığını fark ederek ona doğru yaklaştı ve bütün cesaretini toplayarak:

- Baloncu amca, dedi. Biliyor musun benim hiç balonum olmadı. Adam çocuğu söyle bir süzdükten sonra:

- Paran var mı? diye sordu. sen onu söyle.

- Bayramda vardı, diye atıldı çocuk, önümüzdeki bayram yine olacak.

- Öyleyse bayramda gel, dedi adam. Acelem yok, ben beklerim.

Çocuk sessizce geri döndü. O ana kadar balonlardan ayırmadığı gözleri dolu dolu olmuş, yürümeye bile mecali kalmamıştı. Bir kaç adım attıktan sonra elinde olmadan tekrar onlara baktığında, gördüklerine inanamadı.

Balonlar, her nasılsa adamın elinden kurtulmuş ve yol kenarındaki büyük bir akasya ağacının dallarına takılmıştı. Çocuk, olup bitenleri büyük bir merakla takip ederken, baloncu ona doğru dönerek:

- Küçük, diye seslendi. Balonları ağaçtan kurtarırsan birini sana veririm. Yapılan teklif, yavrucağın aklını başından almıştı. Koşarak ağacın altına doğru yöneldi ve ayakkabılarını aceleyle fırlatıp tırmanmaya başladı. Hedefine adım adım yaklaşıırken duyduğu heyecan, bacaklarını kanatan akasya dikenlerinin acısını hissettirmiyordu. Sincap çevikliğiyle balonlara ulaştığında bir müddet onları seyretti ve dallara dolanan ipi çözerek baloncuya sarkıttı. Ancak balonlardan birisi iyice sıkıştığandan diğerlerinden ayrılmış ve ağaçta kalmıştı. Çocuk onu kurtarmaya kalkışsa, dikenlerden patlayacağını çok iyi biliyordu. İster istemez balonu yerinde bırakıp aşağıya indi ve adama dönerek:

- Birini bana verecektiniz, dedi. Hangisi o?

Adam elini tersiyle burnunu sildikten sonra:

- Seninki ağaçta kaldı evlat, dedi. İstersen çık al.

Çocuk bu sefer ayakta bile duramadı. Kaldırım kenarına oturup baloncunun uzaklaşmasını bekledikten sonra, dallar arasında parlayan balona uzun uzun bakarak:

"Olsun", diye mırıldandı. "Olsun." Ağacın üzerinde kalsa da, bir balonum var ya artık..

DEĞERİNİZİ BİLİN

İyi bilinen bir konuşmacı, seminerine 50 dolarlık bir banknotu göstererek başladı. 200 kişiyi bulan dinleyicilere, bu parayı kim ister diye sordu ve eller kalkmaya başladı. Ve konuşmacı "bu parayı sizlerden birine vereceğim fakat öncelikle bazı şeyler yapacağım" dedi. Parayı önce buruşturdu ve dinleyicilere "hala bu parayı isteyen var mı?" diye sordu, eller yine havadaydı. Bu sefer, konuşmacı "peki bu paraya şunları yaparsam?" dedi ve 50 doları yere attı onun üstüne bastı, ezdi, pisletti ve para şimdi pis ve buruşuktu, fakat eller yine havadaydı ve o parayı herkes istiyordu.

Konuşmacı şöyle dedi:

"Arkadaşlarım burada çok önemli bir şey öğrendiniz, burada paraya ne yaptıysam hiç önemli değil onu yine de istiyorsunuz, çünkü benim ona yaptığım şeyler onun değerini düşürmedi, o hala 50 dolar. Hayatımızda çoğu kez verdiğimiz kararlar veya hayat şartları nedeniyle hırpalanır, canımız acılır, yerden yere vuruluruz, kendimizi kötü hissederez, fakat ne olduğu veya ne olacağı önemli değil, hiç bir zaman değerimizi kaybetmeyiz, temiz ya da pis, hırpalanmış ya da kırılmış, bunların hiçbirisi önemli değildir. Seni sevenler senin ne kadar değerli olduğunu her zaman bileceklerdir".

DOĞRU ZAMAN

Amerikalı bir zengin işadamı, bir iş seyahati sırasında küçük bir Meksika koyu kasabasına uğrar. Limanda gezerken, ağzına kadar balık dolu küçük bir teknenin içinde oturan bir balıkçı dikkatini çeker. Merakla yanına yaklaşır ve sorar,

"Merhaba, bu balıkları yakalamak ne kadar zamanını aldı?"

Balıkçı, tümünü bir-iki saate yakaladığını söyler. Yabancı adam bu kez, niçin daha uzun süre kalıp daha fazla balık yakalamadığını sorar. Balıkçı, ailesinin geçimi için bu kadarının yettiğini söyler.

Amerikalı işadamı merakla balıkçıya kalan zamanını nasıl geçirdiğini sorar. Balıkçı anlatır,

"Geç vakit yatarım, sabah birazcık balık yakalarım. Sonra çocuklarımla oynarım, öğleyin de karım Maria ile biraz siesta yaparım. Akşamları, amigolarla beraber gitar çalıp beraber eğleniriz. Dolu ve meşgul bir yaşıyorum efendim"

Amerikalı gerinerek, "Benim Harvard'dan masterım var ve sana yardım edebilirim. Balık tutmak için daha çok zaman ayırmalı ve daha büyük bir tekne ile çalışmalısın. Bu tekneden elde edeceğin gelirle daha büyük tekneler alırsın. Kısa surede bir balıkçı filosuna sahip olursun. Böylelikle, yakaladığın balıkları aracılara değil doğrudan doğruya işleme tesislerine satarsın. Hatta kendi balık fabrikanı bile kurabilirsin. Balıkçılık sektöründe bir numara olursun"

Ve Amerikalı devam eder, "Tabii bunları yapman için öncelikle bu küçük balıkçı kasabasını terk edip Mexico City'ye, daha sonra Los Angeles'e ve en sonunda holdingini genişletebileceğin New York'a yerleşsin"

Balıkçı düşünceli vaziyette sorar, "Peki bayım, bu anlatıklarınız ne kadar zaman alır?" Amerikalı cevaplar, "15-20 yıl kadar"

"Peki bundan sonra efendim?" diye sorar balıkçı...

Amerikalı güler, "Simdi anlatacağım en iyi tarafı! Zamanı geldiğinde, şirketini halka açarsın ve şirketinin hisselerini iyi paraya satarsın! Kısa zamanda zengin olup milyonlar kazanırsın!"

"Milyonlar?" der.

Meksikalı, "Eee...sonra bayım?"

Amerikalı, "Ondan sonra emekli olursun. Geç vakitlerde yatabileceğin küçük bir balıkçı kasabasına yerleşirsin, istersen zevk için biraz balık tutarsın, çocuklarınla oynayacak, karınla siesta yapacak zamanın olur, akşamları da arkadaşlarınla gitar çalar eğlenirsin. Nasıl, mükemmel değil mi?"

- Çok güzel de ben şu an başka ne yapıyorum ki!

SİYAH DUVAR

Aynı kalp rahatsızlığıyla aynı kaderi paylasan iki yaşlı adam aynı odayı da paylaşıyorlardı. Tek fark biri cam kenarında diğeri ise duvar dibinde yatıyordu. Cam kenarındaki yaşlı adam her gün camdan bakarak arkadaşına dışarısını anlatırdı.

"Bugün deniz sakın, yine de hafif rüzgar var sanırım çünkü uzaktaki teknenin yelkenleri rüzgarla doluyor. Park bu sabah sakın, iki salıncak dolu iki salıncak bos, dünkü sevgililer yine geldi, aynı yere oturup konuşmaya başladılar, elele tutuştular, ne kadar da yaklaşıyorlar birbirlerine. Erguvan ağaçları ne kadar güzel açmış her yer mor bir renk almış, erik ağaçları da beyaz çiçekleriyle onlara eşlik ediyor. Denizin üzerindeki martılar bugünkü yemeklerini arıyorlar, ne güzel de dalıyorlar suya"

Günler böyle geçip gidiyordu ta ki cam kenarındaki yaşlı adam kalp krizi geçirene kadar, iste o anda duvar kenarındaki adam düğmeye bassa kurtaracaktı arkadaşını ama şeytana uydu, bunca zamandır sadece dinleyebiliyordu, artık görebilirdi de, iste bunun için düğmeye basmadı ve hemşireyi çağırmadı. Aynı kaderi paylaştığı kişiyi ölüme gönderdi, ama o bunun haklı bir savunma olduğunu düşünüyordu.

Ertesi gün hastabakıcılar ölen yaşlı adamın yerine kendisini koymaya gelmişlerdi. Hemen yatağının yerini değiştirdiler, işte o günlerdir bakmak istediği manzarayı nihayet görecekti.

Başını kaldırdı ve pencereden baktı

"Simsiyah bir duvar"

ANTİKACI

Genç adam, antika merakı sebebiyle Anadolu'nun en ücra köşelerini dolaşıyor ve gözüne kestirdiği malları yok pahasına satın alarak yolunu buluyordu.

Kış kıyameti demedensürdüğü seyahatler sırasında başına gelmeyen kalmamış gibiydi. Fakat, bu seferki hepsinden farklı görünüyordu. Yolları kapatan kar yüzünden arabasını terk etmiş ve yoğun tipi altında donmak üzereyken, bir ihtiyaç tarafından bulunup onun kulübesine davet edilmişti. Yaşlı adam, antikacının yürümesine yardım ederken:

- Günlerdir hasta olduğumdan, odun kesmek için ilk defa dışarıya çıktım, dedi. Meğer seni bulmak için iyileşmişim.

Diz boyuna varan karla boğuşup kulübeye geldiklerin de, antikacının beyaz göre göre donuklaşan gözleri faltaşı gibi açıldı. Odanın orta yerindeki kuzinenin etrafını saran üç-dört iskemle, onun şimdiye kadar gördüğü en güzel antikalar olma-lydı. Saatlerdir kar içinde kalan vücudu bir anda ısınmış, buz-ları bir türlü çözülmeyen patlıcan moru suratını ateşler kapla-mıştı. Yaşlı adam, misafirini yatırmak için acele ediyordu. Ona birkaç lokma ikram edip sedirdeki yatağını hazırlarken:

- Bugün soba yakamadım evladım, dedi. Ama bu yorgan-lar seni ısıtacaktır.

Ev sahibi, yıllar önce vefat eden eşiyle paylaştıkları oda-ya geçerken, antikacı da tiftikten örülen battaniyelerin arasına gömüldü. Ancak bütün yorgunluğuna rağmen bir türlü uyu-yamıyordu. Ertesi gün gitmeden önce ne yapıp yapıp o iskem-leleri almalı, bunun için de iyi bir senaryo uydurmalıydı. Mesela, hayatını kurtarmasına karşılık ihtiyara birkaç koltuk satın alabilir ve eskimiş olduğu bahanesiyle dışarıya çıkarttığı iskemleleri, çaktırmadan minibüsün arkasına atabilirdi. Hatta

onları kaptığı gibi kaçmak bile mümkündü. Yürümeye dahi mecali olmayan ihtiyaç, sanki onun peşinden koşacak mıydı? Genç adam, kafasındaki fikirleri olgunlaştırmaya çalışırken dalıp dalıp gidiyor ve rüzgarın sesiyle uyandığı zamanlar, kal-dığı yerden devam ediyordu. Bu arada yaşlı adamın sabah namazına kalktığını farketmiş, hatta hayal meyal olsa bile odun parçaladığını duymuştu. Gözlerini açtığında, onun kuzi-ne üzerinde yemek pişirdiğini gördü ve etrafına bakınırken, birden iskemleleri hatırladı. Hafifçe doğrulup çevresine baktı:

Aman Allahım..!

Antikalardan hiçbirisi ortada yoktu. İhtiyar kurt, herhalde planını hissetmiş ve belki de uykudaki konuşmasını duyarak onları emin bir yere kaldırmıştı. Sakin görünmeye çalışarak:

- İliğim kemiğim ısınmış, dedi. Çorbanız da güzel koktu doğrusu. Ama akşamki iskemleleri göremiyorum.

Yaşlı adam, odanın köşesine yığıldığı iskemle parçaların-dan birini daha sobaya atarken:

- İskemle dediğin, dünya malı be evladım, dedi. Biz misa-firimizi üşütür müyüz?

HAYAT

Güngörmüş yaşlı bir usta, çırağının sürekli her şeyden şikayet etmesinden bıkmıştı. Bir gün çırağını tuz almaya gönderdi. Hayatındaki her şeyden mutsuz olan ıracak döndüğünde, yaşlı usta ona, bir avuç tuzu, bir bardak suya atıp içmesini söyledi. ıracak, yaşlı adamın söylediğini yaptı ama içer içmez ağzındakileri tükürmeye başladı. "Tadı nasıl?" diye soran yaşlı adama öfkeyle "acı" diye cevap verdi. Usta tebessüm ederek, çırağını kolundan tuttu ve dışarı çıkardı. Az ilerdeki gölün kıyısına götürdü ve çırağına bu kez de bir avuç tuzu göle atıp, gölden su içmesini söyledi. Söyleneni yapan ıracak, ağzının kenarlarından akan suyu koluyla silerken aynı soruyu sordu:

- Tadı nasıl?
- Ferahlatıcı diye cevap verdi genç ıracak.
- Tuzun tadını aldın mı?" diye sordu yaşlı adam,
- Hayır" diye cevapladı ırağı.

Bunun üzerine yaşlı adam, suyun yanına diz çökmüş olan çırağının yanına oturdu ve şöyle dedi:

- Yaşamdaki ıstıraplar tuz gibidir, ne azdır, ne de çok. İstırabın miktarı hep aynıdır. Ancak bu ıstırabın acılığı, neyin içine konulduğuna bağlıdır. İstırabın olduğunda yapman gereken tek şey, ıstırap veren şeyle ilgili hislerini genişletmektir. Onun için sen de artık bardak olmayı bırak, göl olmaya çalış.

DENEYİM

60'lık ünlü ressam, bir lokantaya girer. Gerçi cebinde parası yoktur ama aldırılmaz. Lokantacıya yapacağı portresine karşılık yemek yemek istediğini söyler.

Güzelce karnını doyurur. Sonra bir çırpıda lokantacının portresini çizerek masaya bırakır. Kalkarken adam gelir, resme bakar, beğenir. "Güzel ama" der lokantacı "Bir dakikada yaptınız bunu, oysa bir saattir yiyorsunuz". Ressam "Bir dakika değil, 60 yıl ve bir dakika" diye karşılık verir.

HEP KENDİ ELİMİZDEN

(Başınıza gelen herhangi bir kötölük, kendi ellerinizin yaptıkları yüzündendir)

Portekiz'de 27 yaşındaki Sophie Lagoa ismindeki bir kadın sürücü, sarhoş bir vaziyette araba kullandığı gerekçesiyle trafik polisleri tarafından yakalanarak mahkemeye sevk edilir.

Kadın, oldukça ağır olan bu trafik cezasından kurtulabilmek için sahasında çok iyi bir avukat olan Eduardo Borja ile anlaşır. Avukat, bütün meslekî marifetlerini kullanarak bayan Sophie'yı ceza almaktan kurtarır.

Başına gelen musibetten ders alıp uslanmayan Sophie Lagoa, beraatini kutlamak için bir bara gidip sarhoş oluncaya kadar içer. Daha sonra da yine sarhoş vaziyette direksiyonun başına geçer.

Ve o sarhoş kafayla yolda giderken bir vatandaşa çarparak onu yirmi metre kadar arabasıyla sürükler. Perişan vaziyette hastaneye kaldırılan adam bütün müdahalelere rağmen kurtarılamayarak ölür.

Bayan Sophie Lagoa, hapishanenin yolunu tuttuktan günler sonra, arabasıyla çarparak ölümüne sebep olduğu adamın, kendisini sarhoş araba kullandığı gerekçesiyle ceza almaktan kurtaran avukat Eduardo Borja olduğunu öğrenecektir.

ANLAŞMANIN SIRRI

“İnsanların Ne Konuştuğu Değil Ne Anladığı Önemlidir”

Birkaç yüzyıl önce Papa bütün Yahudilerin Roma’yı terk etmeleri gerektiğine karar verir. Doğal olarak Yahudi toplumundan büyük bir tepki gelir. Bunun üzerine, Papa ile Yahudi toplumundan önde gelen birisiyle karşılıklı dini bir müzakere yapmalarını önerir. Yahudiler kazanırsa kalacaklar, Papa kazanırsa gidecekler. Yahudiler çaresiz kabul eder ve temsilci olarak Moiz’i seçerler. Ancak Moiz’in Papa ile aynı dili konuşmaması nedeniyle müzakere de konuşmak yerine sadece işaret dilinin kullanılmasını teklif ederler. Papa kabul eder. Müzakere günü geldiğinde iki taraf karşılıklı yerlerini alırlar ve karşılıklı olarak bir süre bakıştıktan sonra Papa elini kaldırarak 3 parmağını gösterir. Buna karşılık Moiz tek parmağını kaldırır. Papa parmaklarını sallayarak başının etrafında çevirir. Moiz ise parmağıyla yeri işaret ederek oturduğu yeri gösterir. Papa yanındaki çantadan bir parça ekmek ve şarap çıkartınca Moiz de bir elma çıkartır. Bunun üzerine Papa ayağa kalkarak :“Ben pes ediyorum, Yahudiler kalabilirler”der. Müzakere sonrasında Papa’nın etrafına toplanan kardinaller Papa’ya ne olduğunu sorduklarında Papa;“Ben önce 3 parmağımı gösterip Kutsal Üçlüyü işaret ettim. Buna karşılık o bana tek parmağını gösterip her iki dinin de tek tanrıyı tanıdığını söyledi. Ben parmaklarımı sallayıp başımın etrafında çevirerek Tanrının bizim etra-

fımızda olduğunun gösterdiğimde o da oturduğu yeri işaret ederek Tanrının onların durduğu yerde de olduğunu işaret etti. Ben kutsal ekmek ve şarap çıkartıp Tanrının bizim günahlarımızı bağışladığının göstermek istediğim zaman da hemen bir elma çıkartıp bana ilk günahı hatırlattı. Herifin her şeye bir cevabı var. Ne yapabiliyordum ki? Aynı sırada Yahudi cemaati de Moiz’in etrafını sarmış ona nasıl başardığını soruyorlardı. Moiz: Önce bana 3 parmağını gösterip 3 gün içinde burayı terk etmemizi istedi. Ben de ona bir tekimizin bile ayrılamayacağımızı söyledim. Sonra bütün şehrin Yahudilerden temizleneceğini söyledi. Ben de, hiçbir yere gitmeyip olduğumuz yerde kalacağımızı söyledim. Sonra ne oldu? diye kalabalık heyecanla sormuş. Valla, sonrasını ben de pek anlamadım. Adam biraz hiddetlendi ve öğle yemeğini çıkarttı. Bunun üzerine ben de benimkini çıkarttım. Hepsi bu!

İnsanların ne konuştuğu değil ne anladığı önemlidir. Ya seni anlayan biri ile konuş ya da anlaşılılmıyorsan sus ki, konuştuğun kişiye bir de kendini anlatmak zorunda kalmayasın!

ANAN YAHŞİ, BABAN YAHŞİ

Geçenlerde, bizim akıl doktorunu ziyarete gittim. Laf arasında:

- Sana bir saçma söyleyeyim! dedi. Delinin biri öbürüne sormuş : “Neden anafor varda babaför yok?

Eve geldim. Aklımda hep anaforla babaför ve babafingo ile anafingo!... Bir de delilik bulaşıcı hastalıklarda değildir, derler. İnanmayın! İnsanın başına bir saçma musallat olmasın, bal gibi saçmalamaya başlıyor. Zaten delirmek kolay, ama saçma bulmak zormuş. Hamdolsun ben onun zorluğuna da çekmedim. Önce nelerin anası var da babası yok, onu düşünmeye başladım.

- Anadolu var. Babadolu yok.
- Anneanne var. Babababa yok.
- Anavatan var. Babavatan yok.
- Anayurt var. Babayurt yok.
- Anadili var. Babadili yok.

Hadi, buna elbette olmaz diyeceksiniz. Ana caddeye ne buyrulur? Ana cadde var da baba cadde yok!... Ana yasa var, baba yasa yok.

- Anam ağladı deriz de, babam ağladı demeyiz. Çocuklarının yumurtalarını iç eden açık göz anne bile:

- Anneniz taş yesin! demiş te, babanız taş yesin dememiş. Meğer dünya “ana”lar dünyasıymış!... Bu ne saltanat?

Faize yatırılan paraya bile ana para diyorlar. “Anasından doğduğuna pişman”!, “Anasından emdiği süt burnundan geldi!” Görüyor musunuz. Hep ana, hep ana!...

Zaten haksızlık bu kadarla da bitmiyor. Masallarda bile “dev anası” var, fakat “dev babası” yoktur. Hristiyanların bile

“Meryem Anası” var, “Meryem babası” yok. Düşündükçe insan çileden çıkıyor! Eeee...h!... Bu doktor bana zorla keçileri kaçtıracak!... Kimin anası var, babası yok; onunla mı uğraşacağım? Bir soğuk duş yapıp, biraz zihnimi toparladım. Aklımdan “ana” ları atmaya çalıştım. Gel gelelim bu kez de “baba” lar hücumu geçti:

- Babaeski var. Anaeski yok.
- Babacan var. Anacan yok.
- Babayiğit var. Anayiğit yok. Vapur iskelelerinin babası var, anası yok. Bunlar aklıma geldikçe ferahladım. “Ana”lardan öğ alıyordum.

Kızan araplara “babası tuttu!” derler ama, “anası tuttu” demezler.

Baba hindi kabarıp ama, ana hindi kabarmaz.

Artık “ana”lara karşı epeyce bir zafer kazanmıştım. Şu doktora da bakın, selam veriyor!...

- Vay anam babam!... Nasılsın doktorcuğum?
- İyiyim. Sen nasılsın?... Ne var, ne oldu gene?
- “Öp babanın elini!... “Ne olduğunu ne bileyim ben?
- Hiç!... dedim. Ana baba sorunu!...
- Ne olmuş ana, babaya?
- Kimin anası var, babası yok; kiminde babası var, anası yok.

Doktor çok tuhaf bir adam. Benim acılarımı anlamamış gibi güldü

- Aldırma! dedi. Senin anan da var, baban da var... “Anasız, babasız değilsin. Anan baban olmasa da sana bir “analık”, birde “babalık” bulurduk.

- Öyle! dedim. “anaç” da var, “babaç” da var!...
- Tabii!...

- Hava ana var, ama Adem baba da var!
- Elbette!...
- Ana, baba hakkı her şeyden üstündür!...
- Hay hay!...

Uzatmayalım, bütün ev halkı doktorla ağız birliği edip:

- Rahatsızsın, biraz dinlenmen gerek! Diye tutturdular.

Önce kabul etmedim.

- Gitmem, ben deli değilim, tımarhaneye gitmem!... diye bar bar bağırdım. Ama çok yalvardılar. "Anan yahşi, baban yahşi" diye zorla kandırdılar.

Geldik işte.

BAYAN MAYMUN

Tel kafesinin içinde ondan fazla maymun vardı. Tünek sopaları üzerinde trapez cambazları gibi numaralar yapıyorlardı. Yalnız içlerinden bir tanesi, Rodin'in "Düşünen Adam" heykeli pozunda, hiç kımıldamadan düşünüyordu. "Tıpkı insan gibi" diye içimden geçirdim, tıpkı insan. Bu şempanzeden büyükçe, çeşidini bilmediğim bir maymundu. Karşılıklı uzun uzun baktık:

- Biraz bakar mısınız?

Kafesin önünden ayrılırken bir çağrılışla başımı geri çevirdim:

— Size söylüyorum bayım. Bir dakika beni dinler misiniz? Deminden beri düşünen maymun, şimdi de konuşuyordu.

- Siz mi konuşuyorsunuz?

— Aman yavaş, maymun terbiyecisi görmesin, beni konuşturamaz.

- Ama siz insan gibi konuşuyorsunuz.

- Tabii... Çünkü ben insanım.

- Nasıl? İnsan mısınız? Öyleyse o kafeste işiniz ne?

— Kafese giren insan yalnız ben değilim ya... Kimisi evlenir kafese girer, kimisi barem kafesine girer. Siz hiç kafese girmediniz mi?

— Sen bana bakma. Ben hem yazarım, hem de mizahçıyım. Böyle olunca arasına "Aslan kafeste gerek" diye beni içeri alırlar.

- Bay mizah yazarı, sizden bir ricam var.

- Buyurun bay maymun...

- Ben bay değilim, bayanım...

- Sizi dinliyorum bayan maymun.

- Maymun değilim diyorum size, ben insanım...

- Burada ne işiniz var, anlamıyorum ki...

— Ben de size onu anlatacağım. Ben sinemaya çok meraklıyım. Bir zamanlar Greta Garbo'ya hayrandım. Onun gibi esrarengiz bir yaşayışa başladım. Saçlarımı Greta Garbo gibi omuzlarımın üzerine dağınık bıraktım. Beni o zaman görme-lyediniz. Sonra Mariene Dietrich beni çekti. Kaşlarımı cımbızla aldım, kendimi ona benzettim. Suratıma Marlene Dietrich gibi uçuk verem sarısı pudra sürdüm. Tıpkı onun gibi avurtlarımı içeri çektim. Sonradan Zarah Leander ortaya çıktı. Ben de onu taklide başladım. Onun gibi tuvalet yapar, sesimi onun gibi boğuklaştırarak şarkı söyledim.

- Bayan, rica ederim, siz neden buraya geldiniz?

— Ben de size işte onu anlatıyorum. Z. Leander'den sonra benim için ideal Clara Bow'du. Saçlarımı koyu siyaha boyadım. Tombullaştım. Şen, şuh bir kadın oldum. Ama Jean

Harlow'u gördükten sonra, artık benim için model bu açık sarı saçlı yıldız olmuştu. Saçlarımı platin sarıya boyadım. Belimi inceltmek için korseler taktım. Kaşlarımı incecik yaptım. Ne yazık ki, Jean Harlow uçak kazasında ölünce, benim modelim de Veronica Lake olmuştu. Tıpkı Veronica gibi, saçlarım bir gözümü örtüyordu. Dudaklarımı onun gibi iri, dolgun, kıpkırmızı boyuyordum.

— Rica ederim bayan, benden istediğiniz nedir?

— Beni beş dakika dinlerseniz ne istediğimi öğrenirsiniz. Veronica'nın modası çabuk geçti. Elizabeth Taylor parladı. Ben de onun gibi boyanmaya başladım. Onun gibi kaşlarımı püskül püskül yaptım. Gören bana "Yerli Elizabeth" diyordu. Ama Rita Hayworth, Ağa Han'la evlenince, saçlarımı kızıla boyadım. Yüzüme mahsustan onun gibi çiller yaptım. Sonradan Marilyn Monroe'nun süksesi artınca, ben de yüzümün ve vücudumun şeklini değiştirip Marilyn'e benzedim. Kim görse "Bizim Marilyn Monroe" diyorlardı.

— Affedersiniz acele işim var, bana müsaade.

— Şimdi bitiyor hikâyem. Bir iyilik yapmak istemez misiniz?

— Lütfen çabuk anlatın.

— Audrey Hepburn ortaya çıkınca siz beni görmeliydiniz. Erkek gibi kısa saçlarımdan tutun da, herşeyim Audrey oldu. Ama Gina Lollobrigida her şeyi değiştirdi.

— Anladım. Gina'ya benzediniz. Sonra Sophia Loren'i taklit ettiniz.

— Evet, nasıl bildiniz? Dediğiniz gibi... En son kendimi Grace Kelly'ye benzetmiştim. Onun gibi ağır şapkalar giyiyor, onun gibi boyanıyordum. Yakalanıncaya kadar hayatım böyle geçti.

— Ne dediniz, yakalanıncaya kadar mı?

— Evet. Bir gün sokakta gidiyordum. Beni yakalayıp buraya getirdiler. "Yapmayın, ben insanım!" diye bar bar bağırdım, dinletemedim.

— Mahkemeye müracaat etseydiniz.

— Ettim. Beni bilirkişiye gönderdiler. Bilirkişiler de maymun olduğuma dair rapor verdiler. Şimdi sizden ricam şu: En son meşhur olan sinema yıldızı kimdir, söyler misiniz? Nasıl giyiniyor, nasıl boyanıyor, saçları nasıl? Pozları, konuşması nasıl?

Bu sırada hayvan terbiyecisi geldi. Benimle konuşan maymuna:

— Yine mi, yine mi? diye bağırdı, hala mı maymun olmadığınızı ona buna söyleyip duruyorsun?

Elindeki sopa ile zavallı hayvanı dövmeye başladı. Hayvan terbiyecisinin elinden tuttum.

— Senin yaptığın, insan haklarına aykırıdır, dedim, bir insanı nasıl olur da döversin?

Hayvan terbiyecisi:

— Bayım, dedi, siz bu maymunun sözlerine inandınız mı? Rica ederim, şu surata bakın! Kaşına, gözüne bakın. Maymundan kalır yeri var mı? Bunda hiç insan suratı var mı? Bunun insanlıkla bir ilgisi kalmış mı?

Kafesteki kadına dikkatle baktım. Gerçekten hayvan terbiyecisi doğru söylüyordu.

— Evet, dedim, bir maymun...

— Tabii maymun... Bütün profesörler, doktorlar, veterinerler muayene etti, onun maymun olduğuna rapor verdiler. Ben uzaklaşırken, bayan maymun:

— Ah, ne olur, şimdi hangi yıldızın süksesi var söylese-nize?.. Diye yalvarıyordu.

NASIL BAKARSAN ÖYLE GÖRÜRSÜN

Fransa'da, ağır işçilerin işleri hakkında ne düşündüklerini incelemek üzere araştırmayı yürüten bir görevli, bir inşaat alanına gönderilir. Görevli, ilk işçiye yaklaşır ve sorar:

"Ne yapıyorsun?"

"Nesin sen, kör mü?" diye öfkeyle bağırır işçi.

"Bu parçalanması imkânsız kayaları ilkel aletlerle kırıyor ve patronun emrettiği gibi bir araya yığıyorum. Cehennem sıcaklığında kan ter içinde kalıyorum. Bu çok ağır bir iş, ölümden beter."

Görevli hızla oradan uzaklaşır ve çekinerek ikinci işçiye yaklaşır. Aynı soruyu sorar:

"Ne yapıyorsun?" İşçi cevap verir:

"Kayaları mimari plana uygun şekilde yerleştirilebilme-leri için, kullanılabilir şekle getirmeye çalışıyorum. Bu ağır ve bazen de monoton bir iş, ama karım ve çocuklarım için para gerekli sonuçta bir işim var. Daha kötü de olabilirdi."

Biraz cesaretlenen görevli üçüncü işçiye doğru ilerler.

"Ya sen ne yapıyorsun?" diye sorar.

"Görmüyor musun?" der işçi kollarını gökyüzüne kaldırarak. "Bir cami yapıyorum."

Bu hikâyenin enteresan tarafı her üç işçinin de aynı işi yapıyor olmaları. Görmeyi seçtiğiniz yol sizin tutumunuza bağlıdır. Bugün hava biraz bulutlu mu yoksa biraz güneşli mi? Güllerin dikenini mi vardır, dikenli dalların gülleri mi? Bardağın yarısı boş mudur, yarısı dolu mu? Yoksa bardak olması gerekenin iki katı büyüklükte midir?

Seçim size ait....

DOĞUMDAN SONRA HAYAT VARMI?

Anne rahmine düşen ikiz kardeşler önceleri her şeyden habersizmiş. Haftalar birbirini izledikçe onlar da gelişmişler. Elleri, ayakları, iç organları oluşmaya başlamış. Bu arada, etraflarında olup biteni fark etmeye başlamışlar. Bulundukları rahat, güvenli yeri tanıdıkça mutlulukları artmış. Birbirlerine hep aynı şeyi söylüyorlarmış:

"Anne rahmine düşmemiz, burada yaşamamız ne harika değil mi? Hayat ne güzel şey be kardeşim!"

Büyüdükçe, içinde yaşadıkları dünyayı keşfe koyulmuşlar. Öyle ya, hayatın kaynağı neymiş? İşte bunu araştırırken, karşılıklarına anneleriyle onları birbirine bağlayan kordon çıkmış. Bu kordon sayesinde, hiçbir zahmet çekmeden, güven içinde beslenip büyütüldüklerini tespit etmişler.

"Annemizin şefkati ne kadar büyük! Bize bu kordonla ihtiyacımız olan her şeyi gönderiyor."

Artık aylar birbiri ardınca geçiyor, ikizler hızla büyüyor, diğer bir deyişle "yolun sonu"na yaklaşıyor. Bu değişiklikleri hayretle gözlemlerken, bir gün gelip bu güzelim dünyayı terk edeceklerinin işaretlerini almaya başlamışlar.

Dokuzuncu aya yaklaştıklarında, bu işaretleri daha kuvvetli hissetmeye başlamışlar. Durumdan telaşlanan ikizlerden birisi diğerine sormuş:

"Neler oluyor? Bütün bunların anlamı nedir?"

Öteki daha sakin ve akli başındaymış. Üstelik bulundukları bu dünya çoğu zaman ona yetmiyor; duyguları daha geniş bir âlemi arzuluyormuş. O cevap vermiş: "Bütün bunlar, bu dünyada daha fazla kalamayacağımız anlamına geliyor."

Ve eklemiş: “Buradaki hayatımızın sonuna yaklaşıyruz.”

“Ama ben gitmek istemiyorum” diye haykırmış kardeşi. “Hep burada kalmak istiyorum.”

“Elimizden gelen bir şey yok. Hem, belki doğumdan sonra hayat vardır.”

“Bize hayat veren o kordon kesildikten sonra bu nasıl mümkün olabilir ki?” diye cevaplamış öteki. “Bize hayat veren kordon kesilirse nasıl hayatta kalabiliriz, söyler misin bana? Hem, bak bizden önce başkaları da buraya gelmiş ve sonra da gitmişler. Hiçbirisi geri gelmemiş ki bize doğumdan sonra hayat olduğunu söylesin. Hayır, bu her şeyin sonu olacak.”

Bütün bunları söyledikten sonra eklemiş:

“Hem, belki de anne diye bir şey de yok!”

“Olmak zorunda” diye itiraz etmiş kardeşi. “Buraya başka türlü nasıl gelmiş olabiliriz, nasıl hayatta kalabiliriz ki?”

“Sen hiç anneni gördün mü?” diye üstelemiş öteki. “O belki de sadece zihinlerimizde var. Bir annemiz olduğu düşüncesi bizi rahatlattığı için onu belki de biz uydurduk.”

Böylece, anne rahmindeki son günleri derin sorgulamalar ve tartışmalarla geçmiş.

Sonunda doğum anı gelmiş çatmış. İkizler dün-yalarını terk ettiklerinde gözlerini başka bir dünyaya açmışlar ve sevinçten ağlamaya başlamışlar. Çünkü gördükleri manzara hayallerinin bile ötesindeymiş.

BAY ÖKÜZ'LE BAY ÖZGÜR

(Acaba Suçlu Kim?)

Bir zamanlar, ülkenin birinde bir Özgür Bey varmış. Arpa, mısır, saman alışverişi yaparmış. Çok zenginmiş. Zenginmiş ama har vurup harman savurmayı da sevmezmiş. Tutumlu bir kişiymiş. Karısı, bugün Özgür Bey'e,

Çocuğun ayakkabısı eskidi. Yeni ayakkabı almak gerek... Demiş.

Özgür Bey, karısına kızmış:

Bu nasıl iştir? Annem bana iki üç yılda bir ayakkabı alırdı da babam yine kızardı. «Bizim zamanımızda bir ayakkabı beş on yıl giderdi.» diye söylenirdi. «İnsanlarda namus kalmamış, her şeyi çürük çarık yapıyorlar.» derdi. şimdi bizim oğlumuz iki ayda bir ayakkabı paralıyor. Sende hiç mi insaf kalmadı?...

Kadın, Suç benim değil, demiş, ayakkabıyı eskiten ben değilim. Kadın bu kızgınlıkla oğluna çıkmış:

Sen ne biçim çocuksun... Baban da, ben de bir ayakkabıyı iki yıl giyerdik. şimdiki zamanın çocuklarında hiç insaf kalmamış. İki ayda bir ayakkabı eskitilir mi?

Oğlan,

Suç benim değil, demiş, siz de biliyorsunuz, ben eskiden bir ayakkabıyı bir yıl giyerdim. Sonra ancak altı ay giyebildim. şimdi her şey bozuldu yeryüzünde... Bir ayakkabı iki ayda paramparça oluyorsa ben ne yapayım? Satıcılarda ahlak kalmamış. Çürük ayakkabı satıyorlar.

Anne ile oğul, her zaman ayakkabı aldıkları satıcıya gitmişler. Neden çürük ayakkabı yaptığını sormuşlar. Satıcı,

Bunun suçu benim değil, demiş. Ayakkabıların çürüklüğünden şikâyetçi olan bir siz değilsiniz. Herkes de sizin gibi.

Ben de bu çürük ayakkabıları beğenmiyorum. Ama ne yapayım ki, şimdi zaman değişti. İnsanlarda ahlak kalmadı. Kunduracılar, hep böyle çürük kundura yapıyorlar.

Kunduraların çürüklüğünden o denli çok yakınmış ki, satıcı da, kunduracıya gidip, neden sağlam kundura yapmadığını sormuş. Kunduracı,

Bunda benim suçum yok, demiş. Ben kundura yapmak için aldığım gereçlere, eskisinden daha çok para veriyorum. Ama ne kadar çok para versem işe yaramıyor. Eski insanlar daha namusluydu. Sağlam gereç satarlardı. Şimdiki köseleler, deriler çürük dayanıksız. Bunda benim hiç suçum yok.

Kunduracı sinir içinde, deri kösele aldığı tüccara gitmiş. Neden dayanıksız, çürük deriler, köseleler sattığını sormuş. Derici,

Benim hiç suçum yok, demiş. Ben dayanıksız deri, kösele satın alıcılarımı kaçırmak ister miyim? Ama zaman değişti kardeşim. Şimdi insanlarda ahlak, namus kalmadı. Kaç deri fabrikası değiştirdim. Hepsi de kötü, dayanıksız deri yapıyor.

Derici, işi bu kadarla bırakmamış. Alışveriş ettiği fabrikanın sahibine gitmiş.

Sizin çürük derileriniz, köseleleriniz yüzünden ben utanılacak duruma düşüyorum... Demiş.

Fabrikanın sahibi de,

Ne desen doğru, kardeşim, demiş. Ama benim hiç suçum yok... Eski zamanlarda fabrikamızda işlemek için aldığımız ham deriler sağlam çıkardı. Şimdi insanlarda hiç ahlak kalmamış. Hem eskisinden pahalı, hem de çürük deri satıyorlar...

Fabrikanın sahibi, kendisine ham deri satan tüccara, gelen şikâyetleri anlatmış. Deri tüccarı,

Çok doğru, demiş, şimdiki deriler eski deriler gibi sağlam çıkmıyor. Ama derilerin sağlam olmaması benim yüzümden değil. Biz bu derileri mezbahaya kasaplık hayvan getiren sürü sahiplerinden alıyoruz. Eskiden, insanların ahlakı gibi, aldığımız deriler de sağlamdı.

Deri tüccarı da, kendisine öküz derileri satan sürü sahibine çıkmış. Sürü sahibi,

Bunda benim suçum yok, demiş. Şimdi zaman değişti. Yalnız insanların ahlakı değil, öküzlerin derisi de bozuldu. Ben size kendi derimi satsam, neden çürük deri satıyorsun diye bana kızmaya hakkınız var. Ama ben size kendi derimi değil, öküzün derisini satıyorum. İnanır mısınız, öküzlerde bile namus kalmadı. Suç benim değil, öküzün.

Sürü sahibi, sürekli şikâyetler karşısında, mezbahaya götüreceği öküzlerden birini yakalamış. Ona şöyle söylemiş:

Beni tüccara karşı utandırmaktan hiç sıkılmıyor musun? Senin yüzünden bana çıkışıyorlar. Siz öküz milletin derileri eskiden daha sağlam olurdu. Şimdi deriniz bile bozuldu.

Öküz, boynunu bükmüş, şöyle söylemiş:

Bunda biz öküzlerin en küçük suçumuz yok. İşte, beni ele alın. Ben, bütün gücümle, etimle, boynuzumla, gübremle, derimle sahibime yararlı olmaya çalışıyorum. Nasıl olsa insanlar beni kesip derimi yüzecekler. Hiç insanlara daha sağlam, daha kalın deri vermek istemez miyim? Ama ne yapayım ki zamanlar değişti şimdi. Bizim derilerimiz, babalarımızın derileri gibi sağlam, dayanıklı olmuyor. Ama buna ben ne yapabilirim? Derimi kalınlaştırmak, sağlamlaştırmak elimde değil... Önüme arpa diye koydukları şeyin yarısı toprak, kum... Saman diye çürümüş ot veriyorlar. Hem de eskiden verdiklerinin yansı kadar bile değil... Bu kadar yemle işte bu kadar deri olur.

Öküz, derisinin aşağılanmasıdan çok üzölmüş. O üzüntüyle, sahibine gitmiş:

Neden bana iyi bakmıyorsun? Demiş, hem az, hem de karışık, bozuk yem veriyorsun. Kemiklerim irileşmiyor, derim kalınlaşmıyor. Senin yüzünden suçu öküzlere yüklüyorlar.

Öküzün sahibi şöyle demiş:

Doğru söylüyorsun ama suç benim değil. Biliyorsun, benim küçük tarlamdan çıkan arpayla saman hayvanlarıma yetmiyor. Ben de gidip, arpa tüccarı Özgür Bey'den sizin için saman, arpa alıyorum. Bay Öküz, şimdi dünya değişti. Namuslu kişi kalmadı. Arpa tüccarı Özgür Bey, hem fiyatları artırdı, hem de karışık, katkılı mal satıyor. Ben de sana eskisi kadar bol ve iyi yem veremiyorum.

Adam, Öküz'ün sözlerine öylesine alınmıştı ki, hemen tüccar Özgür Bey'e gitmiş. Neden hayvan yemlerini karışık, bozuk, pahalı sattığını sormuş.

Tüccar Özgür Bey de,

Çok doğru söylüyorsun, demiş. Ama benim bunda hiç suçum yok. İnsanlarda ahlak kalmadı. Zamanlar çok değişti. Eskiden oğluma aldığım bir ayakkabı bir yıl giderdi. Şimdiki-ler iki ay zor dayanıyor. Hem daha pahalı, hem de çürük... Yalnız ayakkabı mı?.. Elbise de, giyecek de, yiyecek de, her şey buna göre... Çoluk çocuğumun geçimini sağlayabilmek için, başkaları bana ne yapıyorsa, ben de onlara öyle yapmak zorunda kalıyorum. Ama bunu istemeden yaptığımı inan... Benim hiçbir suçum yok.

Tüccar Özgür Bey, o kızgınlıkla kunduracıya gitmiş. Kunduracı, fabrikaya, fabrikanın sahibi ham dericiye, ham derici sürü sahibine, sürü sahibi Öküze, Öküz kendi sahibine, Öküz'ün sahibi Tüccar Özgür Bey'e gitmiş. Herkes birbirine,

Çok doğru söylüyorsun ama bunda benim hiç suçum yok. Şimdi zamanlar değişti. İnsanlarda namus, ahlak diye bir şey kalmadı... Demiş...

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım tahtaboşa...